मरिण गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कपिलाकोट, सिन्धुली

दोस्रो गाउँसभा पाँचौं अधिवेशनमा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को
वार्षिक, नीति तथा कार्यक्रम

मरिण गाउँपालिका

सम्मानित सभामा उपस्थित उपाध्यक्षज्यू,
सम्मानित सभा सदस्यज्यूहरु,

मरिण गाउँपालिकाको अध्यक्षको हैसियतले गरिमामय सभालाई पाँचौं पटक सम्बोधन गर्न पाउँदा म गौरवान्वित छु । यस गौरवपूर्ण अवसरमा म सर्वप्रथम नेपाली जनताको स्वतन्त्रता, नागरिक सर्वोच्चता, लोकतन्त्रको स्थापना, मुलुकको समृद्धि अमनचैन प्राप्ति तथा अग्रगमनका लागि इतिहासको विभिन्न कालखण्डमा भएका राजनीतिक क्रान्ति, जनयुद्ध, जनआन्दोलन र मधेस आन्दोलन लगायतका बलिदानीपूर्ण सङ्घर्षमा आफ्नो अमूल्य जीवनको प्राण उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । घाइते र बेपत्ता योद्दाहरुप्रति सम्मान प्रकट गर्दछु । साथै, मुलुकमा राजनैतिक परिवर्तनको लागि विभिन्न समयमा नेतृत्व प्रदान गर्नुहुने श्रद्धेय नेताहरुसहित सम्पूर्ण नेपाली जनतामा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

इतिहासका कालखण्डहरुमा नेपालमा विविध स्वरुप एवं प्रकारका शासन प्रणालीको अभ्यास भयो । जसमा एकात्मक केन्द्रीकृत राज्य प्रणालीको राजतन्त्रात्मक व्यवस्था, राणा शासन, पञ्चायती शासन, बहुदलीय व्यवस्था हुँदै आज नेपाली जनताले परिवर्तनका लागि गरेको त्याग, बलिदान र जनआन्दोलनको उपजको रुपमा सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीको अभ्यास भएको विद्यमान अवस्थामा समावेशी र समाजिक न्याय सहितको संविधान संविधान सभाबाट जारी भइ समुन्नत नेपाल निर्माणका लागि तीन तहको सङ्घीय शासन प्रणाली अन्तर्गत सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकार मार्फत् सङ्घीयताको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको छ । सिंहदरबारको अधिकार घरघरमा पुर्याउनको लागि स्थानीय तहको स्थापना भइ ७५३ वटा स्थानीय तहहरु मध्ये मरिण गाउँपालिकाको हकमा पनि मरिण सरकार सञ्चालन गर्न अमूल्य सल्लाह, सुझाव, साथ, सहयोग एवं सद्भाव व्यक्त गर्नु हुने आम मरिणबासी नागरिक, राजनीतिक दल, सरोकारवाला सबैमा हृदय देखि नै आभार व्यक्त गर्दछु ।

संविधान कार्यान्वयनको क्रममा स्थानीय सरकार गठन पश्चात् पहिलो कार्यकालको ५ बर्ष र नयाँ निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको पछिल्लो २ बर्ष गरी स्थानीय तह मार्फत शासन प्रणालीको अभ्यास भएको सात वर्षमा भूकम्प, कोभिड-१९, डेङ्गी लगायतका विभिन्न प्राकृतिक तथा मानवीय प्रकोप एवं विश्वव्यापी आर्थिक संकटले नेपालको अर्थतन्त्रमा अनपेक्षित दबाब एवं चुनौतीका बाबजुत अर्थतन्त्रका विद्यमान समस्यालाई समाधान गर्दै उत्पादन र उत्पाकत्व अभिवृद्धि मार्फत आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न एउटा स्थानीय तहको नाताले मरिण सरकारले पनि उल्लेखनीय भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने हुन्छ, त्यस प्रति मरिण सरकार प्रतिबद्ध छ ।

अर्थतन्त्रको पुनरुत्थान, राज्यका सबै तहमा सुशासनको प्रत्याभूति, विकास निर्माण कार्यमा तीव्रता, सेवा प्रवाहमा सरलीकरण, सामाजिक न्यायको प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले गाउँपालिका आफ्नो भूमिकामा अगाडि बढ्छ र आफ्ना सीमितताको बाबजुत उपलब्ध स्रोत साधनको अधिकतम परिचालन मार्फत अघि बढिरहेको छ ।

सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता, पुँजीगत खर्च वृद्धि, गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, उत्पादन र रोजगारी वृद्धि, पर्यावरणीय सन्तुलन, आर्थिक-सामाजिक विभेदको अन्त्य, गरिबी निवारण, समावेशी एवं दिगो विकास तथा सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धिको केन्द्रीय कार्यभार पूरा गर्नु मरिण सरकारका प्रमुख नीतिगत प्राथमिकता हुनेछन् । गाउँपालिकाको वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट यिनै प्राथमिकतामा परिलक्षित हुनेछन् । प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा गाउँपालिकाका हरेक विकासात्मक क्रियाकलापहरुलाई उत्पादन र रोजगारी सिर्जनामा आवद्ध गरि किसान, वेरोजगार नागरिक, मजदुर, पछाडि पारिएको वर्ग एवं समुदाय तथा अन्य लक्षित वर्गलाई विशेष प्राथमिकता दिई तदनुरूप स्रोतसाधनको परिचालन गरिनेछ ।

तीन तहका सरकारबीच समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्वको सिद्धान्त बमोजिम कार्यात्मक अन्तर सम्बन्ध सुदृढ गरि काममा रहेको दोहोरोपनाको अन्त्य गर्दै बुझाईमा

एकरुपताका साथ तीनै तहका सरकारको अपनत्व कायम हुने गरि योजना तथा कार्यक्रमको प्राभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सार्वजनिक खर्चको विनियोजन तथा कार्यान्वयन क्षमतामा सुधार गरि पुँजीगत खर्च वृद्धि गर्दै प्रशासनिक खर्चमा मितव्ययिता कायम गरिनेछ । आर्थिक प्रशासनलाई थप पारदर्शी, नतिजामुखी र सूचना प्रविधिमा आधारित बनाइनेछ ।

विश्वव्यापी रुपमा झेल्नु परेको आर्थिक संकटजन्य विषम् परिस्थितिमा नागरिकको जीवनयापन सहज वनाउँदै गाउँपालिकाको वृहत्तर हितको निमित्त गाउँपालिकाको अध्यक्षको हैसियतले यस गरिमामय दोस्रो गाउँसभाको पाँचौं अधिवेशनमा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु । विश्वव्यापी आर्थिक संकट एवं मन्दीको प्रभावबाट प्रभावित भएको देशको अर्थतन्त्रमा परेको नकारात्मक असरलाई केही हदसम्म न्यूनीकरण गर्न मरिण गाउँपालिकाको बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटले सहयोग पुर्याउनेछ भन्ने अपेक्षा लिएको छु ।

"***समृद्ध मरिणः खुशी मरिणबासी***" को नारालाई पूरा गर्न स्थानीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम केन्द्रित रहेको कुरा सम्मानित सभाका सदस्यज्यूहरुलाई अवगत गराउँदछु ।

गाउँपालिकाको वृहत्तर हित एवं गाउँवासीको तमाम ईच्छा र आकांक्षालाई सम्वोधन गर्न आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

अब म आगामी आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरुः

आर्थिक विकास सम्बन्धी नीतिः

कृषि तथा पशुपंक्षी विकासः

"कृषि, पशुपालन र पूर्वाधारः मरिण गाउँपालिका विकासको आधार" भन्ने दीर्घकालीन सोच हासिल गर्न नीति तथा कार्यक्रम तय गरि कार्यान्वयन गरिनेछः

१. आधुनिक कृषि प्रणालीको विकास गरि व्यावसायिक, उत्पादनमुखी कृषि तथा पशुपालनलाई प्रवर्द्धन गर्दै गाउँपालिकालाई खाद्यान्न, दुध र मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन नवप्रवर्तनकारी एवं समुदायमा आधारित पशुपन्छी वृहत् साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२. मरिणको किसानलाई प्रोत्साहन र स्थानीय उत्पादन एवं उत्पादित वस्तुलाई प्रवर्द्धन गर्न बाहिरी जिल्लाबाट आयात हुने तरकारी लगायतका कृषिजन्य उपजमा प्रतिबन्ध लगाई आयातलाई प्रतिस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

३. वित्तीय पहुँचवाट टाढा रहेका किसानहरुको लागि सरोकारवाला वैंक तथा वित्तीय संस्था सँग समन्वय गरी विना धितो विना झन्झट रु. २ लाख सम्म सहुलियतपूर्ण कर्जा उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।

४. कृषि सिंचाइमा आम किसानहरुको पहुँच स्थापित गर्न **"एक टोल एक** सिंचाई संरचना निर्माणमा जोड दिईनेछ ।

५. मरिणको पहिचान माछा र तामाको व्यावसायिक उत्पादनलाई जोड दिई सोको ब्राण्डिङ्ग गरि बजारीकरणमा जोड दिईनेछ ।

६. बागमती प्रदेश सरकार र मरिण सरकारको बीच सम्झौता भई कार्यान्वयन भएको नवप्रवर्तन साझेदारी कोष अन्तर्गत उन्नत जातको भैंसी तथा बंगुरपालन कार्यक्रमको दिगोपनाका लागि उक्त कार्यक्रमलाई गाउँपालिकाको कृषि तथा पशुपंक्षी विकासका अन्य कार्यक्रम सँग जोडी आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरि नियमित अनुगमन, नियमन र निरीक्षणका कार्यलाई तीब्रता दिई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै वितरित उन्नत जातको बंगुर तथा भैंसीको पाडीहरुको प्रजनन् व्यवस्थापनमा जोड दिई त्यसबाट उत्पादित सन्ततिलाई उपहारको रुपमा गाउँपालिका अन्तर्गतका अन्य लाभग्राहीहरुलाई प्रदान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

७. गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने अनुदानको उपयोग, प्रभाव र परिणामलाई उत्पादन एवं उत्पादकत्व सँग आबद्ध गरि गरिबी निवारणमा टेवा पुर्‍याउने उद्देश्यका साथ वास्तविक व्यावसायिक कृषकहरुलाई प्रोत्साहन गर्न उत्पादन एवं विक्रीमा आधारित कृषि अनुदान कार्यक्रमलाई बढोत्तरी गर्दै निरन्तरता दिइनेछ ।

८. आगामी आ.व.मा आर्थिक विकास, उद्यमशील विकास, व्यवसायीकरण, कृषि प्रवर्द्धन, कृषि सहकारी मार्फत् सुलभ कर्जा प्रवाह, वीउ विजन व्यवस्थापन, एक घर एक कृषि सहकारी सदस्य, वित्तीय संस्थाहरुसँग उत्पादन वृद्धिका लागि सहजीकरण, सिंचाइ व्यवस्था, कृषिमा प्राविधिक सहयोग, बजारीकरण, उत्पादन एवं उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

९. मरिणको आर्थिक विकास र समृद्धिका लागि मार्गनिर्देश गर्ने स्थानीय आर्थिक विकास रणनीतिक योजना कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

१०. कृषकहरुले उत्पादन गरेको बस्तु एवं सेवाको सुरक्षित भण्डारण गर्न निर्माण भएको चिस्यान केन्द्रको क्षमता अभिवृद्धि गरि व्यवस्थित रुपमा संचालन गरिनेछ।

११. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. ०६ स्थित नयाँ बस्तीमा निर्माण गरिएको कृषि उपज संकलन केन्द्र (हाट बजार) लाइ थप सुदृढ गर्दै त्यहाँ रहेका कोशेली घर, पशु वधशाला, र बाख्रा संकलन केन्द्र लगायतका संरचनाहरुलाई व्यवस्थित

ढंगले संचालन गरिनुका साथै मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०२ मा थप नयाँ कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना गरि संचालनमा ल्याइनेछ ।

१२. मरिणका किसानले उत्पादन गरेको कृषि उपजको वजारीकरणका लागि यातायातको सहज पहुँच स्थापित गर्न वितरण गरिएको कृषि एम्बुलेन्सलाई व्यवस्थित रुपमा संचालन गरिनेछ ।

१३. उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि, रोजगारी सिर्जना, पूर्वाधार निर्माण, खानेपानी तथा विद्युतमा सहज पहुँच स्थापित गर्दै कृषिको समग्र विकासात्मक पक्षहरुलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

१४. मरिण गाउँपालिकाका किसानहरुमा कृषि सिंचाईको पहुँच वृद्धि गर्न एवं स्वच्छ खानेपानीको प्रत्याभूतिका लागि लिफ्ट सिंचाई तथा खानेपानीमा लाग्ने विद्युत महसुल निःशुल्क गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१५. प्रत्येक कृषि योग्य भूमिमा निरन्तर सिंचाई उपलब्ध गराउन कुलोको निर्माण, मर्मत सम्भार तथा संरक्षण गरि कृषिको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरिनेछ ।

१६. भूमिको बढ्दो खण्डीकरण एवं जग्गा बाँझो राख्ने प्रवृत्तिलाइ निरुत्साहित गर्दै आधुनिक प्रविधिको प्रयोग सहज र लागत कम गरी उत्पादन एवं उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न गह्रा सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

१७. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका भू-क्षेत्रमा उत्पादन हुने कृषि उपजको सम्भाव्यतालाई अध्ययन गर्न कृषकहरुको सहभागिता र साझेदारीमा माटो परीक्षण तथा माटो उपचार अभियानलाई निरन्तरता दिईनेछ । गाउँपालिकामा नै माटो परीक्षणको लागि आवश्यक उपकरण एवं सामग्रीको व्यवस्थापन गरि कृषि उत्पादनलाई पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने कार्यलाई सरोकारवाला निकायहरु बीच समन्वय गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१८. खाद्य वालीको उत्पादन एवं उत्पादकत्व वृद्धि गरी गाउँपालिकालाई खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाईनेछ ।

१९. व्यावसायिक शिक्षा अन्तर्गत कृषि विषय पठनपाठन हुने विद्यालय तथा कलेजहरुसँग साझेदारी एवं समन्वयमा कृषि उत्पादन, उत्पादकत्व अभिवृद्धि र

कृषकहरुको क्षमता विकासमा सहयोग पुर्याउने हेतुले मरिणमा स्थापना भएको बागमती प्रदेश स्तरीय प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन कलेज सँगको सहकार्यमा कलेजका प्राज्ञिक प्राध्यापक र सिर्जनशील विद्यार्थीको ज्ञान उपयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।

२०. कृषि क्षेत्रमा जलवायु र जमिनको उर्वरता अध्ययन गरि बालीहरुको पकेट क्षेत्र निर्धारण एवं एक गाउँ एक पकेट क्षेत्र विकास गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनुका साथै सङ्घीय सरकार, बागमती प्रदेश सरकार र मरिण गाउँपालिकाको सहकार्यमा पकेट विकास कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२१. समुदायमा आधारित एक वडा एक कृषि उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत बागमती प्रदेश सरकार र मरिण गाउँपालिकाको साझेदारीमा मरिण गाउँपालिकाको वडा नं. ०२ स्थित सिन्दुरे दोभानमा वृहत् माछा पालन कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

२२. कृषि प्रणालीको आधुनिकीकरणको लागि कृषिमा यान्त्रीकरणलाई प्रोत्साहित गर्न लागत सहभागितामा आधारित आधुनिक कृषि यन्त्र उपकरण अनुदानमा उपलब्ध गराइने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२३. कृषि वालीमा रासायनिक मल तथा विषादीको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्दै नमूना जैविक उत्पादन क्षेत्र निर्धारण गरि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२४. कृषकले उत्पादन गरेको कृषि उपजलाई कृषि उपज संकलन केन्द्र मार्फत विक्री वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ । कृषि उपज संकलन केन्द्रलाई सुविधा सम्पन्न बनाई किसानको उत्पादनलाई बजारीकरणमा सहजीकरण गरिनेछ । “एक टोल एक सामूहिक कृषि उत्पादन, एक वडा एक विशेष उत्पादन” मार्फत आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको निर्माणका लागि पहल गरिनेछ । गाउँपालिकामा आधुनिक शीत भण्डारण निर्माणको लागि सबै तहका सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

२५. तरकारी तथा फलफूल खेतीको सम्भाव्यता अध्ययन मार्फत फलफूल पकेटलाई आधुनिकीकरण गरि व्यावसायिक तरकारी एवं फलफूल खेतीलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

२६. कृषकका समस्या तत्कालै सम्वोधन गर्न प्रत्येक वडामा कृषि/पशु प्राविधिकको व्यवस्था गरि क्रमशः कृषि तथा पशु सेवा केन्द्र सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२७. व्यावसायिक पशुपालनलाई प्रवर्द्धन गर्न उन्नत जातका बीउ बोका, घास, दाना लगायत आवश्यक अन्य विविध पक्षको सहज पहुँचलाई सुनिश्चित गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२८. तुलनात्मक लाभका नगदेबाली खेतीलाई प्राथमिकता दिइ प्रोत्साहन गरिनेछ । किसानलाई कृषिमा प्रोत्साहित गर्न उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२९. पशुपंक्षी पालन पकेट क्षेत्रलाई निरन्तरता दिई जलवायु तथा आहाराको उपलब्धता तथा सम्भाव्यताको आधारमा व्यावसायिक पशुपालनलाई प्रोत्साहित गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३०. गाउँपालिकाको आर्थिक एवं हेफर प्रोजेक्ट नेपालको प्राविधिक सहयोगमा निर्मित अत्याधुनिक पशु वधशालालाई तत्काल संचालनमा ल्याईनेछ ।

३१. सहकारी वा कृषक समूह मार्फत बीउ तथा पशु प्रजनन् (कृत्रिम गर्भाधान) को सेवा प्रवाह गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

३२. गोठ तथा खोरहरुको सुधार, गोठेमलको संरक्षण गर्ने, कम्पोष्ट र भर्मी कम्पोष्ट मल बनाउने सीप तथा प्रविधि सम्बन्धी तालिम तथा सचेतना कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।

३३. कृषि तथा पशुपालनमा हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न बाली एवं पशु बीमा कार्यक्रमलाई सरोकारवालाहरुको समन्वय एवं सहकार्यमा प्रोत्साहित गरिनेछ ।

३४. कृषकहरुको कृषि उत्पादनलाई बजारीकरणका लागि सहजीकरण गरि हौसला प्रदान गर्न निर्माण भएको गाउँपालिका स्तरीय तरकारी संकलन केन्द्रलाई थप व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

३५. दुग्ध पदार्थको संकलन र बजारीकरणलाई व्यवस्थित गर्न स्थापना भएको दुग्ध संकलन केन्द्रलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।

३६. पशुहरुमा लाग्ने आन्तरिक तथा बाह्य परजिबी नियन्त्रणको लागि निःशुल्क प्रदान गरिने पशु औषधिको प्रयोगलाई आवश्कता र औचित्यताको आधारमा थप व्यवस्थित बनाइ नियमन गरि उपचारात्मक सेवालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

३७. एकीकृत कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म स्थापनाको लागि संभाव्यता अध्ययन गरिनुका साथै बगरे खेतीलाई प्रोत्साहित गरी संचालन गर्न पहल सरोकारवाला निकायहरु बीचमा समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

३८. मरिण गाउँपालिका भित्र उन्नत जातको बंगुर स्रोत केन्द्र स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।

३९. पशु आहारको पहुँचलाई अभिवृद्धि गर्न घाँस स्रोत केन्द्र स्थापनाका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।

४०. मरिणका कृषकहरुमा सहज, सर्वसुलभ र सरल तरिकाले बीउको पहुँच स्थापित गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न सामुदायिक बीउ बैंक स्थापनामा पहल गरिनेछ ।

४१. मरिण गाउँपालिकाको वडा नं. ०३ पिर्थेबारीमा स्थापना गरिएको दाना उद्योगको क्षमता वृद्धि गरि थप सुदृढ एवं व्यवस्थित बनाई गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै किसानहरुको सहज पहुँच स्थापित गर्न सरोकारवाला सँग प्रभावकारी समन्वय गरिनेछ ।

४२. कृषिमा आत्मनिर्भर उत्पादनमा वृद्धि किसानको आत्मसम्मान मार्फत मरिणको समृद्धि भन्ने मूल नाराका साथ कृषि कर्मलाई सम्मानित, प्रविधियुक्त एवं आधुनिकीकरण गरि अगाडि बढ्ने नीति लिईनेछ ।

४३. गाउँपालिकाको वृहत कृषि तथा उद्यम विकास परियोजना कार्यान्वयनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

४४. गाउँपालिका अन्तर्गतका किसानहरुलाई रासायनिक मल समयमै उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ । गाउँपालिका अन्तर्गतका किसानहरुलाई सरल, सहज एवं सर्वसुलभ ढंगबाट रासायनिक मल उपलब्ध गराउन गाउँपालिकामा सूचीकृत सहकारीहरु मार्फत सम्बन्धित निकायमा समन्वय गरिनेछ ।

४५. व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनमा आधारित व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका बाँझो जग्गा उपयोगका लागि नीतिगत व्यवस्था मिलाई कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

४६. विषादी मलको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्दै प्राङ्गारिक मलको प्रयोगमा जोड दिन प्राङ्गारिक मल कारखाना स्थापनाका लागि सङ्घीय सरकार र प्रदेश सरकार समक्ष पहल गरिनेछ । प्रत्येक वडा तथा टोलमा प्राङ्गारिक मल सम्बन्धी सीप विकास तालिम संचालनमा ल्याईनेछ ।

४७. कृषि तथा पशुपंक्षी सेवा क्षेत्रलाई थप व्यवस्थित बनाइ प्रविधिमैत्री बनाउन डिजिटल एपलाई प्रयोगमा ल्याइनेछ ।

४८. मरिण गाउँपालिकालाई दुग्धजन्य तथा मासुजन्य पदार्थमा आत्मनिर्भर बनाइ व्यावसायिक विविधिकरण मार्फत दुग्धजन्य एवं मासुजन्य पदार्थको निर्यात गरी किसानहरुको आम्दानीमा बढोत्तरी गर्ने लक्ष्यका साथ गाइ/भैंसी पालन असल अभ्यास कार्यक्रम र मासुको लागि पाडा प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४९. धानको उत्पादनमा विविधिकरण गरी उत्पादत्व अभिवृद्धि गर्न मसिना तथा बास्नादार धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

५०. पशुपंक्षी प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत लोकल कुखुराको व्यावसायिक पालनका लागि कृषकहरुलाई प्रोत्साहित गर्ने कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।

५१. एक वडा एक मासु विक्री केन्द्र स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।

५२. मरिण गाउँपालिकाको पशु पालनको अवस्था, सम्भावना, चुनौती र अवसरलाई मध्यनजर गर्दै पशु स्वास्थ्य संवेदनशीलतालाई समेत दृष्टिगत गरी एक भेटेरिनरी डाक्टर अर्थात् एक पशु चिकित्सकको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

५३. किसान राष्ट्रका गहना हुन, किसान राष्ट्रका सम्पत्ति हुन, किसान राष्ट्रका सान हुन, किसानको परिश्रम बिना देश विकास असम्भव छ, श्रमप्रति सम्मान गर्दै किसान हुनुमा गर्व छ भन्ने भावनाको जागृत गराइ कृषि कर्मप्रति किसानहरुलाई आकर्षित एवं समर्पित गराउन **"कुटो कोदालो औजार छ हातमाः मरिण सरकार छ किसानको**

साथमा" भन्ने मूल नारालाई कार्यान्वयन गर्न बास्तविक किसानहरुको पहिचान गरी किसान पेन्सनको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

पर्यटन प्रवर्द्धन तथा संस्कृतिः

५४. मरिण गाउँपालिकाको प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा रहेको ऐतिहासिक पञ्चकन्या पोखरीको पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । पञ्चकन्या पोखरीको साँस्कृतिक पर्यटकीय गुरुयोजना तयार गरि पञ्चकन्याको प्रतिमा स्थापना, पिकनिक स्थल निर्माण, बाल उद्यान निर्माण लगायत साँस्कृतिक संग्राहलयको स्थापना गरिनेछ ।

५५. पञ्चकन्या पर्यटकीय पोखरीलाई बहुआयामिक तवरले विकास र विस्तारका लागि उक्त परिसरसमा निर्माणाधीन माझी संस्कृति राष्ट्रिय संग्राहलयको निर्माण कार्य सम्पन्न गरी थप व्यवस्थित बनाई पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।

५६. पञ्चकन्या पोखरी परिसरको वन क्षेत्र भित्र सरोकारवालाहरुको समन्वयमा चिडिया खानाको निर्माण गरिनुका साथै उक्त पोखरीमा जैविक रुपमा उपयुक्त हुने गरि विभिन्न प्रजातिका जलचर राख्ने प्रवन्ध मिलाईनेछ ।

५७. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गत नमूना गाउँ एवं टोल विकास तथा होम-स्टे प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालनमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।

५८. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. ०४ साहानमा अवस्थित पशुपतिनाथको मन्दिर परिसरमा चिल्ड्रेन पार्क निर्माण गर्न पहल गरिनुका साथै उक्त मन्दिर परिसरको संरक्षणको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

५९. पर्यटनलाई गाउँपालिकाको सबै प्रकारका आर्थिक गतिविधि सँग आवद्ध गरि रोजगारी सिर्जना गर्ने एवं स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धनमा जोड दिईनेछ ।

६०. आफ्नो छुट्टै विशिष्ट पहिचान बोकेको राष्ट्रिय रुपमा सिमान्तकृत आदिवासी जनजाति एवं मरिणको बहुसंख्यक तामाङ जातिको संस्कृतिको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न वडा नं. ०६ स्थित देउरालीमा वृहत् तामाङ साँस्कृतिक संग्राहलय स्थापना गरिनेछ ।

६१. गाउँपालिका अन्तर्गतका धार्मिक, साँस्कृतिक, पर्यटकीय क्षेत्रहरुको रुपमा रहेका दरवार डाँडा, टुँडिखेल दरबार, चनौटे दरबार, धुरी ढुंगा, कपिलेश्वर गढी, ढोका ढुंगा, खाट दमार, साँडा छोइलिङ गुम्वा, देउराली बुद्ध पार्क, पशुपति मन्दिर क्षेत्र, पाँच तले झरना लगायतका अन्य पर्यटकीय क्षेत्रहरुको संरक्षण, विकास र प्रवर्द्धन गर्न सङ्घीय सरकार तथा प्रदेश सरकार बीचमा समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

६२. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका पुरातात्विक महत्वका प्राकृतिक, धार्मिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक मूर्त एवं अमूर्त सम्पदाहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिइनेछ ।

६३. मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०६ देउरालीमा अवस्थित बुद्ध पार्कलाई थप व्यवस्थित वनाई पर्यटकीय स्थलको रुपमा विकास गर्न निरन्तरता दिईनेछ ।

६४. मधुवनीमा प्यारागलाडिङ्ग प्रवर्द्धन, सिन्दुरे दोभान फाँटमा ऐतिहासिक ताल निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययनको कार्य अगाडि वढाई योजना कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

६५. निजी क्षेत्रको साझेदारीमा पर्यटकीय पूर्वाधारको निर्माण, सञ्चालन र हस्तान्तरण मोडेल अवलम्वन गरि गाउँपालिका भित्र रहेका पर्यटकीय पूर्वाधारहरुको विकास गरिनेछ ।

६६. मरिण गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय सम्भावित क्षेत्रमा पदमार्ग व्यवस्थित गरि उक्त रुटमा स्थानीय कला संस्कृति, भाषा, भेषभुषाको संरक्षणका एवं प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।

६७. गाउँपालिका भित्र अवस्थित विभिन्न ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्वका पोखरी र विभिन्न ऐतिहासिक दरवारहरुको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।

६८. मगर, तामाङ, माझी, थामी तथा हायु समुदायको कला, संस्कृति, रहनसहन, रितिरिवाज र भेषभुषालाई पर्यटकीय आकर्षकको आभूषणको रुपमा विस्तार र विकास गरिनेछ ।

६९. मरिण गाउँपालिकाको पर्यटनलाई बहुआयामिक पक्षहरुसँग जोडी एक वडा एक पर्यटन क्षेत्र निर्माणमा विशेष पहल गरिनेछ ।

७०. तामाङ समुदायको संस्कार र संस्कृतिको संरक्षण एवं जगेर्ना गरि प्रवर्द्धनका लागि “एक वडा एक गुम्बा” निर्माण गर्ने नीति अबलम्बन गरिनुका साथै मगर समुदायको धार्मिक स्थल मगर विहार निर्माणका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

७१. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका विभिन्न जातजातिहरुको विशिष्ट साँस्कृतिक पर्वहरुलाई सम्मान गर्दै प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिईनेछ ।

७२. आफ्नो छुट्टै लिपी, भाषा, संस्कृति बोकेको सबै भन्दा उन्नत आदिवासी जनजातिको रुपमा परिचित नेवार समुदायको विशिष्टता र पहिचानलाई संरक्षण गर्दै प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

७३. मरिण गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका बहुसंख्यक नागरिकहरुले बोल्ने तामाङ, माझी, मगर, थामी, हायु लगायत स्थानीय भाषाहरुको संरक्षण एवं प्रवर्द्धनका लागि क्रमशः स्थानीय पाठ्यक्रममा समाविष्ट गर्दै विद्यालय तहमा पठनपाठनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

७४. नेपाल बहुजातीय, बहुधार्मिक, बहुभाषिक, बहुसाँस्कृतिक देश भएकोले हरेक नागरिकको धार्मिक स्वतन्त्रता सम्बन्धिको मौलिक हकलाई उच्च सम्मान गर्दै धार्मिक सहिष्णुता सहितको धर्मनिरपेक्ष राष्ट्रको नागरिक हकको प्रत्याभूति गरिनेछ। तर विभिन्न प्रलोभन एवं जालसाजीमा पारी जबर्जस्ती धर्म परिवर्तन गर्ने गराउने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।

उद्योग, वाणिज्य तथा बजार व्यवस्थापनः

७५. व्यापार, व्यवसायलाई विविधिकरण गर्दै सुपरमार्केट स्थापना गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरी उक्त अवधारणा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

७६. मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०३ भालुमारामा औद्योगिकग्राम स्थापना गर्न बागमती प्रदेश सरकार सँग समन्वय गरी सोको कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

७७. मरिण गाउँपालिकाको नागरिकहरुमा वित्तीय संस्थाहरुको पहुँचलाई अभिवृद्धि गरी वित्तीय सेवा सुलभ रुपमा उपलब्ध हुने अवस्थाको सिर्जना गराउन हाल मरिणमा

कार्यक्षेत्र रहेका वित्तीय संघ-संस्थाहरु पर्याप्त नभएको हुँदा अन्य वित्तीय संघ-संस्थाहरुलाई मरिणमा आकर्षित गर्ने नीति लिईनेछ ।

७८. स्थानीय तहमा उत्पादन हुने कच्चा पदार्थ प्रयोग गरेर वस्तु उत्पादन गर्ने लघु तथा घरेलु उद्योग स्थापना गर्न सहजीकरण र प्रोत्साहन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

७९. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका साप्ताहिक तथा मासिक हाट बजारहरुलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

८०. सुपथ मूल्य पसल सञ्चालन गर्न ईच्छुक सहकारीलाई विशेष सहुलियत दिने नीति लिइनेछ ।

८१. उपभोक्ताको हित संरक्षण गर्दै बजारका सेवालाई गुणस्तरीय एवं ग्राहकमैत्री बनाउन पसल, रेष्टुरेण्ट, होटल तथा लजको व्यावसायिक उत्तरदायित्व बहन गराउन दैनिक मूल्य सूची ग्राहकले सहजै देख्न सक्ने गरी राख्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।

८२. प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता नभएका पसलहरुलाई अनिवार्य रुपमा गाउँपालिकामा दर्ता गराई करको दायरामा ल्याईनेछ ।

८३. घरभाडा वा बहाल लिंदा एवं दिंदा अनिवार्य रुपमा सम्झौता गर्नु पर्ने व्यवस्था लागू गरी कडाईका साथ घरबहाल करको दायरामा ल्याइनेछ ।

<u>भूमि व्यवस्थाः</u>

८४. गाउँपालिका भित्र बसोबास गरि नाप नक्साको लागि निसा कार्ड प्राप्त गरेका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित वसोबासीहरुलाई यथाशक्य छिटो प्रचलित कानून बमोजिम जग्गा धनीपूर्जा उपलब्ध गराईनेछ ।

८५. जिल्ला मालपोत कार्यालय सिन्धुली सँग समन्वय गरि गाउँपालिका बाटै भूमि प्रशासन सम्बन्धी सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्थाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

८६. नवीनतम् प्रविधिको उच्चतम् प्रयोग गरी Total Station र DGPS मार्फत् जग्गा नापजाँचको कार्यलाई अगाडि वढाईनेछ ।

८७. मरिण गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका राजमार्ग सडक, राजमार्गबाट खोलिएका शाखा सडक, प्लटिङ क्षेत्रको सडक, ग्रामीण कृषि सडक, खेति योग्य धनहर जग्गा र बारीयोग्य भीट जग्गाको वडा, ब्लक र क्षेत्रफल समेत खुलाई जग्गा बर्गीकरण मार्फत जग्गाको न्यूनतम मूल्य बैज्ञानिक तवरले कायम गरी बास्तविकता यकिन गर्न सरोकारवाला निकायहरु बीचमा समन्वय गरी सो कार्यको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

८८. नापी विभागसँग समन्वय गरि जग्गाको नक्सा प्रिन्ट गाउँपालिकाबाट नै उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।

८९. सार्वजनिक जग्गाको रेखाङ्कन गरि संरक्षण गरिने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

<u>सहकारीः</u>

९०. सहकारीमैत्री नीति, ऐन तथा नियमावली एवं कार्यविधिहरु र अन्तर सम्बन्धित कानुनहरु तर्जुमा, परिमार्जन, नियमन, अनुगमन, निरीक्षण, पृष्ठपोषण लगायतका प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

९१. सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई एकीकरणको लागि प्रोत्साहन गर्न कर छुट दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९२. कृषि क्षेत्रसँग सम्बन्धित उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण एवं प्रवर्द्धनको लागि सहकारीमा आवद्ध गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९३. सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगायत विभिन्न भत्ता एवं सुविधाहरु सहकारी मार्फत वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउन पहल गरिनेछ ।

९४. खेती योग्य बाँझो जग्गा उपयोग हुने गरि सहकारी मार्फत सामूहिक तथा व्यावसायिक खेती प्रवर्द्धनका लागि पहल गरिनेछ ।

मरिण गाउँपालिका

९५. सहकारीलाई आवश्यक प्रवर्द्धन र नियमन गर्न बचत तथा ऋण सहकारीहरूलाई उत्पादन तथा श्रम क्षेत्रमा केन्द्रित हुने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९६. सहकारीको माध्यमबाट स्थानीय श्रोत, साधन, सीप र पुँजीको अधिकतम् परिचालन गरि गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक रुपान्तरण गर्ने नीति लिईनेछ ।

९७. सहकारिताको माध्यमबाट गरीबी न्यूनीकरण एवं सामाजिक पुँजी निर्माण गर्दै सहकारीलाई सक्षम बनाइ स्वरोजगार तथा रोजगारीका अवसर सिर्जना गरिनेछ ।

९८. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालनमा रहेका सहकारी संस्थाहरुको क्षमता विकास सँग सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

९९. सहकारी संस्थाहरुको प्रभावकारिता अभिबृद्धि गर्न नियमित रुपमा अनुगमन नियमन कार्य गरिनेछ ।

१००. श्रम सहकारी गठन गरि प्रत्येक वडामा कम्तीमा ५० जनालाई नियमित रोजगारीको प्रत्याभूति गर्ने नीतिलाई तत्काल लागू गरि रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्न पहल गरिनेछ ।

१०१. रोजगारीका लागि सिपलाई प्रधानता दिई प्रतिस्पर्धी, बजारको माग अनुसार खपत हुन योग्य दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिईनेछ ।

१०२. आर्थिक विकास र गरिबी निवारणका लागि सहकारी क्षेत्रलाई उद्यमशीलता, उत्पादन र रोजगारीसँग आवद्ध गर्ने नीति लिईनेछ ।

१०३. समान प्रकृति र उद्देश्यका सहकारीहरुलाई एकीकरण गरी दक्षतापूर्वक संचालन गर्ने नीति अख्तियार गरिनुका साथै सहकारीहरुको प्रभावकारी अनुगमन तथा नियमन गरी रुग्ण अवस्थामा रहेका सहकारीहरुलाई पुनः संचालनका लागि सहजीकरण एवं प्रोत्साहित गर्दै सोको नियमनका लागि एकीकरण, विघटन र खारेजीको नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

१०४. सहकारी बोर्डको अवधारणा मार्फत् आर्थिक विकासको तीन खम्बे नीति अनुरुप संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको आपसी समन्वय, सहयोग एवं सहकार्य तथा सहजीकरणमा सहकारीको नियमन र प्रवर्द्धनमा जोड दिने नीति लिईनेछ ।

१०५. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गत सहकारीहरुको क्षमता विकास, सशक्तीकरण तथा प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

<u>उद्यमशीलता विकासः</u>

१०६. लघु, साना एवं मझौला उद्योगको स्थापना र विकास गर्न निजी तथा सहकारी क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिईनेछ ।

१०७. लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको माध्यमबाट गरिबी न्यूनीकरण गर्न "एक घर एक लघु उद्यम" को नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१०८. गाउँपालिका भित्र उद्यम विकासको माध्यमबाट कृषि क्षेत्रमा रहेको अर्धवेरोजगारीको समस्यालाई हल गरिनेछ । सोको लागि गाउँपालिका भित्रका युवायुवतीको लागि विविध सीपमुलक एवं रोजगारमुलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।

१०९. कृषिमा उद्यमशीलता आजको आवश्यकता भन्ने नाराका साथ कृषिको आधुनिकीकरण तथा औद्योगिकीकरणका लागि कृषक तथा उद्यमीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

११०. लघु तथा घरेलु उद्योगहरु सञ्चालनमा सहजीकरण गरिनेछ ।

१११. लघु उद्यमीलाई सहभागिता, क्षमता र उद्यमशीलताको आधारमा अनुदान दिने नीति लिईनेछ ।

११२. मरिण गाउँपालिकाको उद्यम विकास नीति अनुसार प्रत्येक वडामा उद्यमीहरुको क्षमता विकास गरिनेछ ।

११३. गाउँपालिका भित्र उत्पादित वन पैदावारबाट गाउँपालिका भित्र सञ्चालन हुने काष्ठ उद्योग तथा गाउँपालिकामा उपलब्ध कच्चा पदार्थको उपयोग गरी संचालन गर्ने उद्योगलाई विशेष प्राथमिकता दिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

११४. उद्यमीहरुले उत्पादन गरेको उत्पादित वस्तु संकलन तथा बजारीकरणको लागि निर्मित साझा सुविधा केन्द्र/कोसेली घरको थप प्रभावकारी व्यवस्थापन मार्फत संचालन गर्न बीउ पुँजीको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

११५. स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित व्यवसायलाई प्रबर्द्धन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

११६. लघु उद्यमीहरुलाई बैंकसँग समन्वय गराई सहुलियतपूर्ण कृषि कर्जा प्रवाहमा अझ प्रभावकारी रुपमा समन्वय गरि निरन्तरता दिइनेछ ।

११७. वैदेशिक रोजगारीमा पलायनलाई निरुत्साहित गर्न स्थानीय स्तरमा नै स्वरोजगारको मार्ग प्रशस्त गर्न एक वडा एक उत्पादन नीति कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

११८. अत्याधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी दुग्धजन्य पदार्थको विविधिकरण (दही, छुर्पी, पनिर, खुवा, घिउ, चिज लगायतका बस्तुको उत्पादन) मार्फत बजारीकरणमा विशेष जोड दिइनुका साथै उत्पादनमा आधारित दुधमा प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

११९. उद्यमीले उत्पादन गरेको बस्तुको मूल्य निर्धारण गरी उत्पादक र उपभोक्ता दुबैको लागि न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारण गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

१२०. गरिबी निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको अपनत्व ग्रहण गर्दै सङ्घीय सरकार र मरिण गाउँपालिकाको लागत साझेदारीमा प्रभावकारी रुपमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१२१. उद्यमीहरुलाई प्रविधि तथा बीउ पुँजी हस्तान्तरण गर्दा उद्यमीको तर्फबाट २० प्रतिशत लागत सहभागिता अनिवार्य गरिनेछ ।

१२२. मरिण गाउँपालिका र बागमती प्रदेश सरकारको बीचमा भएको सम्झौता अनुसार गृहिणी महिला सशक्तीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं. ०५ स्थित बडिमुहानमा गार्मेन्ट उद्योग संचालनमा ल्याइएकोमा सोको निरन्तरताको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१२३. मरिण गाउँपालिकाका सम्भावित वडाहरुमा गलैंचा उद्योग स्थापनाका लागि संभाव्यता अध्ययन गरी सोको कार्यान्वयन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

सामाजिक विकास सम्बन्धी नीतिः

शिक्षाः

१२४. नेपालको संविधान, प्रचलित ऐन, नियमावली, सङ्घीय तथा प्रादेशिक नीति एवं मापदण्ड, शिक्षाको सोचपत्र, २०७९, मरिण गाउँपालिकाको १० बर्षे शिक्षा योजनालाई आधार लिई विद्यमान मरिण शिक्षा विकास नीति मुताविक मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुमा गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चितताको लागि शैक्षिक गुणस्तर सुधार सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

१२५. सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका प्रमुख पहरेदारहरु अभिभाव, विद्यार्थी, शिक्षक, प्रधानाध्यापक, शिक्षक अभिभाव संघ, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्थानीय समाजसेवी वुद्धिजिवी, राजनीतिक दल एवं सहयोगी पहरेदारहरु स्थानीय सरकार, विभिन्न सहयोगी एवं साझेदारी संघ-संस्था लगायतका सरोकारवालाहरुको संचार, समन्वय र सहकार्यमा विद्यालय सुधारका विविध आयामहरु उपयुक्त समावेशी भौतिक संरचना, शैक्षक गतिविधिमा अब्बलताका साथ परिणाममुखी नतिजा हाँसिल गर्न सामुदायिक विद्यालयको खस्कदो शैक्षिक गुणस्तरलाई माथि उकास्न यस्ता तितो यथार्थलाई भ्रममा रुपान्तरण गर्दै हामी सबैको संयुक्त बलमा काम र नतिजाद्धारा जवाफ दिन “स्कुल हाम्रोः बनाऔं राम्रो” भन्ने अभियान संचालन गरिनेछ ।

१२६. मरिण गाउँपालिकामा अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा कार्यक्रम लागू भएको सन्दर्भमा उक्त कार्यक्रमको निरन्तरता एवं दिगोपनाका लागि ४ बर्ष उमेर समूह देखि १३ बर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरुलाई अनिवार्य रुपमा विद्यालयमा भर्ना गराई पठनपाठन गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ । ४८ महिना पूरा गरेका सबै बालबालिकालाई बालविकास केन्द्रमा भर्ना गराउने नीति बमोजिम गाउँपालिका तथा समुदायबाट स्थापना गरिएका बाल विकास केन्द्रहरुलाई गर्रिदै आएको सहयोगलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१२७. शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा दरबन्दी मिलान एवं विद्यालय नक्साङ्कन कार्य गरिनेछ । तह तथा कक्षा घट्न गएका विद्यालयका बालबालिकाको अध्ययनमा निरन्तरताको लागि मरिण मा.वि. खयरशालमा सञ्चालित आवासीय विद्यालय छात्रबासमा बसेर अध्ययन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ भने बागमती प्रदेश सरकार, अन्य दातृ निकायसँग समेत समन्वय गरी कम्तीमा एउटा विद्यालय बसको प्रवन्ध मिलाईनेछ ।

१२८. गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरुको शिक्षण सिकाइ पद्धतिलाई थप गुणस्तर र प्राप्य बनाउन ICT मैत्री पाठ्यक्रममा आधारित बाल केन्द्रित शिक्षण सिकाइ कार्यलाई जोड दिइनेछ । विद्यालय शिक्षालाई प्रविधिमैत्री बनाई शिक्षण सिकाइमा रहेको असमानता कम गर्न गुणस्तरीय शिक्षामा सबैको पहुँच अभिवृद्धि गर्न विद्यालयका प्रशासनिक कामकाजका साथै अन्य कार्यालयहरु सँग गरिने पत्र व्यवहारमा हस्तलिखित पत्रहरुको अन्त्य गरी कम्प्युटराइज पत्रको माध्यमबाट पत्राचार गर्ने गराउने प्रयोजनका लागि सुविधा नपुगेका सबै विद्यालयमा आधारभूत प्रकृतिका ICT सामग्री उपलब्ध गराइनेछ ।

१२९. गत विगतको निरन्तरताको रुपमा शैक्षिक सुधारको लागि विद्यालयहरुमा उपलब्ध गराउँदै आइएको शिक्षण सिकाइ सहयोग अनुदान तथा बालविकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीलाई दिइँदै आएको थप प्रोत्साहन अनुदानलाई यथावत राखिएको छ ।

१३०. गत विगत आ.व. देखि माध्यमिक तह सम्मको शिक्षा क्रमशः निःशुल्क गराउने कार्यक्रम अन्तर्गत (कक्षा ९-१२ सम्म) विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा विद्यालयलाई दिइँदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ । विद्यालयमा विद्यार्थीको उपस्थिति दर वृद्धि गराउने उद्देश्यले विद्यालयमा पठनपाठन भएको दिनको न्यूनतम ७५% हाजिर हुने विद्यार्थीको लागि मात्र अनुदान उपलब्ध गराउने विगतको नीतिलाई यथावत राखिनेछ ।

१३१. उच्च शिक्षामा प्राविधिक विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ । प्राविधिक विषय अध्यापन गराउन चाहने माध्यमिक विद्यालयलाई सहयोग गरिनेछ । समाजमा बेरोजगार अवस्थामा रहेका

युवाहरुलाई पेशाप्रति उत्प्रेरित गराउन युवा सशक्तीकरणमा आधारित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

१३२. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरी SEE मा उत्कृष्ट नतिजा हाँसिल गर्ने छात्रछात्रालाई पुरस्कृत तथा सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१३३. गाउँपालिका भित्र सञ्चालित क्याम्पस तथा कलेजहरुलाई गुणस्तर सुधार तथा प्रविधि मैत्री शिक्षण सिकाइ व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सहयोग उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ । मरिण बहुमुखी क्याम्पसमा पूर्णकालीन क्याम्पस प्रमुख व्यवस्थापनको लागि गत आ.व. देखि उपलब्ध गराउँदै आएको शिक्षण सिकाइ सहयोग अनुदानलाई यथावत राखिएको छ ।

१३४. उमेर, कक्षा र तह सुहाउँदो क्रियाकलाप मार्फत विद्यार्थीको सर्वाङ्गीण विकासको लागि शैक्षिक सत्र भरिमा कम्तीमा १ पटक माध्यमिक विद्यालयहरुले आ-आफ्नो विद्यालयमा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुबीच गणित र विज्ञान प्रदर्शनीको कार्यलाई अनिवार्य गरिनेछ । विद्यालय तह देखि नै बालबालिकाहरुलाई श्रमप्रति सम्मानको भाव जागृत गर्न र श्रम गर्ने बानीको विकासका लागि सबै माध्यमिक विद्यालयहरुमा विद्यार्थीहरुसँग करेसाबारी कार्यक्रम सञ्चालनार्थ आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन मिलाईनेछ ।

१३५. माध्यमिक तहका सबै विषयगत शिक्षा समान अवसरमा सर्वसुलभ, सहज एवं सरल तरिकाले अध्यापन गर्न गराउन विद्यार्थीहरुको छनौटको अधिकारलाई स्थापित गर्दै सोको प्रत्याभूतिका लागि मरिण गाउँपालिकाको सम्भावित माध्यमिक विद्यालयमा १०+२ विज्ञान संकाय संचालनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१३६. शिक्षामा सबैको पहुँच स्थापना गरिने नीति अनुरुप मरिण गाउँपालिका स्थायी ठेगाना भई बालविकास देखि कक्षा १२ सम्म विभिन्न विद्यालय/क्याम्पसमा

अध्ययनरत अनाथ तथा द्वन्दपीडित परिवारका बालबालिकाको अध्ययनमा निरन्तरताको लागि गत विगत वर्षहरु देखि दिइँदै आएको छात्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१३७. कक्षा छाड्ने दर घटाउने, टिकाउदर वृद्धि गर्ने र उच्च मनोवलका साथ पठनपाठन कार्यमा विद्यार्थीहरु संलग्न होऊन भन्ने उद्देश्य राखी गाउँपालिकाबाट स्थापना भएका विद्यालय तथा समुदायमा आधारित बालविकास केन्द्रहरुमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि प्रति विद्यार्थी प्रतिदिन रु.१५ का दरले दिवा खाजा बापतको रकम अनुदान स्वरुप उपलब्ध गराउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१३८. सरोकारवाला संघ-संस्थाहरु समेतको सहयोग लिई विद्यालय उमेर समूहका सबै बालबालिकाहरुलाई विद्यालयमा भित्र्याउन, विद्यालय छाड्ने दरलाई कम गर्न र विद्यार्थीहरुको नियमितता अभिवृद्धि गर्न अभिभावकहरुका लागि सामाजिक परिचालक मार्फत सचेतनामूलक तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

१३९. आवश्यकता अनुसार विद्यालयमा पक्की भवन, छात्रामैत्री शौचालय, फर्निचर, खेलमैदान र घेरावेरा निर्माण एवं स्वच्छ खानेपानीको प्रवन्ध मिलाइनेछ । गैह्र सरकारी संघ-संस्था समेतको सहयोग लिई विद्यालयमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ को आधारमा विद्यालयको स्वःमूल्याङ्कन गरी तीन तारा पद्धतिलाई अपनाउन विद्यालयलाई प्रेरित गरिनेछ ।

१४०. सरोकारवाला संघ-संस्थाहरु समेतको सहयोगमा विद्यालयमा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी नमूना अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ एवं सबै विद्यालयको विद्यालय सुधार योजना (SIP) मा वृहत् विद्यालय सुरक्षा योजना ढाँचालाई समाविष्ट गरिनेछ ।

१४१. सङ्घीय सरकारको सहयोग र समन्वयमा छात्राहरुलाई उपलब्ध गराइने स्यानिटरी प्याड समयमा नै वितरणको लागि उचित प्रवन्ध मिलाइनेछ ।

१४२. विभिन्न प्रकारको विपद् तथा सङ्क्रामक महामारीको अवस्था उत्पन्न हुँदाको अवस्थामा पनि रेडियो पाठशाला मार्फत शिक्षणको प्रबन्ध गरि विद्यार्थीको सिकाइ निरन्तरताको सुनिश्चितता गरिनेछ ।

१४३. शिक्षकलाई प्रशासनिक रुपमा प्रधानाध्यापकप्रति र सिकाइ उपलब्धिका लागि विद्यार्थी तथा अभिभावकप्रति उत्तरदायी हुने एवं वार्षिक कार्यसम्पादनमा उत्कृष्ट हुने शिक्षक र सिकाइ उपलब्धिमा अब्बल विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१४४. महिला तथा बालबालिका शाखा तथा संघ-संस्थासँग समन्वय गरी अपाङ्गता भएका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच अभिवृद्धि सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रसँगको समन्वयमा अपाङ्गताको पुष्टि भएका विद्यार्थीहरुलाई आवश्यक सिकाइ सहायता सामग्री उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।

१४५. सरोकारवाला संघ-संस्थाहरुको समेत सहयोग लिई आधारभूत तहमा अध्ययनरत बालबालिकाका लागि कक्षाकोठा सुधार, चित्रात्मक भित्ते लेखन, लैङ्गिक मैत्री बसाइ व्यवस्थापन, STEAM अवधारणामा आधारित शिक्षण सिकाइलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१४६. सामुदायिक सिकाइ केन्द्रलाई व्यवस्थित र उद्देश्यमुखी बनाइनेछ । सो केन्द्रबाट औपचारिक, अनौपचारिक तथा जीवन अनुभवबाट सिकेका सिप र ज्ञान योग्यताको वर्गीकरण तथा परीक्षण गरी प्रमाणीकरण गर्ने पद्धतिको विकास गरिनेछ ।

१४७. सघन तथा प्रभावकारी अनुगमन, सुपरीवेक्षण मार्फत् विद्यालयमा सुशासन तथा जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न विद्यालय अनुगमन कार्यलाई तीब्रता दिइनेछ ।

१४८. आधारभूत तह शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा लगायत विद्यालयबाट सञ्चालन गरिने सबै परीक्षा प्रणाली सुदृढ गर्दै लैजाने नीति लिइनेछ ।

१४९. गाउँपालिकामा सूचीकृत विज्ञहरुबाट करार शिक्षक कर्मचारी नियुक्तिको लागि लिइने परीक्षाको लागि लाग्ने खर्च व्यवस्थापन गाउँपालिकाबाट नै गरिनेछ ।

१५०. मातृभाषाको प्रवर्द्धन एवं भाषिक कला संरक्षणको नीति लागू गरिनेछ । शिक्षण सिकाइमा सहजताको लागि मातृभाषामा शिक्षक तालिम, पाठ्यपुस्तक विकास लगायत क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । बहुभाषी कक्षाकोठामा मातृभाषामा आधारित बहुभाषी शिक्षण पद्धति लागू गर्न विद्यालयहरुलाई अभिप्रेरित गरिनेछ । गाउँपालिकामा कक्षा-२ सम्म हाल कार्यान्वयनमा ल्याइएको तामाङ भाषा शिक्षण पद्धतिलाई आगामी शैक्षिक सत्रबाट कक्षा-३ सम्म लागू गरिनेछ ।

१५१. गाउँपालिका भरिका विद्यालयहरुमा विद्यालय सञ्चालन, शिक्षण सिकाइ तथा परीक्षा प्रणालीमा एकरुपता कायम गर्न शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

१५२. SEE उत्तीर्ण गरि सोही शैक्षिक सत्रमा कक्षा ११ मा अध्ययन गर्ने छात्राहरुलाई उच्च अध्ययनको लागि प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले उपलब्ध गराउँदै आएको साइकल १०+२ संचालित दुईवटा माध्यमिक विद्यालयहरु कपिलाकोट मा.वि. छाप र मा.वि. मरिण खयरशालमा १/१ वटा स्कुल बसको व्यवस्थापन गरिएको हुँदा हाललाई उक्त साइकल वितरणको कार्य स्थगन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

१५३. पालिका भित्र नमूना विद्यालय छनौट गरि निश्चित अवधि भित्र पूर्वाधार पूरा गर्न विद्यालय तथा संघ-संस्था सँग सहकार्य गरिनेछ ।

१५४. विद्यार्थीहरुमा नैतिक आचरण र संस्कारको विकासको लागि प्रत्येक विद्यालयमा बालक्लव, छात्रा सञ्जाल र स्काउट समूह गठन गरी सो अनुरुप कार्यक्रम सञ्चालन गर्न विद्यालयलाई अभिप्रेरित गरिनेछ ।

१५५. वडामा रहेका विद्यालयहरुको समग्र व्यवस्थापनमा वडा समितिलाई जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउन आवश्यक कानुन तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१५६. गैरसरकारी संघ-संस्था समेतको सहयोग लिई बालविकास शिक्षक, विद्यालय सहायक कर्मचारी एवं शिक्षकको पेशागत क्षमता विकासका लागि मागमा आधारित विभिन्न प्रकारका तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।

१५७. गैरसरकारी संघ-संस्था समेतको सहयोग लिई अध्ययनमा पछाडि परेका विद्यार्थीहरुलाई रिमेडियल सपोर्ट गर्न सिकाइ आपूरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL Plan) कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

१५८. विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीहरुको लागि व्यावसायिक आचारसंहिता लागू गरिनेछ ।

१५९. स्नातकोत्तर तह वा सो भन्दा बढी योग्यता हाँसिल गर्ने मरिणबासी नागरिकलाई प्रोत्साहन स्वरुप सम्मान कार्यक्रम गरिनेछ ।

१६०. गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, शिक्षक तथा सरकारी कोषबाट सेवा सुविधा उपभोग गर्ने गाउँपालिकाको सरहद भित्र बस्ने घरपरिवारले आफ्ना बालबालिकाहरुलाई शैक्षिक सत्र २०८१ देखि अनिवार्य रुपमा सामुदायिक विद्यालयमा पढाउन अवलम्बन गरिएको नीति कार्यान्वयनको सन्दर्भमा सम्मानित अदालतमा मुद्दा विचाराधीन रहेको हुँदा सम्मानित अदालतको फैसला बमोजिम हुने गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति अंगिकार गरिनेछ । साथै सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सुधार र गुणस्तरको प्रत्याभूति दिलाई आम नागरिकलाई समेत

सामुदायिक विद्यालयको शिक्षाको गुणस्तरप्रति विश्वास, आकर्षण एवं भरोसा दिलाईनेछ ।

१६१. व्यावसायिक आचारसंहिता निर्माण, बालकेन्द्रित र प्रविधिमैत्री पठनपाठन, अधिकार, कर्तव्यको विषयमा बोध गराई शिक्षकका वैयक्तिक गुण, सामाजिक गुण र पेशागत गुणलाई अभिवृद्धि गर्दै पेशागत मर्यादा, बदलिंदो परिवेशलाई आत्ससात् गर्दै समय सापेक्ष व्यापक छलफल गरि विद्यालय तहको शैक्षिक सुधार र गुणस्तरको प्रत्याभूतिका लागि शिक्षक तथा कर्मचारी एवं सरोकारवालाहरुको बुझाईमा एकरुपता कायम गरि अगाडि बढ्न तथा समग्र विद्यालयको बहुआयामिक पक्षहरुबीचमा समन्वय र सामञ्जस्यता कायम गर्न मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयमा कार्यरत सम्पूर्ण शिक्षक, विद्यार्थी तथा कर्मचारीहरुको आम भेला गरि शिक्षा सम्मेलन गरिनेछ ।

१६२. जीवनोपयोगी शिक्षालाई महत्व दिई व्यवहारिक ज्ञान प्रदान गर्नका लागि आवश्यक आधार तयार गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ । साथै सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुलाई महिनाको एक पटक व्यावहारिक ज्ञान दिने उद्देश्यले स्रोत साधनको उपलब्धताको आधारमा प्रदर्शनी गरि व्यवहारिक ज्ञानप्रति साक्षात्कार गराईनेछ ।

१६३. आधारभूत तहमा गुणस्तरीय शिक्षामा पहुँच वृद्धि गर्न दलित, अल्पसङ्ख्यक र आर्थिक रूपले विपन्न तथा अपाङ्गता भएका बालबालिकाका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।

१६४. गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । गाउँपालिकाका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई शैक्षिक नतिजाका आधारमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१६५. विद्यार्थीहरूलाई आफ्ना रुचि अनुसारका विभिन्न क्रियाकलापहरूमा सहभागी हुने अवसर प्रदान गर्ने जस्तै गाना, नाँच, कला, कार्यशाला, कम्प्युटर प्रशिक्षण, खेलकुद, लेखन प्रतियोगिता जस्ता अतिरिक्त क्रियाकलापहरूमा सहभागी गराउन एवं विद्यार्थीहरूलाई किताबी ज्ञान बाहेकका आफ्ना रुचि अनुसारका व्यक्तित्व विकास गर्ने अवसर प्रदान गर्ने नीति लिईनेछ ।

१६६. सामुदायिक विद्यालयका प्र.अ.हरुलाई विद्यालयको काम काज भन्दा बाहेक Working Hour मा अनिवार्य रुपमा विद्यालयमा उपस्थित हुनु पर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ नियमन गरिनेछ ।

१६७. सामुदायिक विद्यालयको अनुगमन तथा निरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन जनप्रतिनिधि, स्थानीय राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, समाजसेवी, बुद्धिजिवी लगायतका रोहबरमा एउटा संयन्त्र बनाई शिक्षा शाखाले सोको समन्वयमा गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१६८. प्रदेश सरकारको समन्वय एवं सहयोगमा एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

<u>**युवा तथा खेलकुदः**</u>

१६९. युवाका आधारभूत अधिकारहरुको सुनिश्चित गर्दै युवाका सवाल एवं मुद्दाहरुलाई स्थानीयकरण गरी शासन प्रणालीमा अर्थपूर्ण सहभागिता मार्फत युवाको सर्वाङ्गीण विकासका लागि युवामैत्री स्थानीय तहको रुपमा विकास गर्न एवं मरिणको समृद्धि र विकासको मूल प्रवाहमा युवाहरुलाई समेट्ने उद्देश्यले "मरिण सरकारसँग युवा" कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

१७०. युवा क्लबको व्यवस्थापन, परिचालन, र क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

१७१. युवाहरुलाई खेलकुदप्रति आकर्षित गराई विविध अवसर प्रदान गर्न खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ । अध्यक्षकप रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता लगायतका खेलकुदका कार्यक्रमहरु सञ्चालन तथा व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१७२. युवाको प्रतिभा पहिचानका लागि प्रतियोगितात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

१७३. विषयगत खेलकुद पूर्वाधार निर्माण र सोको लागि चाहिने सामग्रीको व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।

१७४. गाउँपालिका क्षेत्रमा खेल मैदानको समुचित व्यवस्था मिलाइ वडामा रहेका खेल मैदानहरुको स्तरोन्नति गर्दै लगिनेछ । वडा नं. ०४ को साहानमा निर्माणाधीन रंगशाला र वडा नं. ०६ मा रहेको कवर्ड हललाई अझ व्यवस्थित र सोतसाधन सम्पन्न बनाइनेछ ।

१७५. गाउँपालिका भित्र उपयुक्त स्थानमा व्यायामशालाको स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।

१७६. फुटबल, भलिबल र एथलेटिक्स लगायतका खेलकुदलाई जिल्ला, प्रदेश र राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने वातावरण निर्माणका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था सहित पहल गरिनेछ ।

१७७. गाउँपालिका तथा वडा स्तरीय खेलकुद विकास समितिको कार्यालय लगायत गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका अन्य क्लबहरुको सञ्चालन एवं व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।

१७८. खेलकुदको पहिचान, संरक्षण, प्रवर्द्धन र व्यावसायीकरणका लागि खेल प्रशिक्षकको व्यवस्था गरी उचित तालिमको माध्यमबाट व्यावसायिक खेलाडी उत्पादन गर्ने तथा उत्कृष्ट खेलाडीहरुलाई सम्मान गर्ने नीति लिइनेछ ।

१७९. गाउँपालिकाको खेलकुदको समग्र विकासका लागि आवश्यक स्रोत साधन व्यवस्थापनका लागि पहल गरिनेछ ।

१८०. "एक वडा एक खेल मैदान" निर्माणको नीति तथा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१८१. खेलकुदलाई पहिचान, गौरव र प्रतिष्ठा बढाउने माध्यमको रूपमा विकास गर्दै खेलकुद प्रतियोगितामा पदक हासिल गर्ने खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन एवं पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

स्वास्थ्यः

१८२. सङ्घ तथा प्रदेश सरकार सँग समन्वय गरि गाउँपालिका भित्रका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सेवा क्षेत्रको आधारमा औषधि, आधुनिक उपकरण, प्रविधि र दक्ष जनशक्तिको व्यबस्थापन गरि आम नागरिकलाई गुणस्तरीय, सर्वसुलभ, प्रभावकारी र जवाफदेही ढंगले आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१८३. गाउँपालिका अन्तर्गतको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई १५ शैयाको आधारभूत अस्पतालको रुपमा अगाडि बढाउने नीति लिई २४ सै घण्टा आधारभूत, आकस्मिक सेवा थप सुलभ र प्रभावकारी बनाई कार्यान्वयनमा निरन्तरता दिईनेछ ।

१८४. सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा विभिन्न संघ-संस्थाहरुको समन्वयमा एवं सहकार्यमा एच.आई.भी. एड्स सँग सम्बन्धित सचेतनामूलक कार्यक्रम, पहिचान, उपचार र न्यूनीकरणका लागि आवश्यक पहलकदमी गरिनेछ ।

१८५. गाउँपालिका मातहतका बर्थिङ सेन्टरहरुलाई भौतिक श्रोत साधनयुक्त वनाई आवश्यक स्वास्थ्यकर्मीहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ । भौगोलिक विकटता र जनसंख्याको आधारमा बर्थिङ सेन्टर थप गरिनुका साथै वडा नं. ०१ मा

अवस्थित कार्तिके स्वास्थ्य इकाइको स्तरोन्नति गरि बर्थिङ सेन्टर निर्माण एवं संचालन गरिनेछ ।

१८६. निःशुल्क वितरण हुने औषधिहरुलाई सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट १२ महिना नै सर्वसुलभ ढंगबाट उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१८७. ६० देखि ७० बर्षका ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, असहाय, द्धन्द्व पीडित व्यक्तिहरु एवं गर्भवती महिलालाई प्रदान गरिएको निःशुल्क वीमा सुविधालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१८८. खोप केन्द्र, गाउँघर क्लिनिकहरु सञ्चालनको विद्यमान भौगोलिक अवस्थितिलाई मध्यनजर गर्दै उपयुक्त र अनुकुल स्थानहरुमा खोप केन्द्र निर्माण एवं गाउँघर क्लिनिक संचालनार्थ आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१८९. मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य सुधारका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिई थप प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ ।

१९०. लैङ्गिक समानताको लागि छोरी जन्माउने सुत्केरीहरुलाई दिईने प्रोत्साहन रकमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१९१. स्थानीय स्तरमा कार्यरत स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई भूमिकाको आधारमा प्रोत्साहन गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१९२. अवैधानिक रुपमा सञ्चालित स्वास्थ्य क्लिनिकहरु तथा औषधि पसलहरुको नियमन गरिनेछ ।

१९३. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई तथा वडा स्तरका स्वास्थ्य चौकीहरुको भौतिक संरचनाहरुको व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।

१९४. बर्थिङ सेन्टरहरुमा सेवाग्राहीका भिजिटर र नर्सिङ कर्मचारीहरुको लागि आवासीय सेवा उपलब्ध गराउने नीति लिईनेछ ।

१९५. स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्यकर्मीको रिक्त दरबन्दी पदपूर्ति गरि निरन्तर रुपमा क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१९६. जिल्लाकै दोस्रो सेवाग्राहीको चाप रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कपिलाकोटमा अत्याधुनिक डिजिटल एक्सरे मेसिन व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१९७. सर्ने तथा नसर्ने रोगहरुको बारेमा प्रवर्द्धनात्मक, निरोधात्मक र उचारात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

१९८. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कपिलाकोटलाई १५ शैयाको अस्पतालको रुपमा स्तरोन्नति गर्ने प्रयोजनार्थ पूर्वाधार निर्माण गर्न ठेक्का सम्झौता भइ कार्य अगाडि बढाईएकोमा आवश्यक बजेट व्यवस्थापनका लागि सम्बन्धित मन्त्रालयमा पहल एवं यथाशीघ्र निर्माण कार्य सम्पन्न गरि प्रसूति सम्बन्धी शल्यक्रियाको व्यवस्थापकीय शुरुवात गरिनेछ ।

१९९. ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सहज स्वास्थ्य उपचार सेवालाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

२००. हाल सञ्चानलमा रहेका एम्बुलेन्स सेवालाई नागरिकमैत्री बनाई अझ प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुविधा सहितको एम्बुलेन्स संचालनमा ल्याईनेछ ।

२०१. हावापानी, वातावरण, मौसम एवं अन्य विविध कारणहरुले देखा पर्ने विभिन्न प्रकारका माहामारी रोगहरुलाई नियन्त्रण तथा रोकथाम गर्न आवश्यक पर्ने कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

२०२. मरिण गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका गर्भवती महिलाहरुको लागि सुत्केरी हुँदाका बखत निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गर्ने कार्यक्रमलाई अझ बढोत्तरी गर्दै निरन्तरता दिईनेछ।

२०३. पोस्टमार्टम सेवा निःशुल्क गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२०४. सामाजिक संरचना, परिवेश एवं आन्तरिक तथा बाह्य प्रभावले गर्दा मानव समुदायमा देखा परेको हतास मनस्थिति लगायतका विभिन्न कारण मानसिक रोगको उपजले गर्दा आत्महत्या, धुम्रपान, मद्यपान, लागूपदार्थ दुर्व्यसनीले पछिल्लो समयमा व्यक्ति, परिवार र सामाजमा समेत नकरात्मक असर परेको हुँदा सोको न्यूनीकरणका लागि विभिन्न सरोकारवाला संघ-संस्थाहरुको सँगको साझेदारीमा मनोसामाजिक परामर्शकर्ता र आवश्यकतानुसार गाउँपालिकाका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई समेत सो सँग सम्बन्धित क्षमता विकास तालिम प्रदान गर्दै नियमित उपचार एवं परामर्श सेवाको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२०५. क्षयरोग तथा कुष्ठरोग जस्ता रोगहरुको समयमै पहिचान, उपचार, रोकथाम एवं नियन्त्रणका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । साथै क्षयरोग मुक्त गाउँपालिका घोषणाका लागि थप कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याईनेछ ।

२०६. डेङ्गी, औलो, कालाजार जस्ता बिभिन्न किटजन्य रोगहरु नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

२०७. नेपाल सरकारको नीति अनुसार जनसंख्या नियन्त्रण तथा सन्तुलनका लागि लामो अवधि तथा छोटो अवधिका स्वेच्छिक परिवार नियोजन सेवाका कार्यक्रमहरु निरन्तर संचालन गरिनेछ ।

२०८. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई बाल मैत्री, अपांगता मैत्री, किशोर-किशोरी मैत्री बनाई सर्वसुलभ ढंगले सेवा लिने वातावरण बनाउँदै लगिनेछ ।

२०९. समुदायमा रहेका प्रजनन् रुग्णता सम्बन्धी समस्यालाई समयमै पहिचान र उपचारको लागि समुदायहरुमा पाठेघरको स्क्रिनिङ, स्तन क्यान्सरको स्क्रिनिङ जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

२१०. स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाई तथ्यांकहरुलाई समयमै केन्द्रीय सूचनामा प्रविष्टि हुने प्रबन्ध मिलाईएकोमा सोलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२११. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कपिलाकोटमा आँखा, दाँत लगायतका विभिन्न स्वास्थ्य सेवाहरु संचालनका लागि विशेष पहलकदमी गरिनेछ ।

२१२. स्त्रीरोग, मुटुरोग, मृगौला रोग, आँखा लगायतका सबै प्रकारको विशेषज्ञ सेवा प्रदानका लागि विभिन्न संघ-संस्थाहरुको समन्वय र सहकार्यमा स्वास्थ्य शिविर संचालनमा पहलकदमी गरिनेछ ।

२१३. शवको उचित तवरले व्यवस्थापन गर्न एक स्थानबाट अर्को स्थान सम्म लैजाने प्रयोजनका लागि शव बाहनको व्यवस्था गर्ने नीति लिईनेछ ।

२१४. बालबालिकाहरुको स्वास्थ्य संवेदनशीलतालाई मध्यनजर गर्दै पूर्णखोप घोषणाको सुनिश्चितता एवं दिगोपनका लागि संचालित कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२१५. मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामीहरुलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु. ५ हजारका दरले रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२१६. मरिण गाउँपालिकाको नागरिकहरुको स्वास्थ्यमा सुदृढ एवं थप पहुँच स्थापित गर्दै विशेषज्ञता सहितको आधारभूत तहको स्वास्थ्योपचार सरल, सर्वसुलभ तवरले प्राप्तिका लागि प्रचलित कानून एवं मापदण्ड अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा निजी क्षेत्रलाई आकर्षित तथा सहजीकरण गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

२१७. प्रत्येक वडामा नागरिक आरोग्य केन्द्र स्थापनाको सुरुवात गरिनेछ ।

२१८. जडिबुटी खेतीको लागि आम किसान वर्गलाई उत्प्रेरित गरिनेछ ।

२१९. आयुर्वेद औषधालयलाई आधुनिकीकरण एवं थप सुदृढीकरण गरि आयुर्वेद सेवा प्रवाह प्रभावकारी वनाईनेछ ।

२२०. आवश्यकता, औचित्यताको आधारमा आयुर्वेद एवं आयुर्वेद सेवालाई प्रवर्द्धन गर्दै लगिनेछ ।

मरिण गाउँपालिका

२२१. वडा नं. ०६ छाप बजार स्थित निर्माणाधीन आयुर्वेद औषधालयलाई आ.व. ०८१।८२ मा सम्पन्न गरि नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रमा स्तरोन्नति गरिनेछ ।

२२२. समुदायमा जीवनशैली परिवर्तन कार्यक्रम संचालन गरि आयुर्वेद औषधि सेवनको लागि प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।

२२३. स्थानीय जडिबुटीको संरक्षण, सम्वर्द्धन र प्रयोग सम्बन्धी जनचेतना वढाउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२२४. ध्यान तथा योगाभ्यास कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाईनेछ ।

बहुक्षेत्रीय पोषणः

२२५. पालिका स्तरीय पोषण प्रोफाईल तयार गरी पोषणमैत्री सूचकमा आधारित रहेर पोषण संवेदनशील कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।

२२६. पोषणमैत्री स्थानीय शासनको प्रवर्द्धन एवं सोको कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रका कार्यक्रमहरुलाई पोषण संवेदनशील कार्यक्रममा एकाकार गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिईनेछ ।

२२७. गर्भवती महिलाहरु तथा विद्यालय बाहिर रहेका किशोरीहरुको खाद्य सुरक्षा र पोषणको अवस्थामा सुधार ल्याउन आयआर्जन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।

२२८. सुनौलो हजार दिनका घरपरिवारलाई स्वच्छ र सफा खानेपानीको सुनिश्चित गर्न बिशेष पहल गरिनेछ ।

२२९. सङ्घीय सरकार एवं प्रदेश सरकारका बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई अपनत्व ग्रहण गर्दै आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाबाट समेत स्रोत, साधन र बजेटको

व्यवस्थापन गरि पोषणमैत्री गाउँपालिका घोषणाका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याईनेछ । साथै सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा गर्न पोषण विशेष कार्यक्रम संचालनमा ल्याईनेछ ।

२३०. सुनौलो हजार दिनको घरपरिवारमा **"एक घर एक करेसाबारी एक घर एक कौसी खेती"** एवं **"एक घर एक पोषण बगैंचा निर्माण"** गर्ने नीति अख्तियार गरि बहुक्षेत्रीय पोषणका आयामहरुमा थप सुदृढीकरण गर्दै पोषण विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै सुनौलो हजार दिनको घरपरिवारमा खाद्य बालीको पहुँच अभिवृद्धि गरि खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाईनेछ ।

२३१. सुनौलो हजार दिनको घरपरिवारमा गोठेमलको संरक्षण गर्ने कम्पोष्ट र भर्मी कम्पोष्ट मल बनाउने सीप तथा प्रबिधि सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२३२. कुपोषित बालबालिकाहरुको उपचार, विशेष कारणवश आमाको दुध खान नपाएका नवजात शिशुलाई पोसिलो दुध पिठो, नियमित गर्भ जाँच गराउने गर्भवती महिलालाई शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था, किशोरी/गर्भवतीहरुलाई आइरन फोलिक एसिड चक्की वितरण, पोषण शिक्षा मार्फत जीविकोपार्जनको लागि सीप विकास लगायतको कार्य गर्न पोषण संवेदनशील कार्यक्रमको संचालन एवं सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२३३. पोषण सुधारको लागि विपन्न समुदायका महिला समूह वा सहकारीहरुलाई विपन्न सदस्यहरुको आयआर्जन सुधारका लागि अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

<u>लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणः</u>

२३४. लैङ्गिक समानता र महिला सशक्तीकरणको नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । नीति निर्माण तहमा महिलाको अर्थपूर्ण सहभागिता र प्रतिनिधित्वलाई सुनिश्चित गर्दै नेतृत्व विकासमा जोड दिइनेछ । शिक्षा, स्वास्थ्य,

रोजगारी, गरिबी निवारण, जीविकोपार्जन सुधार, सामाजिक सुरक्षा, पूर्वाधारमा पहुँच लगायतका विषयमा महिला लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२३५. गरिब तथा विपन्न, दलित, आदिवासी जनजाति, एकल तथा अपाङ्गता भएका महिला, हिंसापीडित, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, एचआइभी सङ्क्रमित र वञ्चितिमा परेका सबै समुदायका महिला तथा किशोरीको आय आर्जन, क्षमता विकास तथा सशक्तीकरण गर्ने गरि आर्थिक सामाजिक विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२३६. गाउँपालिकाको महिला, बालबालिका, आदिबासी जनजाति, विपन्न बर्ग, ज्येष्ठ नागरिक, दलित र अपांगता भएका ब्यक्तिहरुको क्षमता विकास तथा आर्थिक-सामाजिक सशक्तीकरणका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२३७. लक्षित बर्गको कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा क्षमता विकास, सीप विकास, नेतृत्व विकास, प्रविधि हस्तान्तरण, सचेतना तथा संस्कृति संरक्षण र प्रवर्द्धन जस्ता कार्यक्रम समाबेशी ढंगले सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२३८. गाउँपालिकाको निर्णय प्रक्रियामा लक्षित बर्गको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चितता गरिनेछ ।

२३९. असहाय महिला, वेवारिसे वालवालिका, तथा अपांगता भएका ब्यक्तिहरुको संरक्षणको लागि सेफ हाउस संचालन गर्ने नीति अख्तियार गर्दै जिल्लामा सञ्चालित सेफ हाउसको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।

२४०. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीतिलाई व्यवहारत: कार्यान्वयन गर्न आदिबासी जनजाति, महिला, वालवालिका तथा अपाङ्गता एवं दलित विकास परिषद् गठन गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

२४१. आदिवासी जनजातिको मौलिक संस्कृति सङ्ग्रहालय निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

२४२. ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता, एकल महिला, एकल पुरुष लगायतका सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वडा एवं वडा अन्तर्गतका टोल-टोलमा गई बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत् वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२४३. परिवर्तनको खातिर विभिन्न आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्ने महान् सहिद परिवारलाई यस मरिण सरकारको कार्यकालमा सम्मान स्वरुप एक लाख नगद दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२४४. पूर्व जनमुक्ति सेना तथा जनयुद्धका घाइते तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुले परिवर्तनका खातिर गरेको अमूल्य योगदानको कदर गर्दै स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम आवद्ध गरि विशेष सम्मान गरिनेछ ।

२४५. आजको यस प्रकारको परिवर्तनका खातिर आफ्नो जीउ ज्यानको बाजी राखी महान् दश बर्षे जनयुद्धमा प्रत्यक्ष रुपमा सहभागी मरिण गाउँपालिकाका महासमरका यात्रीहरुको सम्मान स्वरुप आत्मकथा झल्कने वृत्त चित्र निर्माण गरिनेछ ।

२४६. परिवर्तनको खातिर विभिन्न आन्दोलनमा आफ्नो जीवनको आहुती दिने महान् सहिदहरुको सम्मानमा सहिदहरुको प्रतिमा निर्माण गरी व्यवस्थित सहिद पार्क स्थापना गर्न पहल गरिनुका साथै सहिद विशाल कुमार स्मृति प्रतिष्ठान शान्ति पार्क निर्माणको कार्य अगाडि बढाइनेछ ।

२४७. सहिद तथा वेपत्ता परिवारजनलाई परिवर्तनप्रति सकारात्मक भाव पैदा गराई अपनत्व ग्रहण गराउन एवं सरकार साथमा छ भन्ने कुराको आभाष दिलाउन सहिद तथा वेपत्ता परिवारलाई मासिक रु.२ हजारका दरले जीवन निर्वाह भत्ता उपलब्ध गराइनेछ ।

२४८. मरिणका नागरिकलाई सामाजिक न्याय, सामाजिक सुरक्षा तथा सामाजिक संरक्षणको आभास दिलाउन गाउँपालिका अन्तर्गतका एकल पुरुषलाई मसिक रु.

२ हजारका दरले निर्बाह भत्ता उपलब्ध गराउने कार्यको सुरुवात गरिएकोमा उक्त कार्यक्रमलाई अझ सुदृढ एवं बढोत्तरी गर्दै निरन्तरता दिईनेछ ।

२४९. हिंसामा परेका, विशेष संरक्षणको आवश्यक रहेका तथा अनाथ बालवालिकाहरुलाई संरक्षणका लागि सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारको सहयोग एवं समन्वयमा बालवालिका पुनर्स्थापना केन्द्र संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।

२५०. ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिको संरक्षण तथा कल्याणकारी कार्यक्रम संचालन एवं अपाङ्गता भएका व्यक्तिको आत्मनिर्भरताको लागि शिक्षा, प्रविधि र सिपमा पहुँच अभिवृद्धिका साथै ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२५१. महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति एवं लैङ्गिक अल्पसंख्यकका हित संरक्षण र समस्या समाधान गर्न सङ्घीय सरकार तथा प्रदेश सरकार बीचमा समन्वय गरिनेछ ।

२५२. घाइते, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा परिवारलाई जीविकोपार्जनका लागि उत्पादनसँग जोड्न सहुलियतपूर्ण कर्जाको सुविधा उपलब्ध गराई व्यावसायिक बनाइनेछ ।

२५३. बालबालिका, अपाङ्गता, ज्येष्ठ नागरिक एवं अशक्तमैत्री भौतिक संरचना निर्माण गर्ने नीति अंगिकार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

२५४. लैगिंक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण सम्बन्धिको लेखाजोखाका लागि GESI Audit गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२५५. लैगिंक हिंसा निवारण कोषको स्थापना गरि तत्काल संचालनमा ल्याइनेछ ।

२५६. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारी र सेवाग्राहीलाई समेत सहजताको लागि सुरक्षित स्तनपान कक्षको स्थापना गरिएकोमा सोलाई निरन्तरता दिई स्तनापान कक्षलाई थप विस्तार गरि व्यवस्थित बनाईनेछ ।

२५७. चीनको वेइजिङ्गमा सन् १९९५ मा भएको चौथौ विश्व महिला सम्मेलनले वेइजिङ्ग घोषणा तथा कार्यमञ्च पारित गरेको र महिला तथा बालबालिकाको मानव अधिकारको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्न, सवै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्न, लैंङ्गिक समानता एवं महिला सशक्तीकरणको लागि १२(बाह्र) वटा सरोकारका क्षेत्रहरु पहिचान गरि आवश्यक सम्पूर्ण व्यवस्थाहरु अवलम्वन गर्न जोड दिईएको सन्दर्भमा देहायका प्रतिवद्धताहरुलाई अवलम्बन गरि कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने नीति लिईनेछ ।

- महिला र शिक्षा
- महिला विरुद्धको हिंसा
- महिला र सञ्चार
- महिला र गरिबी
- महिला र अर्थतन्त्र
- महिलाको मानव अधिकार
- महिला र स्वास्थ्य
- महिलाको लागि संस्थागत विकास
- महिला र वातावरण
- महिला र नीति, निर्माण र निर्णय
- महिला र सशस्त्र विद्रोह
- बालिका संरक्षण

२५८. लैंगिक हिंसाबाट पीडित महिला तथा बालबालिकाहरुको शारीरिक, यौनजन्य, मानसिक तथा मनोबैज्ञानिक, आर्थिक तथा सामाजिक असरलाई प्रभावकारी एवं कुलतापूर्वक संवोधन गर्नका लागि जिल्ला अस्पतालमा स्थापना गरिएको एकद्धार

संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC) सञ्चालनका लागि आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराईनेछ ।

२५९. शिक्षा तथा रोजगारीमा द्धन्द्ध प्रभावित, घाइते, बेपत्ता र सहिद परिवारलाई विशेष प्राथमिकता राख्ने नीति लिईनेछ ।

<u>महिलाः</u>

२६०. महिला तथा किशोरी विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, विभेद र शोषणको अन्त्य गर्न पहल गरिनेछ । मरिणलाई बालविवाह, बहुविवाह लगायतका नकरात्मक अभ्यासबाट मुक्त गराउने प्रयास गरिनेछ । बलात्कार, हिंसा पीडित तथा प्रभावित महिलाको सुरक्षाको लागि राहत, उद्धार, पुनर्स्थापना, निःशुल्क कानूनी सहायता, मनोसामाजिक परामर्श, सीप विकास तथा आयआर्जनमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२६१. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने महिला तथा पुरुष हिंसा लगायतका घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि एक अर्कामा परनिर्भर रहनुपर्ने बाध्यात्मक अवस्थाबाट क्रमशः मुक्ति दिलाउन उद्यमशीलता एवं अर्थोपार्जन सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु संञ्चालन गरिनेछ ।

२६२. गाउँपालिका भित्रको सबै महिलाले सम्मानपूर्वक जीउन पाउने वातावरण सुनिश्चित गरिनेछ ।

२६३. हिंसापीडित तथा हिंसा प्रभावित महिलाहरुको लागि कानुनी उपचारार्थ आर्थिक ब्यबस्थापन सहित सहयोगी संयन्त्रको विकास गरिनेछ । तर गलत निर्णय राखि अनाबश्यक रुपमा पुरुष माथि लाञ्छाना लगाउने र मान प्रतिष्ठामा आँच आउने खालका क्रियाकलापलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।

२६४. गाउँपालिका तथा वडास्तरीय किशोरी सञ्जालको लागि सचेतनामूलक तथा क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रमहरु संञ्चालन गरिनुका साथै किशोरी मैत्री पालिका घोषणा गर्नका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२६५. नारी दिवस, बाल दिवस, अपाङ्गता दिवस, लैगिंक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियान कार्यक्रम, मानव अधिकार दिवस लगायतका दिवसहरु मनाई अर्थपूर्ण सहभागितामा जोड दिई सोलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२६६. हिंसामा परेका, बलात्कृत भएका महिला, किशोरी तथा बालबालिकाहरुको लागि सुरक्षा प्रदान गर्न एवं संरक्षण गर्ने नीति लिईनेछ ।

२६७. स्नातक तह उत्तीर्ण गरी बिवाह गर्ने किशोरी एवं स्नातक तह उत्तीर्ण अविवाहित महिलारुलाई प्रदान गरिने प्रोत्साहन रकमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२६८. महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार अन्त्य गर्दै लैङ्गिक उत्तरदायी शासन प्रणालीलाई संस्थागत गर्न अख्तियार गरिएको लैङ्गिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण रणनीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२६९. गाउँपालिका र बागमती प्रदेश सरकारको साझेदारीमा सञ्चालित गृहिणी महिला सशक्तीकरण कार्यक्रमलाई थप विस्तार र सुदृढ गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

बालबालिकाः

२७०. बालमैत्री स्थानीय शासनको कार्यान्वयन गर्न विशेष कार्यक्रम संञ्चालन गरिनुका साथै बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त गाउँपालिका घोषणाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

२७१. बालविवाह तथा बालश्रम न्यूनीकरण गर्न सरकारी एवं गैरसरकारी संघ-संस्थाहरु सँग सहकार्य र समन्वय गरिनुका साथै बाल बिबाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।

२७२. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित होटल तथा अन्य व्यवसायलाई बालश्रममुक्त बनाई समग्र गाउँपालिकालाई बालश्रममुक्त गाउँपालिका घोषणाका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२७३. गाउँपालिका तथा वडा स्तरीय बालक्लबहरुको क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रमहरु संञ्चालन गरिनुका साथै बालक्लबहरुको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।

२७४. घर परिवार, समाज र विद्यालयमा बालबालिकाले भोग्नु परेका दुर्व्यवहार, तथा हिंसाको अन्त्य गर्दै बालअधिकारको पूर्ण उपभोग गर्न पाउने अवस्थाको सुनिश्चिता गरिनेछ ।

२७५. सबैखाले बालश्रम शोषणको अन्त्य गरिनेछ । बालमैत्री पूर्वाधार निर्माण गर्दै लगिनेछ । अनाथ, असहाय, टुहुरा, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, अशक्त, बेवारिसे, हिंसापीडित तथा सडक बालबालिकाको उद्धार, संरक्षण र पुनर्स्थापनाको लागि सङ्घीय तथा प्रदेश सरकार सँग समन्वय गरिनेछ ।

२७६. बाल बिबाहलाई निरुत्साहित गर्न शून्य सहनशीलता अपनाई कडाईका साथ नियमन र नियन्त्रण गर्ने नीति लिईनेछ ।

२७७. बालबालिकाहरुको सवालका विषय एवं निर्णय प्रक्रियामा बालक्लबका प्रतिनिधिहरुको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई बालबालिकाहरुमा हुने शारीरिक तथा मानसिक हिंसा बिरुद्ध समुदाय तथा विद्यालय स्तरमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२७८. आमाबाबु दुबै नभएका एवं विविध कारणहरुले गर्दा आमाबाबुको संरक्षणमा नरही अन्यको संरक्षणमा बाँच्न विवश आमाबाबु बिहीन बालबालिकाहरुको यकिन गरी बागमती प्रदेश सरकारको सहयोगमा आमाबाबु बिहीन बालबालिकाहरुलाई आर्थिक सहायता प्रदान गरि संरक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

ज्येष्ठ नागरिकः

२७९. ज्येष्ठ नागरिकको जीवन सम्मानित, सुरक्षित र व्यवस्थित बनाई उनीहरूको ज्ञान, सिप र अनुभवलाई मरिणको समृद्धिका लागि उपयोग गरिनेछ । ज्येष्ठ नागरिकलाई स्वास्थ्य तथा अन्य सेवा सुविधामा छुट र सहुलियत प्रदान गर्न पहल गरिनेछ । ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२८०. ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र सहजरुपमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२८१. ज्येष्ठ नागरिकको शारीरिक जाँच लगायतका स्वास्थ्य उपचार निःशुल्क गरिनुका साथै ज्येष्ठ नागरिकहरुको प्रतिकूल स्वास्थ्य अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै टोल-टोल एवं सम्भव भए सम्म घर-घरमा नै गई स्वास्थ्य जाँच तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२८२. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा सेवा लिन आउने ज्येष्ठ नागरिक सेवाग्राहीहरुलाई सहायता कक्षबाट सहजताका साथ सेवा प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२८३. ज्येष्ठ नागरिकहरुको अनुभवलाई सम्पत्ति मानी उक्त अनुभवलाई मरिणको समृद्धिको लागि उपयोग गर्दै सम्मान स्वरुप विश्रामस्थल, भजन गृह एवं उद्यानको व्यवस्था गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

दलितः

२८४. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र छुवाछुत तथा सामाजिक विभेदलाई पूर्ण रुपमा अन्त्य गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

२८५. दलित समुदायलाई आर्थिक तथा सामाजिक रुपले सबल बनाउन सचेतना तथा सिपको विकास जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

२८६. दलित समुदायको परम्परागत पेशा, कला, तथा सीप संरक्षण सम्बर्द्धन गर्दै आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

आदिबासी जनजातिः

२८७. मरिण गाउँपालिकाका आदिवासी जनजाति समुदायको भाषिक, साँस्कृतिक तथा मौलिक पुर्ख्यौली ज्ञान, सिप, मूल्यमान्यता, परम्पराको संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

२८८. आदिवासी जनजाति अधिकार सँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन महासन्धीको बुँदा नं. १६९ र संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणा पत्रका प्रावधानलाई स्थानीयकरण गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

२८९. आदिवासी जनजातिहरुको सामाजिक तथा आर्थिक मूलप्रवाहीकरणका लागि तालिम, कोचिङ, सीप विकास, नेतृत्व विकास जस्ता कार्यक्रमहरुमा सबैको सहभागिता सुनिश्चितता गरिने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

२९०. आदिबासी जनजातिहरुको भाषा तथा लिपि विकास एवं संरक्षणको प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

अपाङ्गताः

२९१. अपाङ्गता भएका व्यक्तिको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तीकरण सँगै सहज र सम्मानपूर्ण जीवन सुनिश्चित गर्न पहल गरिनेछ । उनीहरूलाई स्वरोजगार तथा रोजगारमुखी कार्यक्रम मार्फत आत्मनिर्भर बनाइन पहल गरिनेछ । यस

गाउँपालिका वडा नं. ०७ स्थित बाह्रविसेमा अपाङ्गता ग्राम निर्माणका लागि १ विघा १५ कठ्ठा क्षेत्रफल बराबरको जग्गा उपलब्ध गराईएकोमा उक्त स्थानमा तत्काल अपाङ्गता ग्राम निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।

२९२. बर्गीकरणको आधारमा "ग" तथा "घ" बर्गको परिचयपत्र प्राप्त अपांगता भएका ब्यक्तिहरुको लागि सीप विकास तथा उद्यमशीलता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरि त्यस्ता वर्गलाई स्वावलम्बी बनाउने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२९३. अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको लगत राखि गाउँपालिका स्तरीय अपाङ्गताको क्षेत्रमा कार्य गर्ने संघ संस्थाको क्षमता विकास गरिनेछ ।

२९४. अति अशक्त अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सहज रुपमा परिचयपत्र उपलब्ध गराउनको लागि घर-घरमा नै गई अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाईनुका साथै स्वास्थ्य जाँच गरी स्वास्थ्य सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाई सहजरुपमा कार्यविधि अनुरुप परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ ।

२९५. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना सहयोग कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२९६. गाउँपालिका अन्तर्गतका हरेक भौतिक संरचना निर्माण गर्दा अपाङ्गतामैत्री संरचनाहरुको निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

२९७. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि नाँपजाँच सहित न्यूनतम सहायता सामग्री एवं खास प्रकारका स्वास्थ्य तथा सरसफाई सामग्रीहरु नियमित र निःशुल्क उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।

<u>युवा तथा रोजगारः</u>

२९८. देशमा विद्यमान बेरोजगारी दर कम गर्न बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई रोजगारी प्रदान गर्नका लागि आवेदन आह्वान गरि रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत गरिनेछ ।

२९९. स्थानीय तहको रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत भएका बेरोजगारलाई युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना तथा कामका लागि पारिश्रमिकमा

आधारित सामुदायिक आयोजना संचालन गरि न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गराईनेछ ।

३००. सङ्घ तथा प्रदेश सरकारले ल्याएका रोजगारमूलक कार्यक्रममा अपनत्व ग्रहण गर्दै रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।

३०१. वैदेशिक रोजगारीबाट फिर्ता आएका श्रमिकहरुको सिप पहिचान गरी स्वरोजगारमूलक कार्यक्रममा संलग्न गराउन पहल गरिनेछ ।

३०२. श्रम सम्बन्धलाई प्राथमिकता दिंदै सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माण र कृषि क्षेत्रबाट रोजगारी सृजनामा जोड दिइनेछ ।

३०३. रोजगार सेवा केन्द्रलाई थप सुदृढीकरण गर्दै लगिनेछ ।

३०४. पालिका स्तरबाट संचालन गरिने नियमित विकास निर्माणका योजनाहरुमा आवश्यक श्रमिकहरु लिईंदा रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचीकृत बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

३०५. राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता प्रणाली (NVQS) कार्यीविधि, २०८० बमोजिम बागमती प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय सँग समन्वय गरी सिप परीक्षण सम्बन्धी कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।

३०६. रुपान्तरणको संवाहक र नेतृत्वको साझेदारको रुपमा रहेका युवालाई विभिन्न प्रकारका सिपमुलक र जीवनोपयोगी तालिम प्रदान गरि सामूहिक व्यवसाय गर्न अभिप्रेरित गर्ने नीति लिईनेछ ।

३०७. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई जनमुखी कार्यक्रमको रुपमा विकास गरि सो कार्यक्रमहरुमा समेत युवाहरुलाई सहभागी गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३०८. युवाहरुलाई हिंसा, दुर्व्यसन, कुलत एवं अराजक प्रवृत्तिबाट अलग गर्ने नीति लिईनेछ ।

३०९. युवाहरुलाई प्राविधिक शिक्षा तथा सीपमुलक तालिम मार्फत दक्ष, उद्यमशील र आत्मनिर्भर बनाउने नीति लिईनेछ ।

३१०. युवाहरुलाई विपद् व्यवस्थापन, सामाजिक विकास, वातावरण संरक्षण, खेलकुद लगायतका क्षेत्रमा स्वयंसेवकको रुपमा परिचालन गरिनेछ ।

३११. गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको संगठित उद्योगमा कार्यरत कामदारहरुका लागि नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम ज्याला लागू गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

लोपोन्मुख, सीमान्तकृत जाति/जनजातिः

३१२. मरिण गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने अति सिमान्तकृत जाति थामी जातिको समग्र विकासका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

३१३. लोपोन्मुख, सीमान्तकृत जाति/जनजातिको क्षमता विकास र स्रोत साधनहरुमा पहुँच अभिवृद्धि गरि जीवनस्तर माथि उकास्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३१४. लोपोन्मुख, सीमान्तकृत जाति/जनजातिका युवाहरुको क्षमता विकासका लागि व्यावसायिक तथा सिपमुलक तालिम प्रदान गरिनेछ ।

गैरसरकारी संघ-संस्थाः

३१५. गैरसरकारी संस्था दर्ता र नियमन सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ । गैरसरकारी सङ्घ-संस्थालाई गाउँपालिकाको प्राथमिकताको क्षेत्रमा परिचालन र व्यवस्थापन गर्दै पारदर्शीता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व अभिवृद्धि गरिनेछ ।

३१६. गैरसरकारी संघ-संस्थालाई विकास साझेदारी संस्था र सरकारको सहयोगीको रुपमा विकास गर्ने दृष्टिकोणबाट प्राप्त कार्यक्रमहरुलाई गाउँपालिकाको बार्षिक योजनामा समावेश गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३१७. गैरसरकारी संघ-संस्थाको काम कार्वाहीलाई गाउँपालिकाको अनुगमन प्रणालीमा आवद्ध गरी संचालित कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी वनाईनेछ ।

३१८. गैरसरकारी संघ-संस्थाहरुले कार्यक्रम निर्माण गर्दा गाउँपालिकाले अवलम्वन गरेको नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई सहयोग पुग्ने खालका कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने नीति लिईनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाईः

३१९. खानेपानी मुहानको दर्ता, संरक्षण एवं मुहानको पानी परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाई स्वस्च्छ र सफा खानेपानी उपलब्ध गराउन निर्माण गरिएको WASH PLAN को

प्रभावकारी कार्यान्वयन गरि आम नागरिकको स्वास्थ्यको हक एवं स्वच्छ खानेपानी पिउन पाउने नैसर्गिक हकको प्रत्याभूति गरिनेछ ।

३२०. **"मरिणको पानी बरुणमा लगानी"** भन्ने मूल नारालाई तत्काल कार्यान्वयनमा ल्याउन बरुण वृहत् खानेपानी आयोजना संचालनमा ल्याइनेछ ।

३२१. स्वाच्छ र सफा खानेपानीको सहज रुपमा वितरणको लागि गैरसरकारी संघ-संस्थाहरु सँगको सहकार्यमा खानेपानी साझेदारी कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।

३२२. **"एक घर एक धाराः मरिण गाउँपालिकाको अभिभारा"** भन्ने मूल नारालाई सार्थकताका साथ कार्यान्वयन गर्न वडा नं. ०१ स्थित वृहत् कोखाजोर लिफ्ट खानेपानी आयोजनालाई सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारको समन्वय एवं सहकार्यमा अगाडि बढाइनेछ । साथै गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र संचालित वृहत् खानेपानी आयोजनाहरुको निर्माण सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य सरोकारवाला संघ-संस्थाहरु सँगको समन्वयमा अगाडि बढाईनेछ ।

३२३. गाउँपालिका अन्तर्गतका पुराना खानेपानी आयोजनाहरुको मर्मत-संम्भार गरि व्यवस्थित ढंगबाट संचालन गरिनेछ ।

३२४. खानेपानीको गुणस्तर मापन तथा सो अनुसारको गुणस्तर कायम गर्न पालिका स्तरमा खानेपानी गुणस्तर जाँच गर्ने प्रयोगशाला संचालन गरि व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाईनेछ ।

३२५. सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको समन्वयमा सरसफाइ स्वच्छता कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयका लागि अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । पानी परीक्षणका लागि आवश्यक थप किटको व्यवस्थापन गरि स्थापना भएको WASH DESK को प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।

३२६. WASH PLAN मा औंल्याईएका सौचालय नभएका घरमा अनिवार्य सौचालय निर्माणका लागि आवश्यक प्रवर्द्धनात्मक कार्यका साथै सोको नियमन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

३२७. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना कार्यान्वयनका लागि NWASH Portal लाई अद्यावधिक गर्न आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन एवं परिचालन तथा वास कोषको समेत ब्यवस्था गरिनेछ ।

भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीतिः

३२८. पूर्वाधार विकासलाई प्राथमिकतामा राखि "सम्वृद्धिको आधारः प्राथमिकतामा दिगो पूर्वाधार" भन्ने नारालाई व्यवहारतः कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३२९. मरिण गाउँपालिकाको समुन्नतिको महत्वपूर्ण आधार भौतिक पूर्वाधारको विकास रहेकोले यस गाउँपालिकाको समग्र भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रको एकीकृत र सुव्यवस्थित विकासका लागि वृहत् गुरुयोजना निर्माण मार्फत प्राथमिकताका आधारमा वार्षिक योजनासँग तादाम्यता कायम गरि भौतिक पूर्वाधार विकासका आयोजना छनौट गर्ने नीति लिइनेछ ।

३३०. पूर्वाधार निर्माणमा सार्वजनिक निजी साझेदारी मोडेललाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

३३१. पूर्वाधार निर्माणको क्षेत्रमा सामुदायिक, सहकारी क्षेत्र र उपभोक्ता समितिहरुको प्रभावकारी परिचालन गरिनेछ ।

३३२. निर्मित पूर्वाधारहरुको नियमित मर्मत सम्भार, सञ्चालन, संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्न मर्मत सम्भार कोषलाई सुदृढ वनाइनेछ ।

३३३. उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने हरेक पूर्वाधार निर्माणका कार्यक्रमहरुमा उपभोक्ता समितिले अनिवार्य रुपमा कुल लागतको १० प्रतिशत हिस्सा व्यहोर्नु पर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३३४. गाउँपालिका अन्तर्गतका महत्वपूर्ण एवं गौरवका आयोजनाहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गरि आवश्यक वजेटको व्यवस्थापनमा पहलकदमी गर्दै कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

३३५. मरिण गाउँपालिकाको सडकको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गर्दै भावी दिनमा सडक पूर्वाधारको दिगो र भरपर्दो विकासको लागि गाउँपालिका यातायात गुरुयोजना (MTMP) अद्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

३३६. **"हाम्रो मरिणः राम्रो मरिणः उज्यालो मरिण"** भन्ने मूल नाराका साथ गाउँपालिका उज्यालो अभियानलाई मुर्तरुप प्रदान गर्न सबै वडाका नागरिहरुमा विद्युतीय पहुँच पुर्याउन सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य सरोकारवाला कार्यालयहरु बीचमा समन्वय गरि सहकार्यमा कार्य अगाडि बढाईनेछ ।

३३७. मरिण गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण आयोजनाको रुपमा रहेको फूलबारी मरिण डाइभर्सनको सम्भाव्यता अध्ययन गरी उक्त कार्यलाई तत्काल अगाडि बढाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

स्थानीय सडक, पुल तथा झोलुङ्गे पुलः

३३८. **"मरिणको विशिष्टताः सहज, सुरक्षित र भरपर्दो सडक यातायात सेवाको सुनिश्चितता"** भन्ने गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोचलाई कार्यान्वयन गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वय, सहकार्य एवं साझेदारीमा पालिका स्तरीय पक्की सडक निर्माण एवं सडक स्तरोन्नतिका कार्यहरु प्रभावकारी रुपमा अगाडि वढाउन पहलकदमी गरिनेछ ।

३३९. मरिण गाउँपालिकाको केन्द्र कपिलाकोट एवं महेश्वता बजार व्यवस्थापनलाई मध्यनजर गर्दै तीव्र रुपमा अगाडि बढेको सहरीकरणलाई व्यवस्थित बनाउन सडक यातायातको पहुँचलाई वैकल्पिक मार्गद्वारा सम्बोधन गर्न डि.पि.आर तयार गरी कपिलाकोट-महेश्वता मरिण रिङरोड निर्माण कार्यलाई थप सुदृढ र व्यवस्थित बनाउँदै लगिनेछ ।

३४०. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका ग्रामीण सडकहरुको स्तरोन्नति एवं दिगोपनाको लागि आवश्यक पहल गरि बाह्रै महिना निर्वाध रुपमा संचालन गरिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

३४१. मरिण गाउँपालिकाका वडा कार्यालयहरुको केन्द्र सम्म पुग्ने सडक आगामी ५ बर्ष भित्र पक्की सडकको रुपमा स्तरोन्नति गरिनेछ । साथै पक्की सडक निर्माण गर्दा देश भित्र उत्पादित सिमेन्टको प्रयोगका साथै ढुंगा, गिट्टी बालुवाको समुचित उपयोग मार्फत राजश्व अभिवृद्धि गर्न सडकको ढलान गरि पक्की सडक निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३४२. कमलामाइ नगरपालिकाको सिमाना घाँगर खोला देखि बडिमुहान-साहान-भालुमारा पक्की सडक निर्माण कार्य तत्काल अगाडि बढाई कार्यसम्पन्न गराइनेछ ।

३४३. **“नियमित मर्मत सम्भारः दिगो सडकको आधार”** भन्ने नारालाई साकार पार्न गाउँपालिकाको व्याक हो लोडर प्रयोग गरि वडा, टोल विकास संस्था, सम्बन्धित

उपभोक्ताको समन्वयमा प्राविधिक पुष्ट्याई एवं लागत अनुमानको आधारमा मरिण गाउँपालिकाको ग्रामीण कृषि सडकहरुको निरन्तर स्तरोन्नति एवं मर्मत सम्भार गरि बाह्रै महिना सवारी चल्न सक्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

३४४. गाउँपालिका यातायात सडक गुरुयोजनाले निर्दिष्ट गरे बमोजिमका सडकहरुको रेखाङ्कन तथा सीमाङ्कन गरि विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार पारी त्यस्ता सडकहरु प्राथमिकताको आधारमा क्रमशः निर्माण गर्दै लगिनेछ ।

३४५. स्थानीय सडकहरुको निर्माण, उपयोग गर्दा वातावरणीय सन्तुलन एवं प्रभावलाई ध्यान दिइनेछ र आवश्यकताको आधारमा निश्चित रकमको निश्चित संख्यामा वृक्षारोपण गर्नु पर्ने व्यवस्था मिलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३४६. सडक पूर्वाधारलाई दिगो, भरपर्दो र टिकाउ वनाइनेछ । नयाँ सडक ट्र्याक निर्माण वा रु. ३ लाख भन्दा कम विनियोजित योजना वाहेक अन्य योजनाहरु कार्यान्वयन गर्दा ६०% स्ट्रक्चर निर्माण र ४०% ट्र्याक खोल्ने कार्यमा वजेट खर्च गर्ने नीति लिइनेछ। नयाँ सडक निर्माणको हकमा आवश्यकता अनुसार स्ट्रक्चर र ट्र्याकको कार्य गरिनेछ ।

३४७. मरिण गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास एकीकृत गुरुयोजनामा उल्लिखित विषयगत योजना अन्तर्गतका सडक व्यवस्थापन योजना निर्माण गरि सडक पूर्वाधार व्यवस्थापनलाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३४८. गाउँपालिकाको स्थानीय सडक, रणनीतिक सडक, कृषि सडकहरुको वर्गीकरण गरी सडक सञ्जाललाई व्यवस्थित गरिनेछ । साथै आधुनिक कृषि प्रवर्द्धनको लागि कृषि सडक निर्माण र विद्युत लाइन विस्तारलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

३४९. निर्माणाधीन झोलुङ्गे पुलहरु सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ । थप आवश्यक स्थानमा झोलुङ्गे पुलको आवश्यकता पहिचान गरि कार्यक्रममा समावेश गर्न सम्वन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।

३५०. सडक यातायातलाई सहज र आरामदायी बनाउन सडक छेउमा सौचालय सहितको प्रतिक्षालय निर्माणको कार्यलाई प्रथमिकता दिईनेछ ।

३५१. हरित सहरलाई प्रवर्द्धन गर्न सडक छेउमा यातायात संचालनमा असर नपर्ने गरि बृक्षारोपण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३५२. वडा नं ०६ को भुताहा देखि वडा नं ०७ को देउजोर सम्म मदन भण्डारी राजमार्गको दाँयाबाँया सहायक मार्गको निर्माण कार्यको लागि समन्वय एवं पहल गरिनेछ ।

३५३. सडक योजनाको प्राथमिकीकरण गर्दा ट्र्याक खोली सकेका सडकको स्तरोन्नति कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

३५४. ठाँटी चोक देखि नयाँबस्ती सम्म सडकको दायाँ-बायाँ १०/१० मिटर गरि कुल २० मिटर सडकको मापदण्ड अनुसारको पैदल यात्री र साईकलको लागि लेन निर्माण गरिनेछ ।

भवन तथा सहरी विकासः

३५५. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका भवन निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

३५६. राष्ट्रिय भवन संहिता, २०६०, बस्ती विकास, सहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत निर्माण मापदण्ड, २०७२ तथा भवन निर्माणको नमूना मापदण्ड, २०७१ एवं मरिण गाउँपालिकाको भवन निर्माण तथा सहरी विकास योजना मापदण्ड, २०८० लाई पालना गराउँदै गाउँपालिका क्षेत्रमा व्यवस्थित बस्ती विकास गरिनेछ र भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य रुपमा आफ्नो जग्गामा कम्तीमा २ वटा विरुवा रोप्नु पर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

३५७. निर्माण हुन बाँकी वडा नं. ०१ र ०६ को सुविधा सम्पन्न वडा कार्यालय भवन आगामी ३ बर्ष भित्र निर्माण गरि सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

३५८. गाउँ कार्यपालिकाको प्रशासकीय भवनलाई अपाङ्गता मैत्री, लैंगिक मैत्री, बालबालिका मैत्री, ज्येष्ठ नागरिक मैत्री लगायत GESI को दृष्टिकोणले उपयुक्त एवं सुविधायुक्त बनाई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सेवाग्राही मैत्री बनाउनका लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाईनेछ ।

३५९. तीव्र गतिमा विकास हुँदै गएको मरिणको सहरीकरणलाई व्यवस्थित बनाउँदै व्यापारिक (सपिङ महल) निर्माणको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

३६०. एकीकृत एवं व्यवस्थित आवास तथा सहरीकरणको लागि भूमिलाई आवास, कृषि, वन लगायतका क्षेत्रमा वर्गीकरण गरि आवास क्षेत्रमा मात्र भवन निर्माणको लागि इजाजत दिइने नीति लिइनेछ ।

३६१. तीव्र सहरीकरण सँगै बढ्दो जग्गा प्लटिङ्ग कार्यलाई व्यवस्थित गर्न गाउँ कार्यपालिकाबाट अनुमति लिइ जग्गा प्लटिङ्ग गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाईनेछ । साथै ६ मिटर बाटो नभएको जग्गामा प्लटिङ गरि बिक्री गर्न नपाउने नीति लिईनेछ ।

३६२. बढ्दो सहरीकरण तथा यातायातको चाप सँगै सवारी साधनको अव्यवस्थित पार्किङ्गलाई व्यवस्थित गर्दै यातायात व्यवसायी र आमनागरिक बीचको सम्बन्ध सुमधुर बनाई यातायातको सहज पहुँच स्थापित गर्न आगामी ३ बर्ष भित्र बसपार्कको लागि निःशुल्क जग्गा प्राप्त भएको स्थान वडा नं. ०६ स्थित धमिलेमा व्यवस्थित बसपार्क निर्माणको कार्य अगाडि बढाईनेछ । साथै सार्वजनिक महत्वका भवन तथा व्यापारिक कम्प्लेक्स निर्माण गर्दा अनिवार्य रुपले नक्सामा नै यातायात पार्किङ्गको व्यवस्था राखि निर्माण गर्न लगाईनेछ ।

३६३. बढ्दो सहरीकरणलाई मध्यनजर गर्दै सम्भावित अव्यवस्थित सहरीकरणलाई रोक्न सङ्घीय तथा प्रदेश सकारको समन्वय एवं सहकार्यमा मरिण गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास एकीकृत गुरुयोजना मुताविक रेखाङ्कन गरि विकासका कार्यलाई अगाडि बढाईनेछ ।

३६४. मरिण घण्टा घर निर्माणको कार्यलाई अगाडि बढाईनेछ ।

३६५. मदन भण्डारी राजमार्ग दायाँ-बायाँ निर्माण हुने घर तथा अन्य सहरोन्मुख बस्तीहरुमा समेत पहिचानको हिसाबले, पर्यटकीय हिसाबले हरेकको ध्यानाकर्षण गर्न र सुन्दर सहरको निर्माणका लागि एकरुपता कायम गर्दै एउटै डिजाईन र रंगरोगनमा घर तथा बस्ती निर्माणका लागि "**मरिणको रहरः आर्षक सहर**" भन्ने नारालाई कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

३६६. सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारको समन्वय र सहकार्यमा व्यवस्थित सहरीकरणको लागि Topographical Map तयार पारी व्यवस्थित सहरीकरणको कार्य अगाडि बढाइनेछ ।

३६७. मरिण गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास एकीकृत गुरुयोजनालाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

विद्युत, संचार र सिंचाईः

३६८. हाल सम्म पनि केन्द्रीय विद्युत प्रशारण लाईन नपुगेको बस्तीहरुमा सम्वन्धित निकायसँग समन्वय र सहकार्य गरि आगामी २ वर्ष भित्रमा प्रशारण लाईन पुर्याइ मरिण गाउँपालिकाको आम नागरिकहरुमा सतप्रतिशत विद्युतको पहुँचको प्रत्याभूति गरिनेछ ।

३६९. नवीकरणीय उर्जाको प्रयोग एवं प्रवर्द्धन, विद्युतीय चुलोको पहुँचमा अभिबृद्धि गर्दै एल.पि.जि. ग्यासको प्रयोगमा न्यूनीकरण गर्ने नीति र कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।

३७०. विद्युतीय सवारी साधनको प्रयोग र प्रवर्द्धनका लागि आवश्यकताको आधारमा मरिण गाउँपालिकाले आगामी दिनमा खरिद गर्न सक्ने सवारी साधनको हकमा विद्युतीय सवारी साधनलाई पहिलो प्राथमिकता दिइ विद्युतीय सवारी साधन खरिद गर्ने एवं आम नागरिकमा समेत विद्युतीय सवारीको प्रयोग र सोको उपयोग गर्न आह्वान गर्ने नीति लिइनेछ ।

३७१. विद्युतीय सवारी साधनलाई प्रवर्द्धनका लागि चार्जिङ्ग स्टेशन लगायतका आवश्यक पूर्वाधार निर्माण लागि गाउँपालिकाले विशेष पहलकदमी गर्नेछ ।

३७२. सङ्घीय सरकारसँगको समन्वय र सहकार्यमा २० यूनिट सम्मको व्यक्तिगत विद्युत महसुल निःशुल्क उपलब्ध गराईनेछ ।

३७३. आधुनिक सहरीकरणलाई मध्यनजर गर्दै मदन भण्डारी राजमार्गको दायँबाँया दुबै तर्फ समानान्तर रुपमा विद्युत लाइन विस्तारको लागि प्राथमिकताका साथ पहल गरिनेछ ।

३७४. मरिण गाउँपालिकाका नागरिकहरुमा सूचना प्रविधिको पहुँच स्थापित गर्न वडा नं. ०१ को खलंगा, वडा नं. ०२ को देउराली डाँडा, वडा नं. ०४ को ठूलीदमार र कुडुले एवं वडा नं. ०५ को आम्बास तथा वडा नं. ०६ को कपिलाकोट स्थित कार्कीडाँडा लगायतका स्थानहरुमा नेपाल टेलिकमको टावर स्थापना गर्ने कार्यलाई तीव्रता दिइनेछ ।

३७५. वाकिटकी संचारलाई व्यवस्थित गर्न वाकिटकी वेस स्टेसन निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।

३७६. कृषि क्षेत्रलाई आधुनिकीकरण गर्दै उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न साना, मझौला तथा ठूला सिंचाई योजना संचालनको लागि सम्वन्धित निकायसँग समन्वय गरिनेछ । साथै सिंचाईको आधुनिक प्रविधिलाई गाउँपालिकामा भित्र्याइनेछ ।

३७७. मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०७ जरायोटार-देउजोर खोला दोभानमा मुहान बनाई मरिण खोलाको पानीबाट वडा नं. ०६ को भुताहा सम्म सिंचित गराउन डिपिआर तयारीको कार्यसम्पन्न भइसकेको हुँदा उक्त योजना कार्यान्वयनका लागि वृहत् सिंचाइ कुलो निर्माण कार्य तत्काल अगाडि बढाइनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिः

वन, वातावरण तथा भू-संरक्षणः

३७८. सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिसँग सहकार्य गरि वन विनास कार्य रोकथाम गरिनेछ । साथै वृक्षारोपण, वनको डढेलो नियन्त्रण, चरिचरण नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यहरु संचालन गरिनेछ ।

३७९. IEE प्रतिवेदनमा उल्लिखित मापदण्ड, तोकिएको क्षेत्र एवं बिन्दु भन्दा बाहेकका स्थानबाट ढुङ्गा, गिट्टी तथा वालुवा उत्खनन् गर्ने कार्यलाई रोक लगाइनेछ ।

३८०. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सबै प्रकारका वनको संरक्षण, प्रवर्द्धन र नियमनका लागि स्थानीय वन ऐन, २०७६ लाई प्रतिस्थापन गरि बन ऐन, २०८१ कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

३८१. राष्ट्रिय राजमार्ग दायाँ-वायाँ वृक्षारोपण गरि हरियाली सडक सौन्दर्यता वढाउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।

३८२. लालीगुराँसको लागि उपयुक्त हावापानी भएको क्षेत्रमा लालिगुराँसको संरक्षण तथा वृक्षारोपण गरिनेछ ।

३८३. प्राकृतिक रुपमा उत्पादन भएका विरुवाहरुको संरक्षण गर्दै वृहत् वृक्षारोपण कार्यलाई संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।

३८४. राष्ट्रपति चुरे संरक्षण कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न पालिकाले समन्वयकारी भूमिका खेल्नेछ ।

३८५. वस्तीस्तरमा हुने आगोलागी र वन जंगल तथा भीर पाखामा लाग्ने डढेलोबाट हुने जनधनको क्षति तथा वातावरणीय प्रदुषण रोक्न सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको समन्वयमा विषेश कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३८६. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका वनलाई नियमन र नियन्त्रण गर्न समन्वयमा आवश्यक वन नीति निर्माण गरिनेछ ।

३८७. जैविक विविधता संरक्षण, वृक्षारोपण, हरित उद्यान, नर्सरी स्थापना तथा जैबिक फलफूल खेति प्रवर्द्धन, नवीकरणीय उर्जा प्रविधिहरु प्रवर्द्धन, बन तथा बतावरण संरक्षण लगायतका जलवायु अनुकुलन तथा समुत्थानका कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याइनेछ ।

<u>विपद् व्यवस्थापनः</u>

३८८. **"नसोधी, नवोली आउँछ, प्रकृतिको विपदा: उठौं, जागौं, जोगाऔं जीउधन र सम्पदा"** भन्ने विपद् सम्वन्धी मूल नारालाई अवलम्वन गरि विपद् व्यवस्थापनको लागि पूर्वतयारीमा जोड दिइनेछ ।

३८९. मरिण गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि संचालित आकस्मिक कार्य संचालन केन्द्र तथा प्रारम्भिक सूचना प्रणाली व्यवस्थित गरि उक्त प्रणालीलाई जिल्ला, प्रदेश तथा सङ्घीय सरकारसँग लिङ्क गराइनेछ ।

३९०. ५ बर्षे विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तयार गरी सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३९१. स्थानीय तथा वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको क्षमता अभिवृद्धि सम्वन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३९२. विपद् ब्यवस्थापन कोष स्थापना गरी कार्यविधि बनाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

३९३. **"हरेक नागरिकको विपद्माः मरिण सरकार छ साथमा"** भन्ने मूल नाराका साथ मरिण गाउँपालिकाका नागरिकहरुलाई सम्भावित विपद्को जोखिमबाट मुक्त गर्न गराउन आवश्यक व्यवस्थापन सहित हदै सम्मको पहल गरिनेछ ।

३९४. वृहत् विद्यालय सुरक्षा अवधारणलाई यस पालिकाभित्र यथाशीघ्र कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।

३९५. विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा आधुनिक तथा परम्परागत ज्ञान दुबैको प्रयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।

३९६. मरिण गाउँपालिकाका नागरिकहरुलाई विपद्जन्य कार्यमा सहजता ल्याउन सब बाहन र बारुण यन्त्रको सुविधा उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।

फोहोरमैला व्यवस्थापनः

३९७. मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०३ स्थित भालुमारामा बागमती प्रदेश सरकार र मरिण गाउँपालिकाको समान साझेदारीमा स्थायी ल्याण्ड फिल्ड साईट निर्माण गरी व्यवस्थित, वैज्ञानिक एवं आधुनिक तवरले फोहोरमैलाको तत्काल उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

३९८. आवश्यक एवं औचित्यको आधारमा सफा र स्वच्छ मरिण गाउँपालिका बनाउन विभिन्न स्थानमा फोहोरमैला व्यवस्थापन सामग्रीको व्यवस्था गरिनेछ ।

३९९. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका टोल विकास समितिहरुलाई सशक्त ढंगबाट परिचालन गर्न आवश्यक सहयोग गरि सक्रिय बनाई संघ-संस्थाहरू समेतको समन्वय एवं सहकार्यमा फोहोरमैला सम्वन्धी विभिन्न कार्यक्रम तथा अभियानहरू संचालन मार्फत गाउँपालिकालाई सरसफाईयुक्त गाउँपालिका बनाईनेछ ।

४००. फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापनलाई मध्यनजर गरि फोहोरको स्रोतमा नै अर्गानिक, प्लाष्टिक, सिसाजन्य, कुहिने एवं नकुहिने छुट्टा-छुट्टै बर्गीकरण गरी कुहिने फोहोरलाई अनिवार्य रुपमा सम्बन्धित व्यक्तिले नै व्यवस्थापन गर्नुपर्ने र

नकुहिने फोहोरलाई मात्र गाउँपालिकाले उठाई ल्याण्ड फिल्ड साइट सम्म लैजाने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

४०१. फोहोरमैलाको व्यवस्थापन र सोको नियमनका लागि गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको शुल्क उठाउन टोल विकास समितिलाई परिचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।

४०२. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र स्वास्थ्य, सरसफाई र स्वच्छताको एवं वातावरणीय दृष्टिकोणले उत्सर्जित प्लाष्टिकजन्य फोहोरको न्यूनीकरण गर्न प्लाष्टिकजन्य वस्तुहरु प्रयोगमा निरुत्साहित गरिने नीति लिईनेछ ।

४०३. गाउँपालिकालाई स्वच्छ र सफा गाउँपालिका वनाउन विभिन्न स्थानहरूका साथै विद्यालयहरूमा डसविनको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४०४. मरिण गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका बजारहरूमा सार्वजनिक सौचालय निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिईनुका साथै निर्माण भएका सार्वजनिक सौचालयहरुलाई व्यवस्थित तवरले संचालन गरिनेछ ।

जलवायु परिवर्तनः

४०५. जल तथा मौसम सम्वन्धी जानकारी राख्न एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४०६. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले नेपालको संविधानमा भएको संवैधानिक व्यवस्था एवं एकल तथा साझा अधिकार सूचीको प्रयोगमा संरचनागत सुधार गर्दै सुक्ष्म, साना, मझौला र वृहत् नदी जलाधार योजना तयार गरि समन्वयात्मक ढंगबाट विपद् जोखिम न्यूनीकरण गरिनेछ ।

४०७. नेपाल सरकारले लिएको नीति अनुरुप मरिण गाउँपालिका भित्र प्रयोग हुने परम्परागत चुलोको स्थानमा विद्युत पुगेका स्थानहरुमा विद्युतीय इन्डक्सन चुल्हो प्रयोगको लागि उत्प्रेरित गरिनेछ । साथै विद्युत नपुगेका स्थानहरुमा सुधारिएको चुलो प्रयोग गर्ने गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

४०८. प्रत्येक वडामा कम्तीमा एक वटा पोखरी निर्माण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

४०९. सुख्खाग्रस्त जलाधार क्षेत्रमा एकीकृत पानी श्रोत व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४१०. पहिरो नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन एवं जलवायु परिवर्तनको असरलाई न्यूनीकरण गर्दै जलवायु अनुकुल विकास निर्माण गर्ने कार्यका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४११. सार्वजनिक स्थानहरूमा समि, वर, पिपल जस्ता प्रशस्त अक्सिजन दिने वोट विरूवाहरू रोप्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

४१२. जलवायु परिवर्तनका प्रतिकूल प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न समुदायको परिचालन मार्फत् पर्यावरणको संरक्षण, विकास तथा वातावरण वीच सन्तुलन कायम गर्ने नीति लिईनेछ।

४१३. संघ-संस्था सँगको समन्वय, सहयोग र सहकार्यमा जलवायु परिवर्तन सम्वन्धी विविध कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणः

४१४. मरिण खोलाले वर्षेनी ठूलो मात्रामा धनजन र खेतीयोग्य जमिन नष्ट गर्ने भएको हुँदा सङ्घीय सरकार/प्रदेश सरकारको सहयोगमा उक्त खोलाको दुवै किनारामा वृहत् तटवन्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४१५. मरिण गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका खहरे खोलाको असरलाई नियन्त्रण गर्न सरोकारवालाहरुसँग समन्वय एवं सहकार्य गरि नियन्त्रण एवं संरक्षणको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

४१६. गाउँपालिकाको दक्षिण भेगमा रहेको चुरे संरक्षणको लागि राष्ट्रपति चुरे संरक्षण एवं चुरे संरक्षण सम्वन्धी कार्य गर्ने विभिन्न संघ/संस्थाहरुसँग समन्वय गरि चुरेको संरक्षण कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि वढाईनेछ ।

४१७. राष्ट्रिय गौरबको आयोजनाको रुपमा रहेको सुनकोशी मरिण डाईभर्सन आयोजनाको कार्यान्वयनमा गाउँपालिकाको तर्फबाट आवश्यक सहयोग, समन्वय एवं सहजीकरण गर्दै मरिण खोलाको दाँया-बाँयाको खेतीयोग्य जमिनको संरक्षणका लागि तटबन्ध निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।

४१८. भगवती खोलाको कारण हुन सक्ने सम्भावित जोखिमलाइ न्यूनीकरण गर्न भगवती खोला करिडोरलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

४१९. वरुण खोलाको कारण सिर्जना हुने वाढी, पहिरो, भू-क्षय नियन्त्रण गर्न वरुणखोला तटबन्ध निर्माण तथा नियन्त्रण योजनाको लागि सम्भाव्यता अध्यनय भइसकेको हुँदा उक्त योजना संचालनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४२०. चिहाने-खयरसाल-जुटपानी हुँदै मरिणमा बग्ने फूलवारी खोलाको दायाँ-बाँया तटबन्ध गरि नदी कटान जग्गालाई उकासी पालिकाको स्वमित्वमा ल्याउने नीति लिईनेछ ।

४२१. गाउँपालिका अन्तर्गतका व्यक्तिगत नामनामेसीमा दर्ता भएका जग्गा बाहेकका ऐलानी एवं सार्वजनिक जग्गाको एकीकृत तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी उक्त जग्गाको संरक्षण एवं उपयोगमा आवश्यक पहलकदमी गरिनेछ ।

४२२. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खोला र खोल्सीबाट हुन सक्ने सम्भावित जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न आवश्यक तारजालीको व्यवस्थापन गरि सम्वन्धित सरोकारवालाहरू सँगको समन्वयमा कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास सम्बन्धी नीतिः

संगठनात्मक व्यवस्थापनः

४२३. गाउँपालिकाको कर्मचारी प्रशासनलाई चुस्त र व्यवस्थित बनाउन अद्यावधिक गरिएको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (O&M) कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४२४. कर्मचारीहरुको क्षमता विकासका लागि तालिम तथा प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

४२५. कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च बनाई सेवा प्रवाहलाई चुस्त, दुरुस्त एवं नतिजामुखी, पारदर्शी एवं आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

४२६. कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहन गर्न आवश्यक कार्यविधि वनाई प्रोत्साहन स्वरुप सुविधा उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ ।

४२७. कार्य कुशलताको आधारमा उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कृत दिईने नीति लिइनेछ ।

४२८. सेवाग्राहीको गुनासो व्यवस्थापन गर्न Exit Pole को व्यवस्था मिलाइएकोमा सोलाई निरन्तरता दिइ प्राप्त हुन आएका गुनासाहरुको तत्काल सम्बोधन गरिनेछ ।

४२९. सेवाग्राहीको चापलाई मध्यनजर गर्दै सेवा प्रवाहलाई चुस्त, प्रभावकारी एवं व्यवस्थित बनाउन आवश्यक सहजीकरण गरि सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

४३०. गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै कार्यालयमा सेवा प्रवाहको एकद्वार प्रणाली विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । जनगुनासो सम्बोधनका लागि हरेक वडामा गुनासो सुनुवाइको व्यवस्था र मोबाइल गभर्नेन्सको व्यवस्था गरिनेछ । गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय एवं मातहतका कार्यालयहरूबाट हुने सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा अभिवृद्धि गरिनेछ ।

४३१. कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृत्तिभरण, अवकाश कोष, उपदान तथा बीमा कोष खडा गरी कर्मचारीलाई उत्प्रेरित गर्ने नीतिको कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४३२. **"मरिण गाउँपालिकाको सुशासनका आधारः उत्तरदायित्व, जवाफदेहिता, पारदर्शीता र सदाचार"** भन्ने नारालाई गाउँपालिकाको सुशासन कायम गर्ने कडीको रुपमा लिइनेछ ।

४३३. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवालाई प्रभावकारी वनाउन **"जनता सुखी, हामी खुसी"** भन्ने नारालाई साकार पार्न स्थानीय तहको शासन र प्रशासनिक संयन्त्रलाई सेवामुखी, स्तरीय, विधिसम्मत र जनमैत्री बनाइनेछ ।

४३४. स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण वमोजिम कर्मचारी व्यवस्थापन गरि सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज र प्रभावकारी वनाईनेछ ।

४३५. सेवा प्रदायक निकायको दक्षता अभिवृद्धि गरी सेवाप्रति जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गरिनेछ । सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता र प्रभावकारिता ल्याउन सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण एवं गुनासो व्यवस्थापनका लागि कार्यक्रम आयोजना गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४३६. जनताको गुनासो सुनुवाई संयन्त्रको निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४३७. कार्यालयबाट प्रवाह गरिने सेवा प्रवाहलाई सुदृढ गर्न आवश्यक श्रोत तथा साधनको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४३८. सार्वजनिक सेवाप्रवाहलाई गुणस्तरीय एवं प्रभावकारी बनाउन विद्युतीय शासन प्रणाली अवलम्बन गरी प्रशासनिक कार्यविधिलाई सरलीकरण र सङ्क्षेपीकरण गरिनेछ ।

४३९. सबै वडा कार्यालयहरुबाट प्रवाह हुने सेवालाई गाउँ कार्यपालिकाको एकीकृत सञ्जालमा जोड्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

४४०. सबै वडा कार्यालय तथा कार्यपालिकाको कार्यालयमा क्रमशः विद्युतीय नागरिक वडापत्रको व्यवस्थापन गर्दिै लगिनेछ ।

४४१. मरिण गाउँपालिकाको खर्च प्रणालीलाई पारदर्शी बनाई पुँजीगत खर्चको न्यून अनुपातलाई बढोत्तरी गरि पुँजीगत खर्चमा वृद्दि तथा नतिजामूखी बनाई वित्तीय सुशासन सहितको जबाफदेहीता र उत्तरदायित्व प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिईनेछ ।

४४२. गाउँपालिकाका महत्वपूर्ण निर्णयहरु कानून बमोजिम सञ्चार माध्यम, सामाजिक सञ्जाल तथा वेबसाइट मार्फत सार्वजनिक गरिनेछ ।

४४३. गुनासो तथा उजुरी पेटीकाको व्यवस्था गरि प्राप्त गुनासो तथा उजुरीहरुको समयमा नै उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४४४. सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार अन्तर्गतका कार्यालयहरुबाट कार्यान्वयन गरिने योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न पालिकाको तर्फबाट आवश्यक समन्वय, सहयोग तथा सहजीकरण गरिनेछ ।

४४५. सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त कार्यक्रम तथा बजेट एवं अन्य सरोकारवाला निकायबाट प्राप्त कार्यक्रम तथा बजेटको प्रभावकारी परिचालन मार्फत कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४४६. वित्तीय सुशासनलाई अभिवृद्धि गर्न विद्युतीय प्रणाली मार्फत गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय एवं मातहतका कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवालाई क्रमश अफिस अटोमेशन पद्दतिमा लगिनेछ ।

४४७. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट प्रवाह गरिने सेवालाई चुस्त प्रभावकारी बनाउनका लागि एवं गाउँपालिकाको कार्यबोझ, चाप तथा जनशक्तिलाई

मध्यनजर गर्दै रु. ३ (तीन) लाख सम्मको योजनाहरु वडा तहबाट नै सम्झौता गरि कार्यान्वयनमा ल्याईएकोमा अति नै मितव्ययी, प्रभावकारी, सेवाग्राहीमैत्री तथा नागरिकमैत्री भएकोले यसलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

४४८. मरिण गाउँपालिकालाई सूचना तथा संचार प्रविधिमैत्री गाउँपालिकाको रुपमा विकास गरिनेछ ।

४४९. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवालाई सरल, छिटो, छरितो र अनुमान योग्य बनाउन तथा सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय ढंगले सम्पादन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

४५०. मरिण गाउँपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवालाई नागरिकमैत्री बनाउन आ.व. ०८१।८२ लाई सुशासन सहितको चुस्त, छिटो, छरितो एवं गुणस्तरीय सेवा प्रवाह बर्षको रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४५१. सरकारलाई नागरिकप्रति अधिकतम रुपमा उत्तरदायी बनाउन आ.व. ०८१।८२ देखि क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक वडापत्रलाई व्यवहारतः कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

४५२. गाउँपालिकाको आवधिक योजना र बार्षिक बजेट बीचमा तादाम्यता मिलाई योजना तथा कार्यक्रमको छनौट र सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न आवधिक योजनालाई अद्यावधिक गरि मध्यमकालीन खर्च संरचना (MTEF) सहितको बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४५३. मरिण गाउँपालिकाबाट निर्मित क्षमता विकास योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४५४. सुशासन, पारदर्शीता र जवाफदेहीतालाई सुदृढ गरी प्रवर्द्धन गर्न उपभोक्ता राय सर्वेक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याएका विषयहरुलाई गम्भीर रुपमा लिई आगामी दिनमा थप सुधार गर्दै लगिनेछ ।

राजश्व तथा वित्तीय व्यवस्थापन नीतिः

४५५. **“हामीले तिर्ने करः मरिणको विकासको लागि भर”** भन्ने नाराका साथ आम करदाताहरुलाई करको दायरामा ल्याउन करदाता साक्षरता अभियान संचालन गरिनेछ ।

४५६. आर्थिक रुपमा विपन्न नागरिकलाई सिफारिस दस्तुरमा केही छुट प्रदान गरि करको भारमा सहुलियत गर्दै करको दायरा फराकिलो पार्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

४५७. करको दायरालाई बढाउँदै लैजाने पालिकाको नीति अनुसार करको शीर्षक अनुसार मितव्ययी तवरले कर संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

४५८. आन्तरिक राजश्वलाई बढोत्तरी गर्न करका विभिन्न सम्भाव्य क्षेत्रहरुको पहिचान एवं निर्माण गरिएको राजश्व सुधार योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४५९. आर्थिक अनुशासन कायम गर्नका लागि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अवलम्बन गरि नियन्त्रण र सन्तुलनको व्यवस्था मिलाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४६०. अत्यावश्यक वाहेकका शीर्षकमा खर्च नियन्त्रण गरी श्रोतको उपयोग गर्दा मितव्ययी हुने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

४६१. गाउँपालिका अन्तर्गतका सरकारी र सार्वजनिक चल-अचल सम्पत्तिको एकीकृत तथ्यांक सकंकलन एवं सोको अभिलेख तयार गरि सदुपयोग र संरक्षणको नीति अख्तियार गरिनेछ । आर्थिक पारदर्शीता, वित्तीय अनुशासन र बेरुजु फछ्र्यौटलाई अझ प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४६२. गाउँपालिकाको गत विगत आर्थिक वर्षको वेरुजु मध्ये प्रमाण पेश गरि नियमित गर्नु पर्ने वेरुजुलाई नियमित गर्ने, असुल उपर गर्नुपर्ने वेरुजुलाई सम्बन्धित व्यक्ति तथा संघसंस्थाहरुसँग नियमानुसार असुलउपर गरि राजश्व अभिवृद्धि गर्ने र म्याद नाघेका एवं नियमित पेश्की बेरुजुलाई फछ्र्यौट गर्ने नीति लिइनेछ ।

४६३. गाउँपालिकाको वेरुजुलाई न्यून एवं शून्य बेरुजुको अवस्थामा ल्याउन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले गरेको सकरात्मक प्रयासलाई सहयोग तथा समन्वय गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।

४६४. गाउँपालिकाको योजना, नीति, कार्यक्रम, आयोजना कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहले आर्थिक, सामाजिक विकासमा गरेको समग्र योगदानको लेखाजोखा, विश्लेषण र मूल्यांकन गर्न सामाजिक परीक्षणको नीति लिईनेछ ।

४६५. योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा सरोकारवालाहरुको अर्थपूर्ण उपस्थितिमा सार्वजनिक लेखापरीक्षण (Public Audit) गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

४६६. गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्वलाई अभिवृद्धि गरि स्वयम् सक्षमता हाँसिल गर्न कानुनतः सबैलाई करको दायरामा ल्याउन बढि कर तिर्नेलाई सम्मान र कर सम्बन्धी जानकारी गराउने उद्देश्यले करदाता शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै महिला उद्यमी एवं व्यवसायीलाई प्रोत्साहन गर्न व्यवसाय कर छुटको विशेष नीति लिईनेछ ।

<u>न्यायिक समितिः</u>

४६७. न्याय सम्पादनलाई व्यवस्थित बनाउन कार्यतालिका बनाइ इजलासबाट न्यायिक छलफलको कार्य अगाडि बढाइनेछ ।

४६८. न्यायिक समितिबाट सम्पादन गरिने सेवा प्रवाहलाई चुस्त एवं प्रभावकारी बनाइनेछ ।

४६९. न्याय प्रणालीलाई विश्वसनीय बनाउन र सुधार गर्न अध्ययन अनुसन्धानमा जोड दिई न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धि गरिनुका साथै न्यायिक समितिको असल अभ्यासको आदानप्रदानका लागि अध्ययन, अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

४७०. स्थानीय विवाद मेलमिलापको माध्यमबाट निरुपण गर्न मेलमिलाप केन्द्रको व्यवस्थापन गरि क्रियाशील बनाइ क्षमता अभिवृद्धि गरिनुका साथै प्रत्येक वडामा कार्यकक्षको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

४७१. गरिब, असहाय तथा पछि परेको समुदायको लागि निःशुल्क कानुनी परामर्शको लागि सहयोग गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।

४७२. न्यायिक समितिले सम्पादन गर्न पाउने विवादहरु के-के हुन्, यसका प्रक्रियाको बारेमा जनस्तरमा प्रचार-प्रसार गर्ने कार्यक्रमहरु निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४७३. वार्षिक नीति अनुरुप कार्यक्रम कार्यान्वयन एवं सुशासन कायम गर्न आवश्यक ऐन, नियमावली, कार्यविधि, मापदण्ड र निर्देशिका निर्माण गरिनेछ ।

अन्यः

४७४. सिंहदरबारको अधिकार गाउँगाउँमाः मरिण सरकार नगरिकको घरघरमा भन्ने मूल अभिप्रायलाई कार्यान्वयन गर्न मरिण सरकार नागरिकको सबैभन्दा नजिकको सरकार, घरआँगनको सरकार, नागरिकको दैनिक जनजीवनमा देखा पर्ने समस्यामा तत्काल मलमपट्टी लगाउने सरकार, मेरो जनप्रतिनिधि मेरो सरकार, मेरो अभिभावक भन्ने नागरिकको भावलाई प्रत्याभूत गर्न मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका विपन्न नागरिकहरु जो दिगो एवं सुरक्षित आवासको पहुँचबाट बाहिर छन् उनीहरुलाई सम्बोधन गर्न **"मरिण गाउँपालिका अध्यक्ष विपन्न नागरिक सुरक्षित आवास"** कार्यक्रम तत्काल कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४७५. सन् २०१५ देखि २०३० सम्मका लागि निर्धारित दिगो विकासका १७ वटा लक्ष्यहरुको हाँसिल गर्न दिगो विकास लक्ष्य-२०३० सम्बन्धी क्रियाकलाप कार्यान्वयनको अवस्था र भावी दिनमा अपनाउनु पर्ने रणनीतिका सन्दर्भमा “दिगो विकास लक्ष्यमा मरिण गाउँपालिकाको उपलब्धि समीक्षा तथा भावी रणनैतिक योजना कार्यक्रम” कार्यान्वयन गरिएकोमा आवश्यकता एवं औचित्यताको आधारमा निरन्तरता दिइनेछ ।

४७६. उद्योग बाणिज्य संघ मरिण शाखाको समन्वय र सहकार्यमा मरिण गाउँपालिकाको हरेक विकासात्मक कार्य एवं क्रियाकलापमा निजी क्षेत्रलाई समेत समेटेर अगाडि बढ्ने नीति लिईनेछ ।

४७७. मरिण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालित विभिन्न प्रकृतिका यातायातको क्षेत्रमा देखिएको व्यथितिको नियन्त्रण एवं नियमन गर्दै व्यवस्थित बनाउन सम्बन्धित सरोकारवालाहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरि अगाडि बढिनेछ ।

४७८. आर्थिक रुपले पछाडि परेका बर्ग तथा समुदायलाई उत्पादन एवं स्थानीय रोजगारी सँग आवद्ध गराई उनीहरुको जीवनस्तरलाई माथि उकासी आत्मनिर्भर बनाउन **"विपन्न बर्ग सँग मरिण सरकार"** अभियान अगाडि बढाईनेछ ।

४७९. मरिण गाउँपालिकाको आम युवा वर्गमा लोकसेवाप्रति सकारात्मक भाव पैदा गराइ आकर्षण गर्न र लोकसेवाको प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षामा सफल हुनका लागि सहयोग गर्ने हेतुले सरकारी सेवामा मरिणका युवाको पहुँच अभिवृद्धि गर्न लोकसेवा आयोगको तयारी कक्षा संचालन गरिनेछ ।

४८०. गाउँपालिकाको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै प्रवर्द्धन गर्न समग्र विकासको लागि अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा आफ्नो दरिलो उपस्थिति जनाउन अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्थाहरुको सञ्जालसँग आवद्ध भई फाइदा लिन अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्थाहरुसँग आवश्यकताको आधारमा भगिनी सम्बन्ध कायम गर्ने नीति लिइनेछ ।

४८१. सडक सुरक्षा एवं सडक सौन्दर्यतालाई मध्यनजर गर्दै मदन भण्डारी राजमार्गको मरिण गाउँपालिका भित्र पर्ने सडक खण्ड अन्तर्गत मुआब्जा/क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्न बाँकी संरचनाका धनीहरुलाई सडक डिभिजन कार्यालय हेटौंडा सँग समन्वय गरी यथाशक्य छिटो मुआब्जा/क्षतिपूर्ति दिलाई मुआब्जा/क्षतिपूर्ति प्राप्त गरिसकेका र प्राप्त गर्न बाँकी दुबैको हकमा हाललाई सडकको दायाँबायाँ केन्द्रीय रेखा देखि न्यूनतम १०/१० मिटर सडक क्षेत्र भित्र बनेका एवं बनिरहेका संरचनाहरु हटाउन कडाइका साथ पहल गरिनेछ ।

४८२. अनौपचारिक क्षेत्रका श्रमिक तथा स्वरोजगारमा रहेका व्यक्तिको सामाजिक सुरक्षा योजनालाई समन्वयात्मक तवरले प्रकावकारी रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४८३. श्रमप्रति सम्मान गर्दै मरिण गाउँपालिकाको हरेक विकासात्मक क्रियाकलापहरुमा आम सरोकारवालाहरुको सक्रिय सहभागिता मार्फत अपनत्व अभिवृद्धि गर्न मरिण सरकार, स्थानीय राजनीतिक दल, समाजसेवी, बुद्धिजिबी एवं संघ-संस्थाहरुको पहलकदमीमा मरिणको हकमा नयाँ प्रयोगको रुपमा वृहत् जनश्रमदानका अभियानहरु आयोजना गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४८४. मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन तथा सरकारी अनुदान प्राप्त सामुदायिक भवन निर्माण गर्दा स्वदेशमा उत्पादन भएका काठ अनिवार्य रुपमा प्रयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

४८५. मरिण गाउँपालिकाको आम नगरिकहरुमा सहज, सर्वलुभ तबरले वित्तीय संस्थाहरुको पहुँच स्थापित गर्न एटिएमको पहुँच पुर्याउन पहल गरिनेछ ।

४८६. ट्राफिक कार्यालय स्थापनाका लागि पहल गरिनुका साथै सडक सुरक्षालाई मध्यनजर गर्दै मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतको मदन भण्डारी राजमार्ग र सहायक मार्गहरुमा ट्राफिक व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सहयोग एवं सहजीकरण गरिनेछ ।

४८७. सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तिको खातिर महान् १० बर्षे जनयुद्दमा आफ्नो अमूल्य जीवन आहुति दिनुहुने महान् सहिद शेरमान कुँवरको सम्मानमा गौरीशंकर मा.वि. जयमंगललाई सहिद शेरमान कुँवर स्मृति मा.वि नामाकरण गरिनेछ ।

४८८. मरिण गाउँपालिकाको भूगोल, भौगोलिक अवस्थिति, जनसंख्या, बढ्दो सहरीकरण, सम्पादन गर्नुपर्ने कामको प्रकृति, कार्यबोझ एवं चाप, स्थानीय आवश्यकता तथा औचित्यताको आधारमा मरिण गाउँपालिकाबाट मरिण नगरपालिकामा स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

अन्त्यमा, मरिण गाउँपालिकाको समग्र विकास र समृद्धिको लागि यो नीति तथा कार्यक्रमले अंगिकार गरेका विषयहरुको कार्यान्वयन महत्वपूर्ण हुनेछ । नेपालको संविधानले आत्मसात गरेका मूल्य, मान्यता र परिकल्पना, दिगो विकासको लक्ष्य, नेपाल सरकारको १६ औं आवधिक योजनाको अवधारणापत्र, बागमती प्रदेश सरकारको आवधिक योजना, नेपाल सरकार तथा बागमती प्रदेश सरकारको बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट र यस गाउँपालिकाको आवधिक योजनाको आधारमा रहि यहाँका आम जनसमुदायबाट प्रकट भएका भावनाहरुलाई यस नीति तथा कार्यक्रमले समेटेको छ । आगामी बजेटबाट नीति कार्यक्रममा व्यक्त प्रतिवद्धतालाई समेट्ने विश्वास लिएको छु । यो नीति तथा कार्यक्रम समुन्नत गाउँपालिकाको खाका सहित

कार्यान्वयन योग्य दस्तावेजको रुपमा रहने छ । नीति तथा कार्यक्रमका लागि सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरु, बुद्धिजिबी, समाजसेवी र कर्मचारी एवं अन्य सरोकारवालाहरु सबैमा हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद !

विमर्स मुक्तान
अध्यक्ष

मारिण गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को

बजेट वक्तव्य

मरिण गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कपिलाकोट, सिन्धुली

वागमती प्रदेश

श्रद्धेय अध्यक्ष महोदय,

१. अहिले हामी स्थानीय सरकारको हैसियतमा ऐतिहासिक दोस्रो गाउँसभाको पाँचौं अधिवेशनको प्रथम बैठकमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको छलफलमा छौं । सीमित श्रोत साधनबाट जनताका असीमित इच्छा आकांक्षलाई सम्बोधन गर्न निश्चय पनि चुनौतिपूर्ण छ ।

२. नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको लोककल्याणकारी राज्यको अवधारणा, समाजवाद उन्मुख आर्थिक प्रणालीका साथै राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व, १६ औं योजना, शान्ति र सुशासन, सङ्घीय र बागमती प्रदेश सरकारको बार्षिक नीति, योजना तथा कार्यक्रम, राजनीतिक दलहरुको चुनावी घोषणापत्र, दिगो विकासको लक्ष्यलाई वजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने मार्गदर्शनको रुपमा लिएको छु ।

३. देशको आर्थिक क्षेत्रमा उत्पन्न कठिन परिस्थिति र विश्वव्यापी रुपमा आएको आर्थिक मन्दिको कारण ओरालो लागेको अर्थतन्त्र सँग जुध्दै मरिणबासीको जीवनस्तर सहज बनाउन आईपरेका चुनौतीलाई सम्बोधन गर्दै सुशासन मार्फत समग्र पालिकाको समृद्धिका लागि सहयोग पुग्ने ध्येयका साथ स्थानीय सरकारको वजेट तथा कार्यक्रम समितिको संयोजकको हैसियतले यस गरिमामय सभामा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु।

४. यस गौरवपूर्ण अवसरमा सर्वप्रथम नेपाली जनताको स्वतन्त्रता तथा अमनचैन प्राप्तिका लागि विभिन्न कालखण्डमा आफ्नो प्राण आहुति गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु, साथै घाइते र वेपत्ता नागरिकप्रति सम्मान प्रकट गर्दछु । राजनैतिक, सामाजिक परिवर्तनमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने सबै अग्रजहरुप्रति आदरभाव प्रकट गर्दछु ।

५. आगामी आर्थिक वर्षको वजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिरहँदा मैले गहन जिम्मेवारी बोध गरेको छु । पालिकाको समृद्धिको यात्रालाई टेवा पुर्‍याउने उद्देश्यका साथ आगामी आर्थिक वर्षको वजेट तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा पेश गर्न अनुमति चाहन्छु ।

६. मरिण समृद्धिको लागि हाम्रो गाउँपालिकाले लिएको "**कृषि, पशुपालन र पूर्वाधार: मरिण गाउँपालिकाको विकासको आधार**" भन्ने दीर्घकालीन सोचलाई आत्मसात् गर्दै स्वस्थ, सभ्य र सुसंस्कृत समाजको निर्माण गर्ने दिशामा आगामी वर्षको वजेट तथा कार्यक्रम लक्षित रहेको कुरा म सम्मानित सभाका सदस्यज्यूहरुलाई विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।

श्रद्धेय अध्यक्ष महोदय,

अव म चालु आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक कार्यक्रमको समीक्षा गर्न अनुमति चाहन्छु ।

७. चालु आ.व.को लागि गाउँसभाबाट कुल विनियोजित रु. ५९ करोड २८ लाख १९ हजार १ सय ३४ मध्ये हालसम्म चालु तर्फ रु. ३२ करोड ८४ लाख २२ हजार ३३ र पुँजीगत तर्फ रु. ८ करोड ८८ लाख ९० हजार ३ सय ९० खर्च भएको छ । गाउँपालिका तर्फ विनियोजित रु. ३० करोड २४ लाख ८७ हजार १ सय ३४ मध्ये हालसम्म चालु तर्फ रु. १३ करोड ८९ लाख २ हजार २३४, पुँजीगत तर्फ ५ करोड ७३ लाख ७२ हजार ८७० खर्च भएको छ । सङ्घीय सरकार सशर्त अनुदान तर्फ विनियोजित रु. २४ करोड ७४ लाख ८२ हजार मध्ये हालसम्म चालु तर्फ रु. १८ करोड ३५ लाख ८७ हजार ३३९, पुँजीगत तर्फ रु. १ करोड ४६ लाख ५३ हजार ३४६ खर्च भएको छ । प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान तर्फ विनियोजित रु. ४ करोड २८ लाख ५० हजार मध्ये हालसम्म चालु तर्फ ५९ लाख ३२ हजार ४७०, पुँजीगत तर्फ रु. १ करोड ६८ लाख ६४ हजार १७५ खर्च भएको छ । कुल विनियोजित वजेट मध्ये हालसम्म ७०.३९ प्रतिशत खर्च भई सकेको छ ।

८. चालु आ.व.मा भएका उल्लेखनीय कार्यहरु यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- सुत्केरी हुँदाको बखत गर्भवती महिलाहरुलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदानः
- वडा कार्यालय एवं टोल-टोलमा गई बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत् सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदानः
- जेष्ठ नागरिक, अशक्त र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको त्रैमासिक रुपमा स्वास्थ्य परीक्षण गरी निःशुल्क औषधि वितरणः
- रु. ३ लाख सम्मको बजेट एवं लागत अनुमान भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु वडा कार्यालय बाट नै सम्झौताः
- जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रमा सहभागिता एवं आयोजनाः
- छोरी जन्माउने सुत्केरीलाई रु. ५ हजार पोषण भत्ता प्रदानः
- संस्थागत गर्भवती सुत्केरी प्रोत्साहनका लागि गर्भवती जाँच यातायात खर्च बापत रु. २ हजार प्रदानः

- वृहत् मरिण वृक्षारोपण अभियान संचालनः
- जेष्ठ नागरिक, अशक्त, अपाङ्गता भएका व्यक्ति एवं नागरिक सहायता कक्ष स्थापना गरि प्रभावकारी रुपमा सेवा प्रवाहः
- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा सेवाग्राहीहरुलाई सर्वत पानी एवं चियाको व्यवस्थापन गरि नागरिक मैत्री सेवा प्रावाहः
- बेरुजु फछ्यौंट र कम बेरुजु एवं न्यूनीकरणलाई प्राथमिकताका साथ कार्यालयले अगाडि बढाएकोः
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०३ भालुमार लगायत करिब १५ सय घरधुरी भन्दा बढी घरधुरी संख्यामा एक घर धारा निर्माणः
- करिब १७ करोड लागत बराबरको मरिण वृहत् सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाई र ढल व्यवस्थापन आयोजना मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०६ र ०७ मा कार्यान्वयनः
- दुम्जा-मरिण हुँदै लालबन्दी जोड्ने पक्की सडक आयोजना अन्तर्गत साहन-धमिले-देउराली पक्की सडक खण्ड निर्माणः
- ठूलो गर्दुवा-खलंगा-कार्तिके सडकको ढलान गरि पक्की सडक निर्माण कार्यको शुरुवातः
- करिब २४ करोड लागत अनुमानको १५ शैया मरिण आधारभूत अस्पताल निर्माणाधीन अवस्थामा रहेकोः
- नेपाल स्वास्थ्यको लागि पानी (नेवा) अन्तर्गत गाउँपालिकाबाट संचालित खानेपानी आयोजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनः
- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरुलाई लालपुर्जा वितरण गर्ने प्रयोजनार्थ **Total Station** एवं **DGPS** आधुनिक प्रविधिको प्रयोग ऐलानी जग्गा नापजाँजको कार्य तीब्र रुपमा अगाडि बढाइएकोः
- मरिण गाउँपालिकाका लागि निःशुल्क एवं सशुल्क जग्गा प्राप्त भएको र प्राप्त हुने क्रम जारी रहेको तथा सोको पहल मरिण सरकारले अगाडि बढाएकोः
- मरिण गाउँपालिकाका वडा नं. ०२, ०३, ०४, ०५ र ०७ लगायतका अधिकांश वडाहरुको आफ्नै वडा भवन निर्माण भइ उक्त वडा कार्यालय भवनहरुबाट नियमित रुपमा सुविधायुक्त तवरले सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइएकोः
- स्नातक तह उत्तीर्ण गरी विवाह गर्ने महिलाहरुलाई रु. १ लाख नगद हस्तान्तरणः

- मरिण गाउँपालिकामा राष्ट्रिय माझी गोल्डकप, अध्यक्ष कप खेलकुद प्रतियोगिता लगायतका महत्वपूर्ण खेलकुदका प्रतियोगिताहरु आयोजना गरि सफलतापूर्वक सम्पन्न गरिएको:
- **SEE** उत्तीर्ण गरी कक्षा ११ मा अध्ययनरत छात्राहरुलाई साइकल वितरण:
- मातृभाषाको प्रवर्द्धनका लागि बागमती प्रदेश सरकारको सरकारी कामकाजको भाषा तामाङ भाषा संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको:
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०४ खयरशालमा आवासीय विद्यालय प्रभावकारी रुपमा संचालन गरी सोको निरन्तरता दिइएको:
- बागमती प्रदेश सरकार, मरिण गाउँपालिका एवं विभिन्न संघ-संस्थाहरुको साझेदारी, समन्वय र सहयोगमा सीमपूलक तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको:
- मरिण गाउँपालिकाका सामुदायिक विद्यालयका स्रोत शिक्षकहरुलाई प्रविधिमैत्री क्षमता विकास तालिम संचालन:
- अनाथ तथा द्धन्दपीडित परिवारका वालवालिकालाई छात्रावृत्ति प्रदान:
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कपिलाकोट उपशाखा भवन निर्माण:
- मरिण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट श्रम स्वीकृति प्रदान:
- मरिण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय अन्तर्गत स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र **(LEOC)** को प्रभावकारी संचालन:
- मनोसामाजिक परामर्श सेवा तथा तालिम प्रदान:
- उद्योग बाणिज्य संघ सिन्धुली र मरिण गाउँपालिकाको साझेदारीमा अत्याधुनिक बारुण यन्त्र खरिद एवं संचालन:
- मरिण खोला लगायतका खोलामा विद्युतीय माध्यमद्धारा विषादी एवं विश्फोटकजन्य पदार्थ प्रयोग गरी माछा मार्ने कार्यमा ड्रोन क्यामेराबाट निगरानी:
- टोल विकास संस्थालाई क्षमता विकास तालिम प्रदान र डसबिन वितरण:
- मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका एकल पुरुषहरुलाई मासिक रु. २ हजारका दरले निर्वाह भत्ता वितरण:
- सडक सुरक्षालाई मध्यनजर गर्दै मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०६ हस्पिटल चोकमा हाइमाष्ट बत्ती जडान:
- मदन भण्डारी राजमार्गको सडक सुरक्षालाई मध्यनजर गर्दै सि.सि. क्यामेरा जडान:

- मरिण गाउँपालिकाको फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि मरिण गाउँपालिका-०३ मा स्थायी ल्याण्ड फिल्ड साइट निर्माणार्थ डिपीआर तयार गरी योजना माग एवं आगामी आ.व. को प्रदेश समपूरक अनुदान अन्तर्गत रु. २ करोड बजेटको व्यवस्थापन:
- सहिद परिवार सम्मान कार्यक्रम अन्तर्गत रु. १ लाख नगद हस्तान्तरण:
- सेवाग्राहीलाई सहजीकरणको लागि मरिण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय परिसरमा फ्रि वाइफाइको व्यवस्था:
- गाउँ कार्यपालिका कार्यालय परिसरमा डिजिटल नागरिक वडापत्रको व्यवस्था:
- मरिण गाउँपालिकाको कार्यालय परिसरमा प्रत्येक विहीवार नागरिक आरोग्य सेवा कार्यक्रम संचालन:
- मरिण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा स्तनपान कक्षको स्थापना:
- प्रयोग भएका स्यानिटरी प्याडको सुरक्षित व्यवस्थापनलाई मध्यनजर गर्दै गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको सौचालयमा भेन्डिङ मेसिनको व्यवस्था:
- स्थानीय उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्न मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०६ स्थित नयाँ बस्तीमा कोशेली घर निर्माण एवं संचालन:
- मरिण गाउँपालिकाद्धारा निर्मित अत्याधुनिक बधशाला:
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०६ स्थित नयाँबस्तीमा कृषि हाटबजार केन्द्र स्थापना एवं संचालन:
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०६ स्थित नयाँबस्तीमा कृषि हाटबजारमा बाख्रा संकलन केन्द्र स्थापना:
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०४ साहनमा आधुनिक फुटबल रंगशाला निर्माणको चरणमा रहेको:
- मरिण गाउँपालिका वडा नं.०३ मा कल्पवृक्ष स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण:
- गाउँपालिकाको सहयोग, समन्वय र सहकार्यमा वृहत् मरिण महोत्सव सफलतापूर्वक सम्पन्न:
- सुशासन, पार्दर्शिता र जवाफदेहीतालाई प्रवर्द्धन गर्न मरिण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयद्धारा प्रत्येक चौमासिकमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन:
- मरिण गाउँपालिकाले आ.व. ०७९।८० मा लिजामा ९४.७५ अंक प्राप्त गरि बागमती प्रदेशमा प्रथम हुन सफल:

- मरिण गाउँपालिकाले आ.व. ०७९।८० मा फ्रामा ९७.५ अंक प्राप्त गरि नेपालमा प्रथम हुन सफलः
- आमाबाबु बिहीन बालबालिकालाई मासिक रु.२ हजारका दरले भत्ता रकम प्रदानः
- मरिण गाउँपालिकाका गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुको लागि झुल वितरणः
- महामारीको रुपमा देखा परेको डेंगु रोग नियन्त्रणका फगिङ्ग मेसिनको माध्यमबाट किटनाशक औषधिको प्रयोग गरी नियन्त्रण गरिएकोः
- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कपिलाकोटलाई "ख" वर्गको एम्बुलेन्स सेवा प्रदानः
- साना किसान सहकारी संस्थालाई दुग्ध संकलनका लागि अटो प्रदानः
- वृहत् कृषि तथा पशुपंक्षी कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा संचालनः
- लघु उद्यम, सिप विकास तथा प्रविधि हस्तान्तरणका कार्यक्रमहरु संचालनः
- कृषि तथा पशुपंक्षी विकासका पकेट कार्यक्रमहरु संचालनः
- मरिण गाउँपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाका खेलमैदानहरुको निर्माण एवं स्तरोन्नतिः
- नेपाल विद्युत प्राधिकरण जिल्ला विद्युत कार्यालय सिन्धुली सँगको सहयोग एवं समन्वयमा गाउँपालिका अन्तर्गतका वडाका विभिन्न स्थानहरुमा ग्रामीण विद्युतीकरणका कार्यहरुलाई तीव्रताः
- मरिण गाउँपालिकाको खलंगा, कार्की डाँडा, ठूलीदमार आम्वास र कुँडुले लगायतका स्थानहरुमा नेपाल टेलिकमको टावर स्थापनाको लागि सर्वेक्षणः
- कपिलाकोट महेश्वता रिङरोड निर्माणः
- फूलबारी डाइभर्सनको प्रारम्भिक सर्वेक्षणः
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०७ बाह्रविसेमा अपाङ्गताग्राम निर्माणका लागि जग्गा छनौटः
- वडा नं. ०६ का निवर्तमान वडाध्यक्ष कुर्साङ लामाको सम्झना एवं सम्मानमा वडा नं. ०६ स्थित नयाँ बस्तीमा निर्मित पूर्णकदको शालिक निर्माण
- मरिण बसपार्कको डिपीआर तयारीः
- नन् डेडिकेटेड ब्रोड ब्याण्ड इन्टरनेट सेवा प्रदानः
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०५ का पिछडिएका बर्गका नागरिकहरुलाई विद्युतीय चुल्हो वितरण एवं वडा नं. ०७ का नागरिकहरुलाई इन्डक्सन चुल्हो वितरण गर्ने तयारीः

- मरुवा खोलामा पक्की पुल निर्माणार्थ डिपीआरका लागि माटो परीक्षणः
- मरिण गाउँपालिको महत्वपूर्ण धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरुको संरक्षण एवं प्रवर्द्धनः
- पालिका परिसरमा चमेना गृह स्थापना एवं संचालनः
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ठोस एवं नतिजान्मुख योजना तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन
- न्यायीक समितिको इजलास कक्ष स्थापना गरी न्यायीक सेवा प्रदानः
- पालिका प्रहरी आवास गृह निर्माणः
- राष्ट्रिय धान दिवसको अबसरमा किसानहरुलाई पुरस्कृत गरि किसानहरुलाई हौसला प्रदानः
- मरिण गाउँपालिकाको वडा नं.०३ पिर्थेबारीमा दाना उद्योग स्थापना गरी संचालनः
- बालमैत्री कक्षा कोठा भुँइ व्यवस्थापन गरी मरिण गाउँपालिकाका अधिकांश सामुदायिक विद्यालयहरुमा **ECD Class** व्यवस्थापनः
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०६ स्थित कपिलाकोटमा आयुर्वेद भवन निर्माणको चरणमाः
- खयरशाल-खारखोला-मैनाशाल वृहत्त खानेपानी आयोजना निर्माणः
- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कपिलाकोटमा शव राख्न फ्रिज व्यवस्थापनः
- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय अन्तर्गत कृषि तथा पशुपन्क्षी भवन निर्माणः
- उद्योग वाणिज्य संघ मरिण उपशाखा भवन निर्माणः
- भुजेल चोक देखि इलाका प्रहरी कार्यालय कपिलाकोट जोड्ने पक्की पुल निर्माणः
- इलाका प्रहरी कार्यालय कपिलाकोट प्रशिक्षण कक्ष निर्माणः
- भगवती खोला करिडोर डिपीआरः
- कमलामाई नगरपालिकाको सीमाना घाँगर खोला हुँदै बडिमुहान-साहन- भालुमारा पक्की सडक निर्माणका लागि पहल गरिएकोमा आगामी आ.व. मा पक्की सडक निर्माणार्थ बजेट विनियोजनः
- घाटा–खञ्जनी–फर्से–ज्यामिरे–चुरे सडक स्तरोन्नति**:**
- मरिण गाउँपालिकाको वडा नं. ०३ मा औद्योगिक ग्राम स्थापनाको लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि वढाइएको**:**

- मरिण सरकारले कृषकहरुलाई प्रोत्साहन गर्दै आवश्यक सहयोग र सहजीकरण गरी कृषि उपज एवं बगरे खेतीलाई प्राथमिकता:
- मरिण सरकारले नियमित रुपमा बजार अनुगमन गरी कालोबजारी नियन्त्रण प्रयासः
- मरिण सरकारको समन्वय तथा सहजीकरणमा किसानहरुमा युरिया मल लगायत आबश्यक मलको अभाव हुन नदिइएकोः
- मरिणको पानी बरुणमा लगानी अन्तर्गत बरुण वृहत्त खानेपानी आयोजनाको डिपिआर तयार गरी आगामी आ.व. विशेष अनुदान अन्तर्गत रु.८० लाख बजेट विनियोजन गराउन सफलः
- मरिण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र भेटिएका वेवारिशे मानवहरुको गाउँपालिकाद्धारा उद्धार गरी मानव सेवा आश्रममा पुर्याइ सहजीकरण गरेकोः
- श्रमप्रति सम्मानको भाव जगाउन मरिण सरकारद्वारा वृहत् जनश्रमदानका अभियानहरु संचालनः
- सुके-चुरी-बरुण पक्की सडक निर्माण कार्यको शुरुवातः
- मरिण गाउँपालिकाको सहरी विकास एकीकृत गुरुयोजना निर्माण:
- गाउँपालिका आवास भवन निर्माण:
- मरिण सरकारको पहलकदमीमा झोलुङ्गे पुलहरुको निर्माण तथा संरक्षण:
- मरिण गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको कम्पाउण्ड वाल निर्माण:
- सिन्दुरे रातमाटा सडक स्तरोन्नतिः
- मुंग्रेदोभान सिर्थौली भदौरे सडकको डिपीआर तयार पारी योजना मागः
- सिन्धुरे दोभान रातामाटा सेपाहा जोड्ने सडकको डिपीआर तयार पारी योजना मागः
- मरिण खोलाबाट नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् तथा विक्री वितरण गर्ने कार्यको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण **IEE** रिपोर्ट तयार र सोको कार्यान्वयन:
- मथौली भालुखोला सिंचाई आयोजना कार्यान्वयन:
- गढीदमार देउजोर दाहाल डाँडा सडक बिस्तार तथा स्तरोन्नति:
- महेश्वता हरिहरपुरगढी सडक निर्माण:
- मरिण गाउँपालिका वडा नं. ०७ देउजोर दोभान मरिण खोला देखि बाहविसे-महेश्वता हुँदै धमिले भुताहा वृहत् सिंचाईकुलोको डिपीआर गर्रिदैः
- प्रत्येक योजना तथा कार्यक्रमको स्थलगत रुपमा गई निरीक्षण, प्राविधिक ल्याब परीक्षण एवं प्रभावकारी अनुमगन गरी गुणस्तरीय कार्य गर्न गराउन सफलः

- राजश्व सुधार योजना निर्माण,
- करको दर घटाई दायरा बढाईएको,
- विभिन्न गैरसरकारी संघ संस्थासँगको साझेदारीमा कार्यक्रम तथा विकासका आयोजनाहरु संचालन,
- ब्लड बैंक स्थापनार्थ जिल्ला रेडक्रस सोसाइटी शाखा सिन्धुलीलाई रु. ५ लाख सहयोग,
- जिल्ला स्थित **OCMC** लाई रु. १ लाख २५ हजार आर्थिक सहायता प्रदान,
- कल्पवृक्ष सामुदायिक ग्रामीण विद्युतीकरणका लागि रु. २० लाख बजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयन,
- जिल्ला स्थित सुरक्षित आवास गृह संचालनका लागि रु. २ लाख ५० हजार आर्थिक सहयोग प्रदान,
- जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम संचालन,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम संचालन,
- राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण गर्ने प्रयोजनका लागि वडाबाट नै प्रि-इन्रोल्मेन्ट फाराम भर्ने कार्यको शुरुवात,
- माध्यमिक तह (कक्षा १-१२) सम्मको शिक्षा नि:शुल्क प्रदान,
- शिक्षा सहजकर्ताको व्यवस्था,
- कृषकहरुलाई उत्पादन एवं विक्रीमा आधारित अनुदान प्रदान,
- कपिलाकोट प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको लागि डिजिटल एक्स-रे को व्यवस्थापन,
- टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालन,
- स्थानीय भाषा तथा संस्कृतिको संरक्षण एवं प्रवर्द्दन,
- अनाथ तथा द्वन्दपीडित परिवारका बालबालिकाहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान,
- लिफ्ट खानेपानी एवं सिंचाइमा जल उपभोक्ता समितिको विद्युत महसुल गाउँपालिकाबाट भुक्तानी,
- आन्तरिक राजश्वको अवस्थालाई सुदृढ गरी सोको बढोत्तरी गर्न करदाता शिक्षा कार्यक्रम संचालन,

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई निजहरुको शारीरिक अपाङ्गताको अवस्था अनुसार परिचय पत्र वितरण समितिका पदाधिकारीहरुद्धारा घर-घरमा नै गएर अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण,
- मरिण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र मातहतका कार्यालयहरुबाट प्रवाह गरिने सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त एवं प्रभावकारी बनाईएको,
- विपद् व्यवस्थापन कोषको प्रभावकारी परिचालन मार्फत् राहत, उद्दार तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम संचालन,
- युवा तथा खेलकुद विकास समितिको संयोजकको पूर्णकालीन व्यवस्थापन एवं शाखा स्थापना,
- मरिण गाउँपालिकाको प्रत्येक वडालाई व्यवस्थापकीय दृष्टिकोणले मजवुत बनाउँदै सेवा प्रवाहलाई चुस्त एवं प्रभावकारी बनाइएको,
- मरिण गाउँपालिकालाई स्वच्छ, सफा तथा सुन्दर बनाउन गाउँपालिका र टोल विकास संस्थाको अगुवाईमा वृहत् सरसफाइका कार्यक्रम संचालन,
- मरिण गाउँपालिकाको वर्तमान न्यायीक समिति समक्ष ८९ वटा उजुरी दर्ता भएकोमा मिलापत्रको माध्यमबाट ६५ वटा फछ्र्यौट भइ २४ वटा बाँकी रहन गएको र न्यायीक समितिको कार्यसम्पादनप्रति नागरिकको विश्वास अभिवृद्धि भएको,
- विधेयक समिति मार्फत् वर्तमान मरिण गाउँपालिकाले ऐन-८ वटा, नियमावली-३ वटा, निर्देशिका-५ वटा, कार्यविधि-३७ वटा, मापदण्ड ८ वटा र अन्य-२ लगायतका कानुनहरु निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिरहेको,
- विभिन्न राजनीतिक दल, सरकारी एवं गैरसरकारी संघ-संस्था तथा सरोकारवाला निकायहरु बीचमा सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गर्दै गाउँपालिकाबाट सम्पादित क्रियाकलापहरुमा सबैको अपनत्वको भाव विकास गरेको,
- अन्तर स्थानीय तह एवं सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारको बीचमा निरन्तर संचार, समन्वय, सहकार्य र साझेदारी गरी मरिणको विकास र समृद्धिको लागि निरन्तर रुपमा लागि परेको,
- बार्षिक खरिद योजना निर्माण गरी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने परिपाटीको शुरुवात,
- गाउँपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना निर्माण कार्यको आरम्भ,
- गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना निर्माण कार्यको आरम्भ,

- व्यवसाय दर्तालाई अनिवार्य गरी सबै प्रकारका व्यापार व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याईएको,
- मदन भण्डारी राजमार्ग सडक क्षेत्रको दायाँ-बायाँ १० मिटर भित्र पर्ने संरचना, संचालित व्यापार-व्यवसाय हटाउन सडक डिभिजन कार्यालय हेटौंडा सँग समन्वय गरी मुअब्जा लिएका संरचनाहरु हटाउने अभियान संचालन गरेको,
- मरिण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सबै वडा कार्यालयहरु लगायतका मातहतका कार्यालयहरुमा वैकल्पिक व्यवस्था सहित विद्युत आपूर्तिको व्यवस्था गरी नागरिको सेवा प्रवाहलाई सरलीकृत गरेको,
- गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक दरबन्दी बैज्ञानिक तवरले मिलान गर्न कार्यदल निर्माणको परिपाटी विकास गरी कार्यदलबाट प्राप्त प्रतिवेदनको कार्यान्वयन गरिएको,
- ५ वर्षे शिक्षा योजना निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याइएकोः
- प्रविधिमैत्री विद्यालयमा जोड दिई सोही बमोजिमका योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याईएको,
- गाउँपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएको कक्षा १-८ को स्थानीय पाठ्यक्रमलाई सहज ढंगले विद्यार्थी माझ पठनपाठन गराउन शिक्षकको सहयोगको लागि पाठ्यक्रम स्रोत सामग्री निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याईएको,
- मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको नियुक्ति एवं साझेदारी संघ-संस्थाको समन्वयमा उक्त मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारी संचालन,
- स्थानीय तहको न्यायीक समितिको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने मुद्दाको मेलमिलापको माध्ययमबाट निरुपण गर्ने प्रयोजनका लागि मेलमिलाप सहजकर्ता सूचीकृत, मेलमिलाप केन्द्रको स्थापना र प्रभावकारी परिचालन,
- मरिण गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी **WASH PLAN** निर्माण एवं **WASH DESK** स्थापना,
- बागमती प्रदेश सरकार र मरिण गाउँपालिकाको साझेदारीमा मरिण गाउँपालिकाको वडा नं. ०५ स्थित बडिमुहानमा गृहिणी महिला सशक्तीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत गार्मेन्ट फ्यक्ट्री संचालनः

- बागमती प्रदेश सरकार र मरिण गाउँपालिकाको बीचमा भएको समझदारी अनुसार अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन एवं मरिण गाउँपालिकालाई अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा लागू भएको स्थानीय तह घोषणा गराउन सफलः

श्रद्धेय अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको वित्तीय व्यवस्थापन तथा बजेट विवरण प्रस्तुत गर्दछुः

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मरिण गाउँपालिकालाई वित्तीय हस्तान्तरण बापत प्राप्त हुने आयमा नेपाल सरकारबाट वित्तीय समानीकरण तर्फ प्राप्त हुने जम्मा रु. ९ करोड ७७ लाख, राजस्व वाडफाँड रु. ११ करोड ८१ लाख, सशर्त अनुदान तर्फ रु. २४ करोड ३३ लाख ६६ हजार, विशेष अनुदान रु. १ करोड ४० लाख, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण तर्फ रु. ९२ लाख ५३ हजार, राजस्व वाडफाँड ३ करोड ५६ लाख २९ हजार ५ सय ५०, सशर्त अनुदान तर्फ प्राप्त हुने रु. २ करोड ६१ लाख ४७ हजार, समपुरक अनुदान तर्फ रु. २ करोड, विषेश अनुदान ८० लाख, आन्तरिक स्रोत तर्फ रु. २ करोड ४६ लाख ७१ हजार ७ सय ५० र अल्या रु. ३ करोड ९१ लाख ९६ हजार ५ सय अनुमान गरी आम्दानी तर्फ कुल अनुमानित वजेट रु. ६३ करोड ६० लाख ६३ हजार ८ सय रहेको छ ।

९. सशर्त अनुदान वाहेक कुल विनियोजित वजेट मध्ये विषय क्षेत्रगत रुपमा आर्थिक विकास तर्फ रु. २ करोड ३७ लाख १० हजार, सामाजिक विकास तर्फ रु. १० करोड ७ लाख ४८ हजार ८ सय, पूर्वाधार विकास तर्फ रु. ६ करोड ३३ लाख ४० हजार, सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ रु. १ करोड १३ लाख, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ रु. १ करोड २९ लाख ८० हजार र कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च तर्फ रु. ११ करोड २४ लाख ७२ हजार गरी जम्मा रु. ३२ करोड ४५ लाख ५० हजार ८ सय प्रस्ताव गरेको छु ।

१०. शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषि क्षेत्रलाई आगामी आर्थिक वर्षको वजेटमा विशेष प्राथमिकता दिइएको छ ।

११. शिक्षा तर्फ माध्यमिक विद्यालयमा करेसाबारी व्यवस्थापन कार्यक्रम, लोक सेवा तयारी कक्षा संचालन, **SEE** मा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने छात्र छात्राहरुलाई पुरस्कृत तथा सम्मान, शिक्षक सम्मेलन, प्राविधिक विषयमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरुलाई छात्रावृत्ति सहयोग कार्यक्रम लगायतका नयाँ कार्यक्रमहरुमा बजेट प्रस्ताव गरेको छु । मरिण शिक्षा विकास योजना अनुरुप शैक्षिक गुणस्तर सुधार, बालविकास केन्द्र

व्यवस्थापन, विद्यालय कर्मचारी प्रोत्साहन, शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान, कक्षा ९-१२ निःशुल्क कार्यक्रम, गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार एवं प्रोत्साहन तथा नियमन कार्यक्रम, गाउँपालिकाबाट स्थापना भएका वालविकास केन्द्रमा अध्ययनरत वालवालिकाको लागि दिवा खाजा अनुदान लगायतका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ । जस अन्तर्गत शिक्षा तर्फ रु. ४ करोड ३२ लाख ६८ हजार ८ सय वजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१२. कृषिको व्यावसायीकरण र आधुनिकीकरण गरी कृषि उत्पादन एवं उत्पादकत्व वृद्धि गरि जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन उत्पादनमा एवं विक्रीमा आधारित अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिंदै बजेटलाई बढोत्तरी गरि प्रस्ताव गरेको छु, योगदानमा आधारित किसान पेन्सन कार्यक्रमका लागि रु. १० लाख बजेट प्रस्ताव गरेको छु । एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत माछा साझेदारी कार्यक्रमका लागि रु. १४ लाख बजेट प्रस्ताव गरेको छु । कृषि तथा पशुपंक्षी विकासका तर्फ उल्लिखित कार्यक्रमहरु लगायतका अन्य कार्यक्रमहरुका लागि कुल रु. ६९ लाख ५० हजार बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१३. स्वास्थ्य तर्फ चालु आ.व. का मरिण गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका गर्भवती महिलाहरुलाई सुत्केरी हुँदाको बखत निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गर्ने लगायतका महत्वपूर्ण कार्यक्रमरुलाई निरन्तरता दिंदै चालु आ.व. मा बजेट अभावको कारण स्थगन गर्न बाध्य हुनु परेको लक्षित नागरिक तथा गर्भवती महिला स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका लागि बजेटको बढोत्तरी गर्दै रु. २० लाख बजेट प्रस्ताव गरेको छु । आधारभूत स्वास्थ्यमा सबैको समान पहुँच तथा गुणस्तर स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको लागि स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमहरु राखिएका छन, जस अन्तर्गत पोषण संवेदनशील कार्यक्रम, लैङ्गिक समानताका लागि छोरी जन्माउने सुत्केरीलाई पोषण खर्च, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, बर्थिङ र स्वास्थ्य चौकीहरुको व्यवस्थापन, महिला स्वास्थ्य स्वंयसेविका प्रोत्साहन खर्च, कानुनद्वारा निःशुल्क गरिएका औषधिहरुको प्रर्याप्त व्यवस्थापन र आयुर्वेद औषधालयको सुदृढीकरण, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र डिजिटल एक्सरे खरिद लगायतका कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ, यसका लागि स्वास्थ्य तर्फ रु. १ करोड ४८ लाख ५० हजार वजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१४. पञ्चकन्या पोखरी पर्यटकीय पूर्वाधार विकासका लागि रु. ३६ लाख बजेट प्रस्ताव गरेको छु । भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित वसोबासीहरुको

समस्या समाधान गरि जग्गा धनी पूर्जा उपलब्ध गराउने कार्यका लागि रु. ४५ लाख बजेट प्रस्ताव गरेको छु, नयाँ लघु उद्यमीहरुलाई व्यवसाय स्थापना, सञ्चालन तथा बिस्तारको लागि प्रबिधि हस्तान्तरण, सहकारी प्रवर्द्धन कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ, जस अन्तर्गत भूमि, उद्योग, वाणिज्य, सहकारी तथा पर्यटन तर्फ रु. १ करोड १ लाख वजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१५. खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रको लागि रु. १ करोड १६ लाख ८० हजार वजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१६. युवा सँग मरिण सरकार कार्यक्रम लगायतका संस्कृति प्रवर्द्धन, युवा, खेलकुद तथा मनोरञ्जन क्षेत्रको विकासका लागि रु. १ करोड ३० लाख २५ हजार प्रस्ताव गरेको छु ।

१७. लैङ्गिक सशक्तीकरण तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तर्गत सहिद तथा वेपत्ता परिवार जीवन निर्वाह भत्ता कार्यक्रमका लागि रु. १२ लाख, एकल पुरुष भत्ता वितरणका लागि रु.२५ लाख, स्नातक तह उतीर्ण गरी विवाह गर्ने किशोरीहरुलाई प्रोत्साहनका लागि रु.३ लाख, पूर्व जनमुक्ति सेना स्वास्थ्य बीमा एवं सम्मान कार्यक्रमका लागि रु. ५ लाख, गलैंचा कारखाना संचालन एवं व्यवस्थापनका लागि रु. १० लाख, सालको पातको दुना टपरी प्रवर्द्धन मरिण वन डिभिजन साझेदारी कार्यक्रमका लागि रु. ५ लाख एवं टोल विकास संस्था परिचालन तथा व्यवस्थापन लगायतका सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण कार्यक्रमहरुका लागि रु. १ करोड २९ लाख २५ हजार बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१८. ठूलो गर्दुवा खलंगा पक्की सडक निर्माण र फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि ल्याण्डफिल्ड साइट निर्माण गर्न समपूरक कोषमा रु. १ करोड ३० लाख वजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१९. स्थानीय ग्रामीण सडक तथा झोलुङ्गे पुल कार्यक्रम अन्तर्गत गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण सडक योजना, स्थानीय ग्रामीण सडक तथा झोलेङ्गे पुल निर्माण समेतका आयोजनाहरुको लागि रु. २ करोड ४८ लाख वजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

२०. भवन तथा सहरी विकास कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं. १ को कार्यालय भवन निर्माणको लागि रु. १ करोड, वडा नं. ४ साहानमा फुटवल रंगशाला निर्माण क्रमागत योजनका लागि रु. ५० लाख, गाउँपालिका अध्यक्ष विपन्न नागरिक सुरक्षित आवास कार्यक्रमका लागि रु. ५० लाख लगायत अन्य सार्वजनिक निर्माण तथा मर्मत सम्भार, उर्जा, लघु

तथा साना जलविद्युत् लगायत कार्यका लागि रु. ३ करोड ५ लाख ४० हजार बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

२१. लघु तथा साना सिँचाइ निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यको लागि रु. ६६ लाख ६० हजार बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

२२. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, फोहोरमैला व्यवस्थापन, उद्दार, राहात तथा पुनर्स्थापना कार्यको लागि विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण लगायत अन्य कार्यका लागि रु. १ करोड २९ लाख ८० हजार प्रस्ताव गरेको छु ।

२३. सुशासन प्रवर्द्धनको क्षेत्रमा न्यायिक समिति व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण तथा जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य जाँच घुम्ती शिविर संचालन, गुरुयोजना, सर्भे डिजाईन लगायतका कार्यक्रम संचालनका लागि रु. १ करोड १३ लाख वजेट प्रस्ताव गरेको छु । साथै कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च तर्फ रु. ११ करोड २४ लाख ७२ हजार वजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

२४. आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को लागि पालिका तर्फ चालु खर्च रु. १९ करोड ८२ लाख १५ हजार ८ सय, पुँजीगत खर्च रु. १२ करोड ६३ लाख ३५ हजार, नेपाल सरकार सशर्त अनुदान तर्फ चालु खर्च रु. २२ करोड ०३ लाख ६६ हजार, पुँजीगत खर्च रु. २ करोड ३० लाख, विशेष अनुदान तर्फ रु. १ करोड ४० लाख र प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान तर्फ चालु खर्च रु. १ करोड ३४ लाख ८७ हजार, पुँजीगत खर्च रु. १ करोड २६ लाख ६० हजार, समपुरक अनुदान तर्फ रु. २ करोड र विशेष अनुदान तर्फ ८० लाख गरी कुल वजेट रु. ६३ करोड ६० लाख ६३ हजार ८ सय खर्च गर्ने प्रस्ताव गरेको छु ।

२५. आगामी आर्थिक वर्ष सञ्चालन हुने मुख्य-मुख्य आयोजना र क्रियाकलापहरु, अनुमानित व्यय र श्रोत व्यवस्थापनको विवरण अनुसूचीमा प्रस्तुत गरेको छु ।

श्रद्धेय अध्यक्ष महोदय,

२६. यसै साथ मरिण गाउँपालिकाको मरिण गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८१/८२ को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम छलफल गरी अनुमोदन गर्ने प्रयोजनार्थ सभा समक्ष पेश गर्दछु ।

श्रद्धेय अध्यक्ष महोदय,

२७. हाम्रा आवश्यकताहरु असीमित छन् तर स्रोत र साधनहरु सीमित छन् । सीमित स्रोत र साधनबाट समग्र मरिणवासीको चाहना एवं विकासलाई सम्बोधन गर्न आफैंमा चूनौतीपूर्ण छ । त्यसैले सीमित स्रोत र साधनलाई प्राथमिकतापूर्वक परिचालन गरी अधिकतम जनसहभागिता, सहकार्य तथा साझेदारीमा विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने हाम्रो आवश्यकता र वाध्यता रहेको छ । सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तावित बार्षिक कार्यक्रम तथा वजेट कार्यान्वयन पश्चात गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक अवस्थामा उल्लेख्य सुधार भई नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार हुने विश्वास गरिएको छ। नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा स्थानीय सरकारलाई अपेक्षित सहयोग प्राप्त हुने विश्वास व्यक्त गर्दै सभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरुको सहयोग र सहकार्यको पूर्ण सहयोगको आशा लिएको छु ।

२८. वजेट निर्माण कार्यमा प्राविधिक रुपमा अहोरात्र खटिनु हुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू लगायत कर्मचारी परिवार, वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका सदस्यज्यूहरु, राजस्व परामर्श समितिका सदस्यज्यूहरु, श्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिका संयोजक एवं सदस्यज्यूहरु लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुप्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद !!!

मरिण गाउँपालिका

चालु खर्चः	१९८,२१५,८००.००
पूँजीगतः खर्चः	१२६,३३५,०००.००
जम्माः	३२४,५५०,८००.००

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व वाँडफाड	समानीकरण	राजस्व वाँडफाड			
विषयगत शीर्षकः कार्यालय संञ्चालन तथा प्रशासनिक													
१	कार्यालय संञ्चालन तथा प्रशासनिक				११०,७६२,०००.००	५,०९६,४५०.००	३,५४५,०००.००	१०१,४५०,०००.००	५३,०००.००	११७,५५०.००			
२१११	पारिश्रमिक कर्मचारी	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		२०,०००,०००.००			२०,०००,०००.००					
२११२१	पोशाक	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		३३०,०००.००			३३०,०००.००					
२११३२	महंगी भत्ता	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		७९२,०००.००			७९२,०००.००					
२११३३	फिल्ड भत्ता	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२११३९	अन्य भत्ता	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		३००,०००.००			३००,०००.००					
२११४१	पदाधिकारी बैठक भत्ता	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		२,२००,०००.००			२,२००,०००.००					
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुविधा	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५,४००,०००.००			५,४००,०००.००					
२१२११	सामाजिक सुरक्षा कोष (कर्मचारी तलव भत्ता कट्टी फिर्ता)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		६,०००,०००.००			६,०००,०००.००					
२१२१४	कर्मचारी अवकाश कोष	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		२,०००,०००.००			२,०००,०००.००					
२२१११	पानी तथा विजुली	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२२११२	सञ्चार महशुल	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२२२११	इन्धन (पदाधिकारी)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		८००,०००.००			८००,०००.००					
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,२००,०००.००			१,२००,०००.००					
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,५००,०००.००			१,५००,०००.००					
२२११४	वीमा तथा नवीकरण खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		९५०,०००.००			९५०,०००.००					
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत् सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		२,५००,०००.००			२,५००,०००.००					
२२३१३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		२००,०००.००			२००,०००.००					
२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२२३१५	पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,५००,०००.००			१,५००,०००.००					
२२३१९	अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२२४११	सेवा र परामर्श	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफटवेयर संचालन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२२४१३	करार सेवा शुल्क	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		३३,५००,०००.००			३३,५००,०००.००					
२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२२६११	अनुगमन तथा मूल्यांकन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,५००,०००.००			१,५००,०००.००					
२२६१२	भ्रमण खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		२,५००,०००.००			२,५००,०००.००					

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित बजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
२२७११	विविध खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा	२	२,५००,०००.००			२,५००,०००.००					
२२७२१	सभा सञ्चालन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२७११२	अन्य सामाजिक सुरक्षा	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२८१४२	घरभाडा	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५००,०००.००			५००,०००.००					
२८१४३	सवारी साधन तथा मेसिनरी औजार भाडा	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		३००,०००.००			३००,०००.००					
२८२१९	अन्य फिर्ता	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५,०००,०००.००	५,०००,०००.००							
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		१,०००,०००.००		१,०००,०००.००						
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		२,५००,०००.००		२,५००,०००.००						
३४२११	सम्भाव्य दायित्व	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा		५,७९०,०००.००	९६,४५०.००	४५,०००.००	४,९७८,०००.००	५३,०००.००	११७,५५०.००			
विषयगत शीर्षकः आर्थिक विकास													
२	**कृषि/पशुपंक्षी विकास**				**६,९५०,०००.००**	**६५०,०००.००**	**१,२००,०००.००**	**५००,०००.००**	**१,४००,०००.००**	**३,२००,०००.००**	-		
२२५२२	योगदानमा आधारित किसान पेन्सन कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००					१,०००,०००.००			
२२५२२	उत्पादन तथा बिक्रीमा आधारित अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,२००,०००.००					१,२००,०००.००			
२२५२२	नवप्रवर्तन साझेदारी कोष अन्तर्गत अन्नत जातको भैंसी तथा बंगुरपालन दिगोपना कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००			५००,०००.००					
२७२१३	निःशुल्क वितरण गरिने पशु औषधि खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००					१,०००,०००.००			
२२५२२	राष्ट्रिय धान दिवस कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५०,०००.००	५०,०००.००							
३११३१	एक वडा एक उत्पादन माछा साझेदारी कार्यक्रम (समपूरक)	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		१,४००,०००.००				१,४००,०००.००				
३११३१	नकली बेसी माछा पोखरी दाना अनुदान सहयोग	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		३००,०००.००	३००,०००.००							
३११३१	राङज्युङ कृषि फर्म अनुदान सहयोग	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		३००,०००.००	३००,०००.००							
३११३१	सिमल्टार माछा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११२२	देउराली कृषि औजार व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११२२	धान झार्ने, कुट्ने मेसिनरी औजार व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	सखौरी दोभान तरकारी खेति कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११२२	कृषि औजार खरिद	वडा स्तरीय	मरिण-०३		२००,०००.००		२००,०००.००						
२२५२२	कृषि कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०६		४५०,०००.००		४५०,०००.००						
२२५२२	कृषि अनुदान तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०७		२००,०००.००		२००,०००.००						
१०	**सिंचाई तथा जलस्रोत**				**६,६६०,०००.००**	**१,८००,०००.००**	**४,८६०,०००.००**	-	-	-			
३११५५	प्राङ्ग्रे गाउँ सिंचाई ट्याङ्की निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		२००,०००.००	२००,०००.००							
३११५५	सुके ज्यामिरे भक्तटोल सिंचाई कुलो निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
३११५५	खारखोला सिंचाई कुलो निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		२००,०००.००	२००,०००.००							
३११५५	खयरसाल बस्ती छेउ नयाँ बस्ती इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००	१००,०००.००							
३११५५	लामिदमार सिंचाई इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
३११५५	सुनखानी सिंचाई इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०५		२००,०००.००	२००,०००.००							
३११५५	ढकढके सिंचाई इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००	१००,०००.००							
३११५५	कपिलाकोट लामाडाँडा सिंचाई तथा खानेपानी निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		५५०,०००.००	५५०,०००.००							
३११५५	दधिदमार सिंचाई पाइप व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
३११५९	सिंचाई पाइप खरिद	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
३११५५	तल्लो कामीखोला भटमासे सिंचाई योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	२ नं. वडा भरी बिभिन्न बस्तीहरुमा सिंचाई तथा खानेपानी पाइप व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०२		७००,०००.००		७००,०००.००						
३११५५	भुलभुल्ले सिंचाई योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	सिरटोल वाईबाटोल घिसिङटोल सिचाइ कुलो	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५५	दोङटोल सिचाई इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५५	सिंचाइ पाइप खरिद तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२४०,०००.००		२४०,०००.००						
३११५५	सालघारी सिंचाइ इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		८०,०००.००		८०,०००.००						
३११५५	तप्ल चौरी, खयरसाल गहुँ बारी सिंचाइ इनार निर्माण तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१३०,०००.००		१३०,०००.००						
३११५५	चिसापानी विद्यालय खानेपानी तथा वस्ती सिंचाई इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५५	पिउरी ज्यामीरे सिंचाई इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१३०,०००.००		१३०,०००.००						
३११५५	वेतिनी २ वटा सिंचाई इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०५		२८०,०००.००		२८०,०००.००						
३११५५	चारपाटे लिफ्ट सिंचाइ निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
३११५५	तिनदोभान सिंचाइ निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५५	भालुवाटार सिंचाई निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५५	सालुभञ्याङ पाखाटोल सिंचाई निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	तेल्नी माथिल्लो सिंचाई कुलो मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०६		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५५	गढीदमार सिंचाई मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	सोकन सिंचाई मर्मत योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५५	मलेतो टोल सिंचाई योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	देवजोर ढाँडखेत दमार सिंचाई कुलो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	खोरिया खेत सिंचाई इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	भिमसेन डाँडा लिफ्ट सिंचाई अधुरो योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५५	पहेलेमाटी सिंचाई इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	देवजोर सिंचाई योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५५	सुकेपारी कुलो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५५	वाइबा टोल दमार कुलो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	ढाँड कुलो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	ठूलो चौरी सिंचाई योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०७		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५५	माथिल्लो सोकन खोलाको कुलो निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	बाहविसे भैसे खेत इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५५	गौरीटार सिंचाई कुलो निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३	**उद्योग, व्यापार, व्यवसाय, तथा आपूर्ति**				९००,०००.००	२००,०००.००	-	-	-	७००,०००.००			
२२५२२	आ.व. २०८१/८२ मा सृजना गरिने नयाँ लघु उद्यमीहरुलाई व्यवसाय स्थापना, सञ्चालन तथा बिस्तारको लागि प्रविधि हस्तान्तरण (साझेदारी)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		७००,०००.००					७००,०००.००			
२२५२२	कोशेली घर वीउ पुँजी हस्तान्तरण	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००	२००,०००.००							

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
४	**पर्यटन, संस्कृति र सम्पदा**				१०,५००,०००.००	१,०५०,०००.००	५,८५०,०००.००	१,३००,०००.००	१,८००,०००.००	५००,०००.००			
२२५२२	पञ्चकन्या पोखरी पर्यटन प्रवर्द्धन महोत्सव	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
३११५९	पञ्चकन्या पोखरी पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३,६००,०००.००		३,६००,०००.००						
२२५२२	विविध भाषा तथा संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		८००,०००.००			८००,०००.००					
२२५२२	लामा संस्कृति संरक्षण बाजागाजा खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००	२००,०००.००							
२२५१२	उद्घोषण कला सिप विकास	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२५०,०००.००	२५०,०००.००							
३११५९	बेतपानी गुम्बा निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०१		५००,०००.००			५००,०००.००					
३११५९	ठूलो गर्दुवा किर्तन भवन निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		४००,०००.००	४००,०००.००							
३११५९	नकली घ्याल्पे सतल घर निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		२००,०००.००	२००,०००.००							
३११५९	छ्योइखोर गुम्बा निर्माण वरुण	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		१,०००,०००.००				१,०००,०००.००				
३११५९	ठूलीदमार कृष्ण मन्दिर निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		८००,०००.००				८००,०००.००				
३११५९	साहान पशुपति मन्दिर क्षेत्रमा प्रतिक्षालय निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	वडिमुहान गुम्बा सौचालय निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०५		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	मादले किर्तन भवन निर्माण (प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदारी कार्यक्रम)	वडा स्तरीय	मरिण-०१		४००,०००.००		४००,०००.००						
३११५९	सानो गर्दुवा मन्दिर मर्मत तथा विद्युत व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५९	बाँका मनकामना अधुरो मन्दिर निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५९	मथौली नेवारटोल मन्दिर निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
२२५१२	वरुण सिरटोल लामा भाषा शिक्षा कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५९	लालबन्दी जाने बाटोमा चुरेमाई मन्दिर निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५९	नयाँवस्ती महासत्य कुण्ड गुम्बा मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०५		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	चँदुली झोलुङ्गे पुल मुनि मन्दिर निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५९	देउराली बुद्धमुर्ति व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५९	साङ्गालिङ गुम्बा मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०६		७५,०००.००		७५,०००.००						
३११५९	सिङ्छ्यामलिङ गुम्बा मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०६		७५,०००.००		७५,०००.००						
३११५९	महादेवस्थान मन्दिर संरक्षण घेराबेरा	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५९	भिमसेन मन्दिर संरक्षण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		२००,०००.००		२००,०००.००						
५	**श्रम, रोजगारी तथा सामाजिक सुरक्षा**				६००,०००.००	-	१००,०००.००	-	-	५००,०००.००			
२२५१२	सहकारी प्रवर्द्धन साझेदारी कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
२२५२२	ठाकुरेश्वर सामाजिक उद्यमी साना किसान महिला कृषि सहकारी संस्था लि. व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
विषयगत शीर्षकः सामाजिक विकास													
२४	**शिक्षा**				४३,२६८,८००.००	३१,८६६,८००.००	२,६५०,०००.००	१,८००,०००.००	१,०००,०००.००	५,९५२,०००.००			
२५३११	पुरानो वाल विकास कोटा भएको २९ विद्यालयको सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहन स्वरुप अनुदान १२ महिनाको मासिक रू. ९००० का दरले	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३,१३२,०००.००	३,१३२,०००.००							

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
२५३११	गाउँपालिकावाट स्थापना गरिएका १९ वाल विकास कोटामा कार्यरत सहयोगी कार्यकर्तालाई शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान १२ महिनाको मासिक रु. १९००० का दरले	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		४,३३२,०००.००					४,३३२,०००.००			
२५३११	गाउँपालिकावाट स्थापना गरिएका विद्यालय तथा समुदायमा आधारित वाल विकास केन्द्रमा अध्ययनरत वालवालिकाहरुलाई प्रति विद्यार्थी रु. १५ का दरले १८० दिनको दिवा खाजा अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०५३,०००.००	१,०५३,०००.००							
२५३११	समुदायमा आधारित वालविकास केन्द्रहरुका स.का. हरुलाई शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान रु. १५००० का दरले १२ महिनाको	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,६२०,०००.००					१,६२०,०००.००			
२५३११	माध्यमिक विद्यालयका लेखा सहायक कर्मचारीहरुका लागि मासिक रु. ६३२५ का दरले १२ महिनाको प्रोत्साहन अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		६०७,२००.००	६०७,२००.००							
२५३११	विद्यालय कर्मचारीहरुका लागि मासिक रु. ७००० का दरले १२ महिनाको प्रोत्साहन अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		४,०३२,०००.००	४,०३२,०००.००							
२५३११	कक्षा १-३/१-५ सम्म संचालित एक (१) मात्र दरवन्दी रहेका एवं मा.वि./आ.वि. कक्षा १-८ संचालित उच्च विद्यार्थी अनुपात भएका १४ वटा विद्यालयलाई शिक्षक व्यवस्थापनको लागि मासिक रु. २३००० का दरले शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३,८६४,०००.००	३,८६४,०००.००							
२५३११	आधारभूत तह कक्षा ६-८ को एउटा पनि दरवन्दी नभएको १४ विद्यालयलाई शिक्षक व्यवस्थापनको लागि मासिक रु. २८७५० का दरले शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		४,८३०,०००.००	४,८३०,०००.००							
२५३११	एउटा पनि दरवन्दी नभएको ३ मा.वि. लाई शिक्षक व्यवस्थापनको लागि मासिक रु. ३४५०० का दरले शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,२४२,०००.००	१,२४२,०००.००							
२५३११	मा.वि. तह क्रमशः निःशुल्क गर्ने कार्यक्रम अन्तरगत कक्षा ९ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको लागि प्रति विद्यार्थी बार्षिक रु. २४०० सयका दरले विद्यालयलाई अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,३९३,६००.००	१,३९३,६००.००							
२५३११	मा.वि. तह क्रमशः निःशुल्क गर्ने कार्यक्रम अन्तरगत कक्षा १० मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको लागि प्रति विद्यार्थी बार्षिक रु. ३००० दरले विद्यालयलाई अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,३४१,०००.००	१,३४१,०००.००							
२५३११	मा.वि. तह क्रमशः निःशुल्क गर्ने कार्यक्रम अन्तरगत कक्षा ११ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको लागि प्रति विद्यार्थी बार्षिक रु. ५००० दरले विद्यालयलाई अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,५८०,०००.००	१,५८०,०००.००							
२५३११	मा.वि. तह क्रमशः निःशुल्क गर्ने कार्यक्रम अन्तरगत कक्षा १२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको लागि प्रति विद्यार्थी बार्षिक रु. ४५०० दरले विद्यालयलाई अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,२४२,०००.००	१,२४२,०००.००							

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व वाँडफाड	समानीकरण	राजस्व वाँडफाड			
२५३११	अनाथ तथा द्वन्द पीडित परिवारका वालवालिकालाई अध्ययनमा निरन्तरताको लागि छात्रवृत्ति सहयोग अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२५३११	मा.वि. मरिण खयरशाल आवासीय विद्यालय संचालन व्यवस्थापन अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२२५२२	विविध मातृभाषा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२२५२२	शिक्षक तथा कर्मचारी छनौट परीक्षा सम्बन्धी खर्च व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		६००,०००.००	६००,०००.००							
२२५२२	गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		६००,०००.००			६००,०००.००					
२२५२२	कक्षा ८ परीक्षा संचालन, व्यवस्थापन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		७००,०००.००	७००,०००.००							
२५३११	मरिण वहुमुखी क्याम्पस पूर्णकालीन शिक्षक व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		६००,०००.००			६००,०००.००					
२५३११	माध्यमिक विद्यालयमा करेसाबारी व्यवस्थापन कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		६००,०००.००	६००,०००.००							
२२५२२	प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन कलेजका प्राध्यापक एवं सृजनशील विद्यार्थीहरुको विज्ञताको उपयोग कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२२५२२	मरिण गुणस्तरीय शैक्षिक विकास तथा साक्षरता सुधार परियोजना साझेदारी	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२,०००,०००.००	२,०००,०००.००							
२२५२२	लोकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२२५२२	SEE मा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने छात्र छात्राहरुलाई पुरस्कृत तथा सम्मान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१००,०००.००	१००,०००.००							
२२५२२	शिक्षक सम्मेलन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
२२५१२	लेखा व्यवस्थापन तालिम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००	२००,०००.००							
२७२११	उच्च शिक्षामा प्राविधिक विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई छात्रावृत्ति सहयोग कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
३११५९	सुनौलो बालविकास केन्द्र व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११६१	आ.वि. प्राङ्ग्रे विद्यालय मर्मत	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
२५३११	सिर्जनशील आ.वि. सखौरी शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००				१००,०००.००				
२५३११	मा.वि. रातमाटा शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		२००,०००.००	२००,०००.००							
२५३११	जनजागृति आ.वि. मथौली शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००				१००,०००.००				
२५३११	मा.वि. मरिण खयरशाल शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		६००,०००.००				६००,०००.००				
३११५९	कपिलाकोट मा.वि. मन्च निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		५००,०००.००		५००,०००.००						
२५३११	श्री आ.वि. भदौरे भवन मर्मत तथा शैक्षिक सुधार	वडा स्तरीय	मरिण-०१		२००,०००.००				२००,०००.००				
३११६१	आ.वि. सिर्थौली भवन मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०२		४००,०००.००		४००,०००.००						
३११६१	सखौरी सिमलदमार बाल विकास केन्द्र भवन मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११६१	भष्मे वालविकास केन्द्र भवन मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५९	वालसाक्षर मा.वि. च्यानल गेट निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११६१	मा.वि. रातमाटा भवन मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५९	घ्याल्पे बाल विकास केन्द्र सौचालय निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११६१	दुखिला कर्म बालविकास केन्द्र मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११६१	नकली खोलाघारी बाल विकास केन्द्र मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
३११५९	भालुमारा बाल विकास केन्द्र व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५९	आ.वि. लामिदमार अधुरो कम्पाउण्ड निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		३००,०००.००		३००,०००.००						
३११५९	मा.वि. ठूलीदमार आँपचौर घेराबेरा तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		३००,०००.००		३००,०००.००						
२५३११	मा.वि. घाटा शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०५		३००,०००.००			३००,०००.००					
२५३११	शिक्षा सुधार कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००			१००,०००.००					
२५३११	मा.वि. देउराली शैक्षिक सुधार तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		२००,०००.००			२००,०००.००					
३११५९	आधारभूत विद्यालय भुताहा घेराबेरा निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५९	नवज्योति आधारभूत विद्यालय घेराबेरा तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००		१००,०००.००						
२५	**स्वास्थ्य तथा पोषण**				१४,८५०,०००.००	२,२००,०००.००	७००,०००.००	४,६५०,०००.००	-	७,३००,०००.००			
२२५२२	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,३००,०००.००					१,३००,०००.००			
२२५२२	मरिण गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका गर्भवती महिलाहरुलाई सुत्केरी हुँदाका बखत निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गर्ने कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		८००,०००.००					८००,०००.००			
२२५२२	लक्षित नागरिक तथा गर्भवती महिला स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२,०००,०००.००					२,०००,०००.००			
२२५२२	लैङ्गिक समानताको लागि छोरी जन्माउने सुत्केरीहरुलाई पोषण खर्च वितरण	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		७००,०००.००					७००,०००.००			
२७२१३	नि:शुल्क वितरणको लागि औषधि र सामग्रीहरु खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२,५००,०००.००					२,५००,०००.००			
२५३१२	स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वा.के. तथा सा.स्वा.ई. व्यवस्थापन अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३००,०००.००	३००,०००.००							
२५३१२	नि:शुल्क पोस्टमार्टम सेवा व्यवस्थापन अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५०,०००.००	५०,०००.००							
३११२२	कपिलाकोट प्रा.स्वा.के. डिजिटल एक्सरे खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३,०००,०००.००			३,०००,०००.००					
२२५२२	पोषण संवेदनशील कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००			५००,०००.००					
२७२१३	आयुर्वेद औषधि खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२२४११	१५ वेड अस्पताल परामर्श सेवा खरिद (क्रमागत)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,५००,०००.००	१,५००,०००.००							
२२५२२	स्वास्थ्य कर्मीहरुलाई खोप तथा गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन यातायात खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००	२००,०००.००							
२७२१९	सिन्धुली जिल्ला अस्पताल अन्तर्गत एकद्धार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC) अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१५०,०००.००			१५०,०००.००					
२२५२२	एच.आई.भि. संक्रमित सहयोग तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
३११५९	टुँडिखेल खोप केन्द्र निर्माण (प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदारी कार्यक्रम)	वडा स्तरीय	मरिण-०१		४००,०००.००		४००,०००.००						
३११६१	मरुवा खोप केन्द्र भवन मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११६१	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन खयरसाल मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		५०,०००.००		५०,०००.००						
२५३१२	कपिलाकोट प्राथमिक स्वस्थ्य केन्द्र व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		५०,०००.००		५०,०००.००						
२२	**खानेपानी तथा सरसफाई**				११,६८०,०००.००	१,३००,०००.००	९,३८०,०००.००	-	-	१,०००,०००.००			
३११५६	नेवा खानेपानी साझेदारी कार्यक्रम (समपूरक)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३,५००,०००.००		३,५००,०००.००						
२२२११	लिफ्ट खानेपानी तथा सिंचाई महसुल खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००					१,०००,०००.००			
२२५२२	WASH कोष स्थापना	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००	२००,०००.००							

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित बजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
२२५२२	वास प्लान एवं NWASH Data update र WASH Unit परियोजनाको दिगोपना कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२५०,०००.००	२५०,०००.००							
३११५६	नापी कार्यालय सिन्धुली खानेपानी इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००	२००,०००.००							
३११५६	मुङ्ग्रे दोभान आँप फेदी इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००	१००,०००.००							
३११५६	जुटपानी वारि खानेपानी योजना	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
३११५६	छाप कार्की टोल इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००	१००,०००.००							
३११५६	थाकलदमार खानेपानी आयोजना	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
३११५६	धमिले इनार निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
३११५६	कटुन्जे खानेपानी योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०१		५००,०००.००		५००,०००.००						
३११५६	बाँदरे खानेपानी योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०१		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५६	सखौरी पुल मुनी इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	खोल्माडाँडा खानेपानी योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	मुङ्ग्रे खाददमार योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	माझीडाँडा भित्री अधुरो खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०३		३००,०००.००		३००,०००.००						
३११५६	भलायो सुगौरा बलडाँडा खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५६	जरायोटार खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०३		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५६	पृथेबारी अधुरो खानेपानी निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	नकली बेसी टोल ठूलो खोल्सी खानेपानी निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५६	भालुमारा सिर खानेपानी चेक ड्याम टयाङ्की निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५६	सुके तिन दोभान खानेपानी टयाङकी निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५६	राङ्चा विभिन्न ठाउँमा खानेपानी कुवा निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	भालुखोला खानेपानी इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५६	दुब्लीदमार, ठुलिदमार बाक्सिङटार, पाङ्ग्रेटार, फत्तेटोल, धराङ्गे टोल खानेपानी इनार निर्माण, मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
३११५६	फूलबारी टोल, साततले हर्कटोल, कालोवन खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५६	भँडारे खानेपानी मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	लोकन्डे खानेपानी इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	ज्यामिरे खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५६	खारखोला, खारखोला भडारे थिङटोल, मुक्तान खोला खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
३११५६	बाक्सिङटार पानी झोरा खानेपानी मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	आधामार, जिम्दार खोल्सी, जुटपानी कौखरे, खयरसाल घारीटोल,खानेपानी इनार निर्माण तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२२०,०००.००		२२०,०००.००						
३११५६	डण्डी दलितटोल, नयाँबस्ती मगराती टोल, डल्लेचौरी, तीनदोभान खानेपानी इनार मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१२०,०००.००		१२०,०००.००						
३११५६	अञ्जन टोल खानेपानी इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१४०,०००.००		१४०,०००.००						
३११५६	मोटर पाइप खरिद तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०५		४५०,०००.००		४५०,०००.००						
३११५६	वडिमुहान माथिल्लो माझी बस्ती खानेपानी मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०५		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
३११५६	हस्पिटल चोक सोल्टीमोड भगवती खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००		१००,०००.००						

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
३११५६	धमिले आधामारा खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१२५,०००.००		१२५,०००.००						
३११५६	निर्माणाधीन छाप बजार खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		७५,०००.००		७५,०००.००						
३११५६	छाप भुजेल टोल चापाकल निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५६	वडा स्तरीय खानेपानी व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	दलित वस्ती खानेपानी मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५६	अठुवा खानेपानी जरायोटार इनार निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	इन्द्रेणी छाँगा खानेपानी योजना	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	भिमसेन डाँडा खानेपानी निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५६	बिभिन्न अधुरो योजनाका लागि पाइप खरिद तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०७		२००,०००.००		२००,०००.००						
२६	**लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण**				**७,७२५,०००.००**	**२,५००,०००.००**	**२,१२५,०००.००**	**२,०००,०००.००**	**-**	**१,६००,०००.००**			
२७२१९	सुरक्षित आवास गृह सिन्धुली संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३००,०००.००					३००,०००.००			
२२५२२	बाल दिवस, नारी दिवस, मानव अधिकार दिवस, अपाङ्गता दिवस, लैङ्गिक हिसा विरुद्ध १६ दिने अभियान	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३००,०००.००	३००,०००.००							
२२५२२	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम तथा आवश्यक सामग्री वितरण कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२२५२२	गलैंचा कारखाना सञ्चालन एवं व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२२५१२	दलित सशक्तीकरण एवं क्षमता विकास कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२७२१९	लैङ्गिक हिसा निवारण कोष	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१००,०००.००	१००,०००.००							
२२५२२	बालक्लव कार्यालय एवं सामग्री व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
२२५१२	अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सशक्तीकरण कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२५०,०००.००	२५०,०००.००							
२२५२२	CBR साझेदारी कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००	२००,०००.००							
२२५२२	स्नातक तह उत्तीर्ण किशोरीहरुलाई प्रोत्साहन रकम कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३००,०००.००					३००,०००.००			
२२५१२	सालको पातको दुना टपरी प्रवर्द्धन मरिण वन डिभिजन साझेदारी कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
२२५१२	विविध साँस्कृतिक कार्यक्रम मार्फत जनचेतनामूलक अभियान सञ्चालन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
२२५१२	लक्षित समुदाय क्षमता विकास तथा सशक्तीकरण कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००			५००,०००.००					
२२५१२	सीप विकास तालिम कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००		५००,०००.००					
२२५१२	वडास्तरीय मगर संघ कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	अपांगता भएका व्यक्तिका लागि सीपमूलक कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	महिला लक्षित सीपमूलक कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	टोल विकास संस्था सचेतना कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०१		५०,०००.००		५०,०००.००						
२२५१२	टोल विकास संस्था परिचालन तथा व्यवस्थान	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
२२५१२	लक्षित समुदाय प्रवर्द्धन तथा सशक्तीकरण कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०३		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
२२५१२	टोल विकास संस्था क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	लक्षित समुदाय प्रवर्द्धन तथा सशक्तीकरण कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१५०,०००.००		१५०,०००.००						

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
२२५१२	टोलविकास संस्था परिचालन तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	जेष्ठ नागरिक, आदिवासी जनजाति, अपाङ्गता, अशक्त, महिला लक्षित कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
२२५१२	युवा क्लव, किशोरी क्लव, बाल क्लव सशक्तीकरण कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०५		५०,०००.००		५०,०००.००						
२२५१२	वडा नं. ०५ को विभिन्न टोलविकास संस्था सहयोग कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	लक्षित समुदाय प्रवर्द्धन तथा सशक्तीकरण कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०६		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
२२५१२	टोल विकास संस्था व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५२२	छाप टोल विकास संस्था संस्कृति संरक्षण एवं प्रवर्द्धन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		७५,०००.००		७५,०००.००						
२२५१२	युवा क्लब तथा बालक्लब लक्षित कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	लक्षित समुदाय प्रवर्द्धन तथा सशक्तीकरण कार्यक्रम	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
२२५१२	टोल विकास संस्था व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
२१	**युवा तथा खेलकुद**				११,६२५,०००.००	२,१००,०००.००	७,५२५,०००.००	१,५००,०००.००	-	५००,०००.००			
३११५९	फुटवल रंगशाला साहान निर्माण (क्रमागत)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५,०००,०००.००		५,०००,०००.००						
२२५२२	अध्यक्षकप रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता संचालन व्यवस्थापन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,५००,०००.००			१,५००,०००.००					
२२५२२	खेलकुद प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२२५२२	गाउँपालिका स्तरीय युवा तथा खेलकुद विकास समिति व्यवस्थापन तथा संचालन खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३००,०००.००	३००,०००.००							
२२५२२	खेलकुद सामग्री व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२२५२२	विभिन्न संघ-संस्थाद्धारा आयोजित खेलकुद प्रतियोगिता सहयोग	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		८००,०००.००	८००,०००.००							
२२५२२	युवा सँग मरिण सरकार कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
२२५२२	वडा स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन	वडा स्तरीय	मरिण-०१		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	मधुवनी खेलमैदान निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५९	आ.वि. भदौरे खेलमैदान निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०१		३००,०००.००		३००,०००.००						
३११५९	कात्तिकि खेलमैदान निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०१		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	मा.वि. खलंगा खेलमैदान निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०१		३००,०००.००		३००,०००.००						
२२५२२	वडा स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन	वडा स्तरीय	मरिण-०२		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	चनौटे खेल मैदान अधुरो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१७५,०००.००		१७५,०००.००						
२२५२२	वडा स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
२२५२२	वडा स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२००,०००.००		२००,०००.००						
२२५२२	अध्यक्ष कप खेलकुद कार्यक्रमको लागि खेलाडी व्यवस्थापन खर्च	वडा स्तरीय	मरिण-०४		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५९	बेतिनी फुटवल खेल मैदान मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०५		५०,०००.००		५०,०००.००						
२२५२२	वडा स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
२२५२२	वडा स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन तथा सामग्री वितरण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
२२५२२	वडा स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
२०	**सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण**				५,२००,०००.००	४,२००,०००.००	-	१,०००,०००.००	-	-			
२७२१९	आकस्मिक कोष	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
२७२१९	एकल पुरुष भत्ता वितरण कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२,५००,०००.००	२,५००,०००.००							

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
२७२१९	सहिद तथा वेपत्ता परिवार जीवन निर्वाह भत्ता	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,२००,०००.००	१,२००,०००.००							
२७२१९	पूर्व जनमुक्ति सेना स्वास्थ्य विमा तथा सम्मान कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
विषयगतः पूर्वाधार विकास													
७	**सडक, पुल तथा यातायात व्यवस्था**				२३,५०५,०००.००	३,८०५,०००.००	१९,१००,०००.००	५००,०००.००	-	१००,०००.००			
३११५१	सिस्नेरी, सिमलदमार, छतिवन मुड्ग्रे, लामिदमार, चिसापानी वाइवाडाँडा झो.पु. साझेदारी (समपूरक)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
३११५१	ठूलो गर्दुवा खलंगा कार्तिके सडक (क्रमागत)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,२०५,०००.००	१,२०५,०००.००							
३११५१	खलंगा मान्द्रे काली दोभान सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०१		१,०००,०००.००		१,०००,०००.००						
३११५१	कुरिन डैडार पाँचघरे सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०१		१,०००,०००.००		१,०००,०००.००						
३११५१	सालुभञ्ज्याङ मधुवनी सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०१		५००,०००.००	५००,०००.००							
३११५१	नवर सामरी सडक स्तरोन्नति	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		८००,०००.००		८००,०००.००						
३११५१	तिलबारी बैदमार देउराली सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०२		३००,०००.००	३००,०००.००							
३११५१	ढुङ्ग्रे बस्ती जोड्ने सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		५००,०००.००		५००,०००.००						
३११५१	लामिदमार दलित बस्ती हुँदै खारखोला सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		३००,०००.००	३००,०००.००							
३११५१	ठूलीदमार मा.वि. देखि मरुवा शिर जोड्ने सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५१	घाटा आम्बास सर्लाही सडक ट्र्याक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०५		१,०००,०००.००		१,०००,०००.००						
३११५१	विभिषण मार्ग निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०५		५००,०००.००		५००,०००.००						
३११५१	धमिले चँन्दुली फेदी पुल निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		१,०००,०००.००		१,०००,०००.००						
३११५१	धमिले पार्वती खोल्सी कल्भर्ट निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		५००,०००.००		५००,०००.००						
३११५१	मरिण छाप महेश्वता रिङरोड निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		५००,०००.००	५००,०००.००							
३११५१	इ.प्र.का. कपिलाकोट देखि भुजेल चोक सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		५००,०००.००	५००,०००.००							
३११५१	धमिले खोला ट्रस पुल निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		४००,०००.००		४००,०००.००						
३११५१	शान्ति नगर चोक गौरीशंकर मन्दिर हुँदै कृषि सडक जोड्ने सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५१	सुकेदमार मगरडाँडा जोड्ने सडक निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		१,५००,०००.००		१,५००,०००.००						
३११५१	महेश्वता नङगेरी खोलामा कल्भर्ट निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		५००,०००.००			५००,०००.००					
३११५१	रातमाटा हायुटार आरसेडाँडा सडक निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	वडा स्तरीय सडक मर्मत तथा सरसफाई	वडा स्तरीय	मरिण-०१		८००,०००.००		८००,०००.००						
३११५१	मान्द्रे रखाल टोल ठूलो पधेरो सडक निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	मधुवनी प्याराग्लाईडिङ सडक निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	धरम थली रातमाटा मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	छतिवन माझगाउँ अधुरो मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५१	छतिवन आर्सेडाँडा अधुरो मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५१	अधेरी बेतपानी मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	सानो गर्दुवा खजुर दमार मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	ठूलो गर्दुवा डोडे गैरी मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	तेर्से अधुरो मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	२ नं. वडा भरी बाटो सरसफाई	वडा स्तरीय	मरिण-०२		६००,०००.००		६००,०००.००						

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
३११५१	भोक्टेनी बाटो सरसफाई	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	ठूलो खोरिया अधुरो मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	एन.टि.सि. टावर सिजाली डाँडा अधुरो मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००					१००,०००.००			
३११५१	अमल दमार अधुरो मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५१	मार्फाडाँडा सर्फे अधुरो मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५१	साततले थलिडाँडा छतिवन वाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	सिमलदमार जाने बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	भित्री पारिपर्ता हुँदै डोङडोङ्गे भित्रि बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५१	पृथेबारी चनौटे फाँट हुँदै माछा पोखरी जोड्ने रिङरोड निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५१	बरुण माझी गाउँ मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	सानो देउता खोला हुँदै ठूलो देउता खोला जोड्ने मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५१	मथौली भालुखोला रिङरोड हुँदै खोरवान जोड्ने बाटो	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	वडा कार्यालय हुँदै बम्जन टोल मुनि रिङरोड जोड्ने बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	भालुमारा पुल जाने बाटो मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५१	वडा स्तरीय बाटो सरसफाई	वडा स्तरीय	मरिण-०३		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५१	पृथेबारी अधुरो ड्रेन निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१७५,०००.००		१७५,०००.००						
३११५१	वडा नं. ०४ भरीको बाटो सरसफाई	वडा स्तरीय	मरिण-०४		५००,०००.००		५००,०००.००						
३११५१	पुरानो पशुपति मन्दिर देखि पुरानो जुटपानी सम्म जोड्ने मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	मैनासाल देखि तिनतले सम्म जोड्ने मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	मरुवाशिर जाने बाटो मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	खयरसाल हुँदै बाक्सिङटार जाने बाटो मर्मत तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	साहान कृषि रिङ रोड निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
३११५१	फर्से ज्यामिरे कृषि सडक निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०५		५००,०००.००		५००,०००.००						
३११५१	सुनखानी मोटर वाटो मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०५		४००,०००.००		४००,०००.००						
३११५१	ढ्वाङढ्वाङ्गे सडक स्तरोन्नति	वडा स्तरीय	मरिण-०५		३००,०००.००		३००,०००.००						
३११५१	घुम्ती टोल पोखरी दमार जाने मोटर वाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५१	वडा नं. ०५ को विभिन्न सडक मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०५		२५०,०००.००		२५०,०००.००						
३११५१	चौकी डाँडा जाने मोटर वाटो मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०५		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५१	चौकी तेर्से टोल दलित बस्ती ड्रेन निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५१	चँदुली बेलटार हुँदै फेदी जोड्ने मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५१	सानो खाडी खोल्ने तथा व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	चारपाटे देखि कमौटी जोड्ने मोटर बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		४००,०००.००		४००,०००.००						
३११५१	महेश्वता खोला अधुरो पुल निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५१	बेलबोट फेदी लहरे बसेरी बाटो निर्माण तथा मोड स्तरोन्नति	वडा स्तरीय	मरिण-०६		३००,०००.००		३००,०००.००						
३११५१	वडाका सम्पूर्ण बाटो सरसफाई तथा मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०६		३५०,०००.००		३५०,०००.००						
३११५१	हस्पिटल चोक दक्षिण तर्फ सडक स्तरोन्नति	वडा स्तरीय	मरिण-०६		७५,०००.००		७५,०००.००						

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत							
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण					ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार		प्रदेश सरकार		स्थानीय तह		
							समानीकरण	राजस्व बाँडफाड	समानीकरण	राजस्व बाँडफाड			
३११५१	दलित वस्ति सडक मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०६		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५१	धमिले टायल कारखान जोड्ने सडक स्तरोन्नति	वडा स्तरीय	मरिण-०६		५०,०००.००		५०,०००.००						
३११५१	गैरिगाउँ कालीलेख गोरेटो बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५१	पाखाटोल टोल मोटरबाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५१	तिमाले खोल्सी गाउँ बाटो निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५१	सोला भन्ज्याङ मोटर बाटो स्तरोन्नति	वडा स्तरीय	मरिण-०७		३००,०००.००		३००,०००.००						
३११५१	दधीडाँडा मोटर बाटो स्तरोन्नति	वडा स्तरीय	मरिण-०७		४००,०००.००		४००,०००.००						
३११५१	शहिद मार्ग स्तरोन्नति	वडा स्तरीय	मरिण-०७		३००,०००.००		३००,०००.००						
३११५१	वडा भरी बाटो मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०७		२००,०००.००		२००,०००.००						
८	**बस्ती, आवास, भवन तथा सार्वजनिक निर्माण**				२८,१३५,०००.००	३००,०००.००	२४,२८५,०००.००	-	-	३,५५०,०००.००			
३११११	गाउँपालिका अध्यक्ष विपन्न नागरिक सुरक्षित आवास कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५,०००,०००.००		५,०००,०००.००						
२२५२२	भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरुको समस्या समाधान खर्च (क्रमागत)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,८००,०००.००		१,८००,०००.००						
२२५२२	भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरुको समस्या समाधान खर्च (वडा नं. १, २, ४, ६ र ७)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२,५००,०००.००					२,५००,०००.००			
२२५२२	भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित वसोवासीहरुको संकलित लगत प्रविष्टि खर्च	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००					२००,०००.००			
३११६१	गाउँपालिका सभाहल स्टेज व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
३११५९	कलाघर सिन्धुली व्यवस्थापन सहयोग	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३५०,०००.००					३५०,०००.००			
३११६१	सिन्धुली जिल्ला अदालत कार्यालय व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००		५००,०००.००						
३११५९	गाउँपालिका आसपास निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		३००,०००.००	३००,०००.००							
३१११२	वडा नं. १ वडा कार्यालय भवन निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०१		१०,०००,०००.००		१०,०००,०००.००						
३१११२	कल्पवृक्ष स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण (क्रमागत)	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		२,७०५,०००.००		२,७०५,०००.००						
३११५९	माझी समूह भवन निर्माण मथौली	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		५००,०००.००		५००,०००.००						
३१११२	आयुर्वेदिक भवन निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		१,०००,०००.००		१,०००,०००.००						
३११५९	उद्योग वाणिज्य संघ मरिण शाखा भवन निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		३००,०००.००		३००,०००.००						
३११५९	इलाका प्रहरी कार्यालय कपिलाकोट मर्मत	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	महादेवस्थान शाखा रेडक्रम भवन निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		५००,०००.००		५००,०००.००						
३११५९	कार्त्तिके महिला विकास भवन मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०१		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११६१	बर्खे महिला भवन मर्मत र विद्युत व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०२		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	सिन्दुरे दोभान प्रतिक्षालय निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	मुङ्ग्रे दोभान प्रतिक्षालय निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०२		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	नकली डाँडाटोल चौतारा निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५९	महिला भवन सार्वजनिक सौचालय निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५९	ज्यामिरे दोभान मलामि विश्राम घर निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		२००,०००.००		२००,०००.००						
३१११२	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०४		३०,०००.००		३०,०००.००						
३११५९	सुनखानी सौचालय मर्मत	वडा स्तरीय	मरिण-०५		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५९	रिफ्रेस मानेभञ्ज्याङ सामुदायिक भवन निर्माण	वडा स्तरीय	मरिण-०६		२००,०००.००		२००,०००.००						

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत: आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण: नेपाल सरकार: समानीकरण	नेपाल सरकार: राजस्व बाँडफाड	प्रदेश सरकार: समानीकरण	प्रदेश सरकार: राजस्व बाँडफाड	स्थानीय तह	ऋण	जनसहभागिता
३१११२	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०६		१००,०००.००		१००,०००.००						
३१११२	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१००,०००.००		१००,०००.००						
९	**उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)**				२,४१०,०००.००	-	-	-	१,०००,०००.००	१,४१०,०००.००			
३११५३	कल्पवृक्ष सामुदायिक ग्रामीण विद्युत् साझेदारी सहयोग	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,४१०,०००.००					१,४१०,०००.००			
३११५३	सडक वत्ति मर्मत	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००				५००,०००.००				
३११२२	विद्युतीय इन्डक्सन चुलो खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००				५००,०००.००				
११	**समपूरक कोष**				१३,०००,०००.००	-	१३,०००,०००.००	-	-	-			
३११५१	समपुरक कोष (ठूलो गर्दुवा खलंगा सडक र ल्याण्डफिल्ड साइट व्यवस्थापन लगायत अन्य)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१३,०००,०००.००		१३,०००,०००.००						
१२	**पुनर्निर्माण**				२,५००,०००.००	-	२,५००,०००.००	-	-	-			
३११५१	मर्मत सम्भार कोष (गाउँपालिका अन्तर्गतका स-साना पूर्वाधार सम्बन्धी योजनाको मर्मत सम्भार)	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२,५००,०००.००		२,५००,०००.००						
१२	**सूचना, सञ्चार तथा प्रविधि**				२,२५०,०००.००	-	-	२५०,०००.००	-	२,०००,०००.००			
२२५२२	विभिन्न मिडिया मार्फत कार्यक्रम निर्माण तथा प्रसारण	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००					१,०००,०००.००			
३११४१	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००					१,०००,०००.००			
३११२२	वाकीटकी व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२५०,०००.००			२५०,०००.००					
विषयगत शीर्षकः वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन													
१७	**बातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन**				२,१५०,०००.००	-	-	१५०,०००.००	२,०००,०००.००	-			
२२५२२	वृक्षारोपण एवं घेरावेरा निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००				१,०००,०००.००				
२२५२२	फोहोरमैला व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००				१,०००,०००.००				
२२५२२	वन महासंघ मरिण सँग साझेदारी कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१५०,०००.००			१५०,०००.००					
१८	**भू-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन**				५,३३०,०००.००	४,४५०,०००.००	८८०,०००.००	-	-	-			
३११५४	भालुमारा बस्ती संरक्षण	पालिका स्तरीय	मरिण-०३		१,०००,०००.००	१,०००,०००.००							
३११५४	खारखोला मोरङ्गे खेत तथा बस्ती संरक्षण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		२००,०००.००	२००,०००.००							
३११५४	तरुण खोल्सी पश्चिम पट्टी बस्ती संरक्षण	पालिका स्तरीय	मरिण-०५		१,०००,०००.००	१,०००,०००.००							
३११५४	बेतिनी तरण खोल्सी पूर्व पट्टी संरक्षण	पालिका स्तरीय	मरिण-०५		१,०००,०००.००	१,०००,०००.००							
३११५४	गाउँपालिका भवन अगाडि भगवती खोला संरक्षण	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		३००,०००.००	३००,०००.००							
३११५४	छाप ठूलो खाडी खोल्ने योजना	पालिका स्तरीय	मरिण-०६		३००,०००.००	३००,०००.००							
३११५४	महेश्वता खोला डाइभर्सन	पालिका स्तरीय	मरिण-०७		३००,०००.००	३००,०००.००							
३११५४	सिमलटार खारखोला खेत संरक्षण	पालिका स्तरीय	मरिण-०४		३५०,०००.००	३५०,०००.००							
३११५४	भलायो सामुदायिक भवन काउखरडाँडा तटबन्ध	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५४	हर्कटे दोभान तटबन्ध	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१००,०००.००		१००,०००.००						
३११५४	जोगेनी खोला वारिपारि तटबन्ध	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५४	नकली खोलाघारी वारिपारि तटबन्ध	वडा स्तरीय	मरिण-०३		२००,०००.००		२००,०००.००						
३११५४	भालुमारा पुच्छारटोल खोल्सी संरक्षण	वडा स्तरीय	मरिण-०३		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
३११५४	रुपलाल खोल्सी बस्ती संरक्षण	वडा स्तरीय	मरिण-०४		३०,०००.००		३०,०००.००						

खर्च शीर्षक	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	योजना कार्यान्वयन प्रकृति	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजित वजेट (रु.)	श्रोत: आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण: नेपाल सरकार: समानीकरण	नेपाल सरकार: राजस्व बाँडफाड	प्रदेश सरकार: समानीकरण	प्रदेश सरकार: राजस्व बाँडफाड	स्थानीय तह	ऋण	जनसहभागिता
३११५४	विभिन्न खहरे नियन्त्रण	वडा स्तरीय	मरिण-०७		१५०,०००.००		१५०,०००.००						
१९	**विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता**				**५,५००,०००.००**	**-**	**-**	**१,०००,०००.००**	**२,०००,०००.००**	**२,५००,०००.००**			
२७२१२	विपद् व्यवस्थापन कोष	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२,५००,०००.००					२,५००,०००.००			
३११५४	तारजाली खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२,०००,०००.००				२,०००,०००.००				
३११५६	पाइप खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,०००,०००.००			१,०००,०००.००					
विषयगत शीर्षकः सुशासन तथा संस्थागत विकास													
१४	**नीति, कानून, न्याय तथा सुशासन**				**१,५००,०००.००**	**-**	**-**	**-**	**-**	**१,५००,०००.००**			
२२५२२	न्यायिक समिति व्यवस्थापन तथा संचालन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,५००,०००.००					१,५००,०००.००			
१३	**संङ्गठनात्मक विकास, मानव संशाधन तथा सेवा प्रवाह**				**६,१५०,०००.००**	**२,०००,०००.००**	**-**	**२,०००,०००.००**	**-**	**२,१५०,०००.००**			
२२५१२	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी क्षमता विकास तथा तनाव व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
२२५२२	अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विकास एवं प्रवर्द्धन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
२२३१३	पुस्तकालय व्यवस्थापन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००	५००,०००.००							
२२४११	वृत्त चित्र निर्माण	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००			५००,०००.००					
२२५२२	सार्वजनिक सुनुवाइ	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
२२४११	गाउँपालिकाको पश्चचित्र अद्याधिक	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		५००,०००.००					५००,०००.००			
२२५२२	सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, अन्तर स्थानीय तह साझेदारी कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,५००,०००.००	१,५००,०००.००							
३११३५	गुरुयोजना, सर्भे, डिजाइन, प्रस्ताव तयारी एवं DPR	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१,५००,०००.००			१,५००,०००.००					
२२५१२	करदाता शिक्षा कार्यक्रम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१५०,०००.००					१५०,०००.००			
१६	**तथ्याङ्क प्राणाली र योजना व्यवस्थापन**				**१,४००,०००.००**	**३५०,०००.००**	**-**	**-**	**-**	**१,०५०,०००.००**			
२२५२२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण एवं स्वास्थ्य परीक्षण घुम्ती शिविर संचालन	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		८००,०००.००					८००,०००.००			
२२५१२	VERSP MIS तालिम	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२००,०००.००	२००,०००.००							
३११४१	Finger Print Scanner खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		१५०,०००.००	१५०,०००.००							
३११४१	Iris Scanner खरिद	पालिका स्तरीय	मरिण गा.पा.		२५०,०००.००					२५०,०००.००			
जम्मा व्याय					**३२४,५५०,८००.००**	**६३,८६८,२५०.००**	**९७,७००,०००.००**	**११८,१००,०००.००**	**९,२५३,०००.००**	**३५,६२९,५५०.००**			

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२
नेपाल सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम

क.सं.	आयोजना	खर्च शीर्षक	स्रोत	दाता	संकेत	मुख्य कार्यक्रम	रकम (हजारमा)
१	३०५०१२५०१-कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सिन्धुली	समानिकरण अनुदान	नगद	नेपाल सरकार	६.३.१.१	समानिकरण-न्युनतम अनुदान	३२५००
२	३०५०१२५०१-कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सिन्धुली	समानिकरण अनुदान	नगद	नेपाल सरकार	६.३.१.२	समानिकरण-सुत्रमा आधारित अनुदान	५९४००
३	३०५०१२५०१-कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सिन्धुली	समानिकरण अनुदान	नगद	नेपाल सरकार	६.३.१.३	समानिकरण-कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान	५८००
४	३०७००१०६-लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.६.४.१४	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	१४०
५	३०७००१०६-लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.६.४.८५	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२४०
६	३०७००१०६-लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.६.४.८६	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	८२०
७	३१२००१०१-कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.५.७.२१	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	५१६
८	३१२००१०१-कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१५.१२९	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	२००
९	३१२००१०१-कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१५.१३०	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	६०
१०	३१२००१०६-प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१५.१०६८	आ.व. २०८१/८२ मा नँया आलु पकेट विकास कार्यक्रम संचालन	१२००
११	३१२०१०११-कृषि विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	१.१.२.२२	कृषि स्नातक करार	५२५
१२	३१२०१०११-कृषि विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१५.१६०.२२	मसिना तथा बास्नादार धान प्रर्वद्धन कार्यक्रम	१०००
१३	३१२०२०११-पशु सेवा विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१८.२४४	एक पालिका एक भेटेरिनरी डाक्टर	५२५
१४	३१२०२०११-पशु सेवा विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१८.२४७	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्ग	१२
१५	३१२०२०११-पशु सेवा विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१८.२८८	रेबिज नियन्त्रण कार्यक्रम	८०
१६	३१२०२०११-पशु सेवा विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१८.३३४	महामरी/आकास्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	८०
१७	३१२०२०११-पशु सेवा विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१८.३७०	खोरेत रोग विशेष जोनिङ एण्ड कम्पार्टमेन्टलाइजेसन कार्यक्रम	५००
१८	३१२०२०११-पशु सेवा विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१८.३७३	गाई/भैसी पालन असल अभ्यास प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४००
१९	३१२०२०११-पशु सेवा विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१८.३७६	मासुको लागि पाडा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५००
२०	३१२०२०११-पशु सेवा विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१८.४०	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	१३०
२१	३१४०१०११-राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.५.७.४१	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२४४

२२	३१४०१०११-राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.५.७.४२	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२३१
२३	३१४०१०११-राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.५.७.४३	एम.आई.एस.अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भत्ता	२०
२४	३५०००० १४-सबैका लागि शिक्षा- आधारभूत तह	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	१.१.३.३	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलव भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	९९१५०
२५	३५०००० १५-माध्यामिक तह	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	१.१.३.४	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	१६०२२
२६	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	१.१.४.१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	८२५९
२७	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.४.६.२	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	३७६८
२८	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.११.१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	८१२४
२९	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.१०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२१६५
३०	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.११	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	८००
३१	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.१३	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२१७३
३२	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.२३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	१२९३
३३	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.३०२	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	१०७३
३४	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.३०४	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वयन	३००
३५	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.३०५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	६७७
३६	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.४०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	७०२५

३७	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.४१	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	४६६१
३८	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१३.५०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	२४४७
३९	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	८५३
४०	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	१.१.४.१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	१४००
४१	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.४.६.२	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	६००
४२	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.११.१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	१४००
४३	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.१०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	४००
४४	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.११	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	१००
४५	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.१३	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	४००
४६	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.२३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	२००
४७	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.३०२	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	२००
४८	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.३०५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	१००
४९	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.४०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१२००
५०	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.४१	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	८००
५१	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.५०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	४००
५२	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने अनुदान	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	१००
५३	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	१.१.४.१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	१८००

५४	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.४.६.२	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	८००
५५	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.११.१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	१८००
५६	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.१०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	५००
५७	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.११	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२००
५८	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.१३	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	५००
५९	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.२३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	३००
६०	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.३०२	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	२००
६१	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.३०४	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वयन	१००
६२	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.३०५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	१००
६३	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.४०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१६००
६४	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.४१	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१०००
६५	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	२.७.१३.५०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	६००
६६	३५००१८०१-विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	एस.इ.एस.पी. दाताको संयुक्त कोष	७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२००
६७	३६५००१०६-बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.१६.१४	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमका पोषण सहजकर्ताको पारिश्रमिक	३५
६८	३६५००१०६-बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद अनुदान	युरोपियन युनियन	२.७.१६.१२	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	१००
६९	३६५००१०६-बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद अनुदान	युरोपियन युनियन	२.७.१६.१३	सुनौला हजार दिनका विपन्न महिलाको पोषण सुधारको लागि आयआर्जन अनुदान	७००
७०	३६५००१०६-बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद अनुदान	युरोपियन युनियन	२.७.१६.१४	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमका पोषण सहजकर्ताको पारिश्रमिक	३००
७१	३७०००११४-स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	७.१.४.१	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	९१५

७२	३७००१०१२-प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	१.१.१.८८	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महगी भत्ता र पोषाक भत्ता	२०२००
७३	३७००११०१-क्षयरोग नियन्त्रण	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.११२४९	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याव सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ, ई-टि.बि रजिस्टरअध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्	९५
७४	३७००११०१-क्षयरोग नियन्त्रण	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.११२५०	समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवम् घरदैलो क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिमा क्षयरोग रो	१२८
७५	३७००११०३-परिवार कल्याण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.१०५०४	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	५७
७६	३७००११०३-परिवार कल्याण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.१०७९०	परिवार योजना सेवा	१५३
७७	३७००११०३-परिवार कल्याण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.१०७९१	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	८४
७८	३७००११०३-परिवार कल्याण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.१०९०३	पोषण कार्यक्रम	४२८
७९	३७००११०३-परिवार कल्याण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.१०९०७	स्थानिय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	२३५०
८०	३७००११०३-परिवार कल्याण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.१०९०८	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	८९३
८१	३७००११०३-परिवार कल्याण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.११३०७	एच.पी.भी. खोप अभियान तथा नियमित खोपमा शुरुवात को लागि कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन (स्वास्थ्यकर्मीको तालिम, महिला स्वास्थ्यस्वयंमसेविका/ स्वयंसेवक को अभिमुखीकरण, विद्यालय शिक्षक को वैठक र पालिका तथा वडा खोप समन्वय समितिको वैठक) खर्च	३०१
८२	३७००११०३-परिवार कल्याण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.११३०८	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दीगोपनाका लागि स्वास्थ्यकर्मिबाट वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, पालिकाबाट वडा भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा प्रमाणीकरणको सुपरिवेक्षण तथा व्यवस्थापन खर्च	२४६
८३	३७००११०५-महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.६.६.२.३६	विश्व रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने	२०

८४	३७००११०५-महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.११४ ५९	जुनोटिक रोगहरु, AMR सम्बन्धि पैरवी तथा अभिमुखिकरण, Rabies Day	२०
८५	३७००११०५-महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.१२३ ३५	किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रणका लागि Active Case Detection तथा slide ढुवानी समेत (औलो र कालाजार)	५०
८६	३७००११०५-महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.१२३ ३७	डेंगु लगायतका किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका लागि लामखुट्टेको वासस्थान खोजी गरी लार्भा नष्ट गर्ने, विद्यालय शिक्षा कार्यक्रम, अभियान संचालन गर्ने तथा सरोकारवालाहरूसंग अभिमुखिकरण गर्ने र किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको डाटा भेरिफिकेशन	१००
८७	३७००११०७-स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.११३ २६	नियमित तथ्याङ्कको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालिडेशन एवम् अर्धबार्षिक र बार्षिक समिक्षा	२३०
८८	३७००१११५-उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.९४२ १	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	१२१०
८९	३७००१११५-उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.९४२ २	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)	११३
९०	३७००१११६-नर्सिङ तथा सामाजकि सुरक्षा सेवा कर्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२२.११३ ०३	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	५९४
९१	३७००३१०२-आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	१.१.१.८९	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम (आयुर्वेद औषधालय)	५५०
९२	३७१००१०२-प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.५.७.५	रोजगार संयोजकको तलव	५६८
९३	३७१००१०२-प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.५.७.७	रोजगार संयोजकको पोसाक	१०
९४	३७१००१०२-प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.३.७	रोजगारी सृजना (नेपाल सरकार)	२३२२
९५	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.५.३.७	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	१०
९६	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.५.७.१०	प्राविधिक सहायकको पोसाक	१०
९७	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.६.५.३१	रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	३५
९८	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२८.१३६	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	३०
९९	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.३.८	रोजगारी सृजना (आई.डि.ए.)	७२
१००	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.९.९.७	अन्य विविध खर्च (चिया, पानि लगायत अन्य विविध)	२४
१०१	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	आई डि ए	२.४.१.७	रोजगार सेवा केन्द्रको लागी मसलन्द खर्च	१००
१०२	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	आई डि ए	२.४.११.२	कार्यस्थल सुरक्षा सामाग्री	२००
१०३	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	आई डि ए	२.५.३.५	रोजगार सहायकको तलब	५००
१०४	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	आई डि ए	२.५.७.८	प्राविधिक सहायकको तलब	५००

१०५	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	आई डि ए	२.७.२५.१३१	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	१००
१०६	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	आई डि ए	२.७.२५.५७२	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा/ अध्यावधिक/ कार्यान्वयन तथा आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धन अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	१००
१०७	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	आई डि ए	२.७.३.८	रोजगारी सृजना (आई.डि.ए.)	२६००
१०८	३७१००१०३-युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	सशर्त अनुदान (चालु)	शोधभर्ना हुने ऋण	आई डि ए	२.८.१.१०	सञ्चालित रोजगार आयोजनाहरुको अनुगमन/निरिक्षण	१००
१०९	३०५०१२५०१-कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सिन्धुली	विशेष अनुदान (चालु)	नगद	नेपाल सरकार	२.७.२५.१०८१	मरिण गुणस्तरीय शैक्षिक विकास तथा साक्षरता सुधार परियोजना	१४०००
११०	३२५०११०६-पर्यटन पूर्वाधार विकास आयोजना	सशर्त अनुदान (पुँजीगत)	नगद (आन्तरिक ऋण)	नेपाल सरकार	११.४.२२.१४५९५	माझी राष्ट्रयि संस्कृती संग्राहलय निर्माण मरिण गा पा —५ सिन्धुली	९०००
१११	३४७०२१०३-झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (पुँजीगत)	नगद (आन्तरिक ऋण)	नेपाल सरकार	११.४.८.२८४७	सिस्नेरी , सिमल दम्मार, छतिउनमुङग्रे, लामिदमार, चिसापानिवईबा डांडा झो पु, मरिण गाउँपालिका, सिन्धुली	१०००
११२	३७०००११४-स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	सशर्त अनुदान (पुँजीगत)	नगद (आन्तरिक ऋण)	नेपाल सरकार	११.१.२.२९७९	पालिका अन्तरगत निर्माणाधिन ५।१०।१५ शैय्या आधारभूत अस्पतालको मोबिलाईजेसन तथा श्रृजित दायित्व भुक्तानी	१३०००

मरिण गाउँपालिका

आ.व.२०८१/८२ माथिल्लो बजेट उपशीर्षकः प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/कियाकलापको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	खर्च शीर्षक	लक्ष	विनियोजन रकम (रु.)	स्रोत						
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता	वैदेशिक
							नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह			
८०३२५५०५५२१ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)												
१	कृषि उपज संकलन केन्द्र (हाट चजार), मरिण-६				१,०००,०००.००			१,०००,०००.००				
२	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना, मरिण २				१,०००,०००.००			१,०००,०००.००				
३	पन्छी (लोकल कुखुरा) प्रवर्द्धन कार्यक्रम				१,०००,०००.००			१,०००,०००.००				
४	उत्पादनमा आधारित दूधमा प्रोत्साहन अनुदान				१९१,०००.००			१९१,०००.००				
५	बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम, मरिण २				१,०००,०००.००			१,०००,०००.००				
६	मचौली र नक्कली मरिण फाँट संरक्षण, मरिण गा.पा.-३				२,६६०,०००.००			२,६६०,०००.००				
७	स्थानीय न्यायिक सहजकर्ता कार्यक्रम (पारिश्रमिक तथा पोशाक खर्च				२७८,०००.००			२७८,०००.००				
८	सहिद विशाल कुमार स्मृति प्रतिष्ठानमा शान्ति पार्क निर्माण मरिण ७ सिन्धुली				२,५००,०००.००			२,५००,०००.००				
९	सिथौंली भदौर सडक थप ग्रेड निर्माण, मरिण-१, सिन्धुली				२,५००,०००.००			२,५००,०००.००				
१०	खलंगा कार्तिके कोखाजोर सडक थप ट्र्याक निर्माण, मरिण-१. सिन्धुली				२,५००,०००.००			२,५००,०००.००				
११	राटमाटा प्राङ्ग्रे सडक थप ट्र्याक निर्माण, मरिण-०२, सिन्धुली				२,५००,०००.००			२,५००,०००.००				
१२	माध्यमिक तहमा शून्य दरबन्दी भएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा अंग्रेजी/गणित/विज्ञान शिक्षकका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान				२,२७२,०००.००			२,२७२,०००.००				
१३	बाबु आमा विहीन बालवालिका संरक्षण कार्यक्रम				१,४४०,०००.००			१,४४०,०००.००				
१४	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनरुथापना सहयोग कार्यक्रम				३००,०००.००			३००,०००.००				
१५	बाल विवाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम				१५०,०००.००			१५०,०००.००				
१६	एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम (विद्यालय नर्सको पारिश्रमिक लगायत)				१,८५६,०००.००			१,८५६,०००.००				
१७	कार्तिक स्वास्थ्य इकाइ चर्थिङ सेन्टर निर्माण/सवलीकरण, मरिण बडा नं. १				१,०००,०००.००			१,०००,०००.००				
१८	कपिलाकोट प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, मरिण-६ (एक प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र कार्यक्रम)				२,०००,०००.००			२,०००,०००.००				
८०३२५५०५५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)												
१	वरुण वृहत् खानेपानी खानेपानी आयोजना, वडा नं. ०३				८,०००,०००.००			८,०००,०००.००				
२	फोहोरमैला व्यवस्थापन, मरिओ-३				१०,०००,०००.००			१०,०००,०००.००				
३	ठूलो गर्दुवा खलंगा कार्तिके सडक, मरिण १,२				१०,०००,०००.००			१०,०००,०००.००				
कुल जम्मा					**५४,१४७,०००.००**			**५४,१४७,०००.००**				